

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेतराम् ॥

જોગીગીતા ભાગ-૨

પરાવાણી વચનામૃત દ્વિશતાબ્દી મહોત્સવ
એવમ્
શ્રી જોગીસ્વામી સપાદ શતાબ્દી જન્મ જયંતી
મહોત્સવના
ઉપક્રમે
શ્રી જોગીસ્વામી શતાબ્દી દીક્ષા પર્વે

પ્રકાશક

શ્રી સહજાનંદ સંસ્કાર ધામ મહામંત્રપીઠ
ફરેણી (સ્વામિનારાયણ)

જોગીગીતા ભાગ-૨

પ્રકાશક :	શ્રી સહજાનંદ સંસ્કાર ધામ મહામંત્રપીઠ, ફરેણી (સ્વામિનારાયણ)
©	પ્રકાશકને સ્વાધીન
આવૃત્તિ પ્રથમ :	૫૦૦૦
પ્રકાશન :	સંવત્ ૨૦૬૯ ચૈત્ર સુદિ - ૧૫ તા. ૨૫-૦૪-૨૦૧૩ ગુરુવાર શ્રી કષ્ટભંજનદેવ (હનુમાન જયંતી)
ટાઈપ સેટીંગ :	પ.ભ. શ્રી મનિષ ત્રિવેદી - રાજકોટ
પ્રાપ્તિ સ્થાન :	મહામંત્રપીઠ, ફરેણી (સ્વામિનારાયણ) ફોન:(૦૨૮૨૪)૨૮૩૩૮૩/ ૨૮૩૧૦૮ મો. ૯૬૬૨૫ ૧૭૬૨૬ E-mail: farenidham@gmail.com www.farenidham.org
મુદ્રક :	હરિકૃષ્ણ ગ્રાફીક્સ, અમદાવાદ ફોન:(૦૭૯) ૨૬૪૨ ૧૦૦૮, મો. ૯૮૨૫૮ ૫૦૫૫૮

નિવેદન

ઈષ્ટદેવ સ્વામિનારાયણ ભગવાને અનેક જીવાત્માઓના આત્યંતિક શ્રેય માટે મનુષ્યતનું ધારણ કર્યું. ચાવતચંદ્ર દિવાકરૌ જીવાત્માઓનું શ્રેય થતું રહે એવા શુભ હેતુથી મંદિરો, મૂર્તિઓ અને શાસ્ત્રોની દિવ્ય પરંપરા સાથે આચાર્ય, સંત અને સત્સંગીઓની સ્થાપના કરી. તેમાંથી છ મંદિરો પૈકી જૂનાગઢ મંદિરના મહંતપદે સદ્. ગુણાતીતાનંદસ્વામીને સ્થાપ્યા. પોતાના કલ્યાણકારી ગુણોની પણ સદ્. ગુણાતીતાનંદસ્વામીમાં પ્રતિષ્ઠા કરી. અનેકવિધ સત્સંગ પ્રવૃત્તિઓ કરતા થકા પણ સ્વામી પ્રવૃત્તિઓથી અલિપ્ત રહ્યા અને અખંડ કથાવાર્તા દ્વારા સંતો, બ્રહ્મચારીઓ, પાર્ષદો અને સત્સંગીઓને પણ પ્રવૃત્તિથી અલિપ્ત રાખ્યા. શ્રીહરિની સ્વાભાવિક પ્રકૃતિ જણાવતા પ્રેમાનંદસ્વામીએ લખ્યું છે કે,

“જમતા હરે બોલાય”

એટલે કે શ્રીજી મહારાજ થાળ જમતા હોય ત્યારે કથા યાદ આવી જાય ને મહારાજને એમ થાય કે હું સભામાં છું અને કથા બંધ થઈ ગઈ છે. એટલે કથા શરૂ કરાવવા માટે “હરે” શબ્દનું ઉચ્ચારણ થાળ જમતા જમતા કરતા, એવો કથાનો સ્વાભાવિક ગુણ શ્રીહરિમાં સુખપૂર્વક રહ્યો હતો. એવી જ રીતે સદ્. ગુણાતીતાનંદસ્વામીએ પણ કથાવાર્તાનો સોપો પડવા દીધો નથી. એમના શિષ્ય સદ્. બાળમુકુંદદાસજી સ્વામીની સાથે ત્રણ વર્ષ સુધી રહીને પ.પૂ. સદ્. જોગીસ્વામી શ્રી ધર્મપ્રસાદદાસજીસ્વામીએ સેવા સમાગમ કર્યો હતો. પ.પૂ. સ્વામીશ્રીમાં અનેક કલ્યાણકારી ગુણની જેમ કથાવાર્તાનો ગુણ સ્વાભાવિક હતો તેથી પૂ. સ્વામીશ્રીએ કરેલી અનેકવિધ વાતો છે. સભામાં તો કથાવાર્તા થતી જ હોય પરંતુ શ્રીહરિની દર્શન સમયની વાતો, ઠાકોરજી જમાડવા વખતની વાતો, સીમની પધરામણીની વાતો, ઘર પધરામણીની વાતો,

રસ્તાની વાતો, અરે ! સવારમાં દંતધાવન કે સ્નાન વખતની વાતો પણ સ્વામીશ્રીના જીવનમાંથી પ્રાપ્ત થાય છે.

આ વાતો પણ પૂ. સ્વામીશ્રીની સાથે વર્ષો સુધી રહેલા સંત હરિભક્તો પાસેથી પ્રાપ્ત થયેલી છે. કોઈએ લેખિત વાતોને જાળવી રાખેલ છે. તો કોઈએ સ્મૃતિપટ પર યાદ રાખેલ છે. પૂ. સ્વામીશ્રી સાથે રહેનારા પ.પૂ. સદ્. શાસ્ત્રી બાલકૃષ્ણદાસજીસ્વામી, પ.પૂ. સદ્. વાસુદેવપ્રસાદદાસજીસ્વામી, પ.પૂ. સદ્. મોહનપ્રસાદદાસજીસ્વામી, પ.પૂ. સદ્. દેવપ્રસાદદાસજી સ્વામી, આદિક સંતો પાસેથી પૂ. સ્વામીશ્રીની લેખિત અને મૌખિક વાતો પ્રાપ્ત થયેલ છે.

એ પ્રમાણે પ.પૂ.સ્વામીશ્રીના કૃપાપાત્ર ગૃહસ્થ સત્સંગીઓમાં જેઠાબાપા, કરશનબાપા, સવજીબાપા, ત્રિકમભગત, જાદવ ભગવાનજીબાપા, નાદપરા જીવરાજબાપા, નાદપરા જીવનભાઈ,

જાદવ રામજીભાઈ, ટાંક વલ્લભભાઈ, ત્રિવેદી શાંતિભાઈ, ભોજાણી ઇગનભાઈ, સોલંકી નૌતમભાઈ, રાઠોડ ચંદુભાઈ, આદિક હરિભક્તો પાસેથી પૂ. સ્વામીશ્રીની લેખિત અને મૌખિક વાતો પ્રાપ્ત થયેલ છે. જે વાતો પ્રમાણભૂત અને અનુભવ સિદ્ધ છે.

પૂ. સ્વામીશ્રીની હયાતીમાં સ્વામીશ્રીની વાતો પ્રકાશિત કરવાનો નિર્ણય થયો. ત્યારે સર્વે સંતો હરિભક્તોએ પોતે લખેલી વાતો લઈ એકઠા થયા. ત્યારે પૂ. સ્વામીશ્રીએ કહ્યું કે, આપણે તો શાસ્ત્રીએ લખેલી વાતો જ “સાક્ષાત્ સવિતા” તરીકે છપાવવી છે અને એ પણ શાસ્ત્રી પોતે જ છપાવવા માટે તૈયાર કરે, પુસ્તક વગેરેનું કાર્ય પણ એ જ સંભાળે.

આવી રીતે પ.પૂ. સ્વામીશ્રીની હયાતીમાં અને સાનિધ્યમાં “સાક્ષાત્ સવિતા” ગ્રંથનું પ્રકાશન અને વિમોચન સંવત્ ૨૦૩૩ના કારતક સુદિ-૧૧, તા. ૦૨-૧૧-૧૯૭૬ મંગળવારના શુભ દિવસે

પ.પૂ. સ્વામીશ્રીના કરકમળો દ્વારા થયું. તે વખતે
“સાક્ષાત્ સવિતા” ખરીદનારા ભક્તો
પ.પૂ. સ્વામીશ્રીની સહિ કરાવવા માટે આવતા ત્યારે
સ્વામીશ્રી કહેતા કે દરરોજ એક પાનું વાંચશો તો પણ
શાંતિ થશે. એમ પ.પૂ. સ્વામીશ્રી આશીર્વાદ આપતા
અને અખંડ પાસે જ રહેતા પૂ. શાસ્ત્રીસ્વામી પ.પૂ.
સ્વામીશ્રીના બોલેલા દિવ્ય શબ્દો લખી આપતા પછી
પૂ. સ્વામીશ્રી પોતાના દિવ્ય હસ્તાક્ષરો આશીર્વાદ રૂપે
લખી આપતા. તેથી જ “સાક્ષાત્ સવિતા”ના ઉદ્દગાતો
પ.પૂ. સ્વામીશ્રીના દિવ્ય હસ્તાક્ષર ઘણા ભક્તોને
પ્રસાદીરૂપે પ્રાપ્ત થયા છે.

“સાક્ષાત્ સવિતા”ની પારાયણ કરવાનો સંકલ્પ
પૂજ્ય સ્વામીબાપાએ કરેલ અને એના વક્તાપદે પ.પૂ.
સદ્. શાસ્ત્રી બાલકૃષ્ણદાસજીસ્વામી રહે એવા
આશીર્વાદ આપ્યા. આથી “સાક્ષાત્ સવિતા”ની સમાહ
પારાયણ સંવત્ ૨૦૩૩ના ફાગણ સુદિ-૨,

તા. ૨૦-૦૨-૧૯૭૭થી ફાગણ સુદિ-૮, તા. ૨૬-૦૨-૧૯૭૭ સુધી યોજાયેલ હતી. આ પારાયણની પૂર્ણાહૂતિ નિમિત્તે તેની સ્મૃતિમાં અનેક ભક્તોએ પૂ. સ્વામીબાપા પાસે નાના મોટા આજીવન નિયમો લીધા. પૂ. સ્વામીશ્રીએ આશીર્વાદ આપ્યા. જે નિયમ ભક્તો અદ્યાપિ પર્યંત પાળે છે.

આ અરસામાં સંતો, પાર્ષદો અને હરિભક્તો “સાક્ષાત્ સવિતા”નું વાંચન અવિરત કર્યા કરતા. અત્યારે પણ “સાક્ષાત્ સવિતા”ની પારાયણો અવિરત થયા કરે છે. કેટલાક ભક્તો તો “સાક્ષાત્ સવિતા”ના કિરણો કંઠસ્થ પણ કરે છે. પ.પૂ. સ્વામીશ્રીએ ઘણા ભક્તોને કિરણ ૨ ૧૭મું કંઠસ્થ કરવાની અપ્રેરીત આજ્ઞા કરેલી તેથી ઘણા ભક્તો કંઠસ્થ કરેલા કિરણો પ.પૂ. સ્વામીશ્રીની સાનિધ્યમાં બેસીને બોલતા અને પ્રકાશિત થયેલ “સાક્ષાત્ સવિતા”નું વાંચન પણ સ્વામીશ્રીના સાનિધ્યમાં ક્રમશઃ થયા જ કરતું તેના ઉપર સ્વામીશ્રીએ

અતિશય તલસ્પર્શી વિવેચન કરેલું છે. મહામંત્રપીઠ-
ફરેણી ધામ દ્વારા પ્રકાશિત થયેલ “સાક્ષાત્ સવિતા”ના
ત્રણેય ભાગ અને સ્વામિનારાયણ મંદિર - પીપલાણા
દ્વારા પ્રકાશિત થયેલ ભાગ ૧ થી ૬ સુધી તલસ્પર્શી
વાંચન અને અભ્યાસ કરીને ઘણા ભક્તો
“સાક્ષાત્ સવિતા”ના વ્યસની બન્યા છે. છતાંય
“સાક્ષાત્ સવિતા”નો અભ્યાસ કરનારાના જીવનમાં
શ્રીહરિની પરાવાણી વચનામૃત લેશમાત્ર ગૌણ થયેલ નથી
એજ “સાક્ષાત્ સવિતા”નો અધિકાતિશય મહિમા છે.

“સાક્ષાત્ સવિતા”નું શાંતિપૂર્વક પઠન કરનારા
સંતો, પાર્ષદો અને સત્સંગીઓએ નિદિધ્યાસ કરીને
કેટલાક રહસ્યમય સૂત્રો અને મુદ્દાઓનું સંશોધન કર્યું
છે. જેને પ્રકાશિત કરવા માટે પ.પૂ. શાસ્ત્રીસ્વામીએ
“જોગીગીતા” નામથી પ્રકાશિત કરવાનો સંકલ્પ કર્યો
છે. આ રહસ્યમય સૂત્રો પ.પૂ. શાસ્ત્રીસ્વામી સમક્ષ રજૂ
કર્યા. જોગીગીતાનું નિવેદન લખનાર

હું (સાધુ જ્ઞાનસ્વરૂપદાસ) તથા પાર્ષદ રમેશભગત તેમજ હરિભક્તોમાંથી મકવાણા ગોરધનભાઈ જીણાભાઈ દ્વારા આ રહસ્યમય સૂત્રો પ્રાપ્ત થયા છે. મહામંત્રપીઠ-ફરેણીધામ દ્વારા પ્રકાશિત થયેલ “સાક્ષાત્ સવિતા” ભાગ ૧, ૨, ૩ માંથી આ “જોગીગીતા” સંપન્ન કરવામાં આવી છે.

આ “જોગીગીતા”નો પાઠ કરનાર ભક્તોને વચનામૃત, શિક્ષાપત્રી, ગુણાતીતાનંદસ્વામીની વાતો, ગોપાળાનંદસ્વામીની વાતો, નિષ્કુળાનંદ કાવ્ય આદિક સરઘ્ણાસ્ત્રોનું સંપૂર્ણ રહસ્ય સમજાય એ જ અભિલાષા છે. અન્ય અભિલાષાથી અમો પર થઈએ અને શ્રીહરિ તેમજ સાક્ષાત્ સવિતાના ઉદ્દગાતા પ.પૂ. સ્વામીશ્રી અમારા મંડળ ઉપર તેમજ જોગીગીતાના વાંચકો ઉપર સદાય પ્રસન્ન રહે એવી મહામંત્રપીઠાધિપતિ સ્વામિનારાયણ ભગવાનના ચરણારવિંદમાં પ્રાર્થના.

સાધુ - જ્ઞાનસ્વરૂપદાસના
જયશ્રી સ્વામિનારાયણ

- ભક્તના મનોરથ પૂરા કરવા ભગવાનની મર્યાદા ન રહે. એનું નામ દિવ્યભાવ. કિરણ-૧૫૪
- ભગવાનનું ભજન અને ભક્તિ ઈ બે લઈ મંડે તો ભગવાન રાજી થાતા વાર નથી. કિરણ-૧૫૪
- ધીરજ રાખવી અને તપવું નહીં. ઈ વગર આત્મનિષ્ઠાએ આત્મનિષ્ઠા છે. બાર મહિના સુધી યજ્ઞ કરે ને ક્રોધનો સમય આવે ત્યારે ક્રોધ ન કરે ઈ અધિક છે. કિરણ-૧૫૪
- આત્મનિષ્ઠા સિદ્ધ થઈ ગઈ હોય તો ધીરજ રહે. પણ ધર્મપ્રધાન હોય તો ધીરજ ન રહે. કિરણ-૧૫૪
- યુવાન અવસ્થામાં પણ ટાઢ, તડકો, ભૂખ, તરસ સહન કરે તો કામ મંદ પડી જાય. કિરણ-૧૫૪
- મૂરખ હોય ઈ પોતાના સ્વભાવને ટાળતો નથી. અને ઓલ્યાને પોતાના સ્વભાવ દેખાય છે એટલે સામાનો અવગુણ આવે છે. કિરણ-૧૫૪

- ઉપાસનાની લેન હાથ આવે તો જ ઝાડી ચાળવાળાનું કલ્યાણ થાય. કિરણ-૧૫૪
- જો સંકલ્પ ન થાય તો જ ભગવાનને કર્તાહર્તા સમજ્યા છે. કિરણ-૧૫૪
- બીજાને માટે મરે તો સ્વર્ગ મળે અને ભગવાનના ભક્તને માટે મરે તો અક્ષરધામ મળે. વિમુખને પોતાનું મનગમતું થાય ઈ જ ધામ છે. ને ભગવાનના ભક્તને મનનું ધાર્યું ન થાય ઈ જ ધામ છે. કિરણ-૧૫૪
- પ્રાર્થના મનમાં થાય પણ મુખો મુખ પ્રાર્થના ન કરે. મનમાં પ્રાર્થના કરવાથી કાચું રહી જાય છે. કિરણ-૧૫૪
- પંચવિષય આ લોકમાં મુક્ત થાવા દેતા નથી. તો અક્ષરધામમાં કેમ જાવા દેશે ? પંચવિષયને જીત્યા એટલે અક્ષરધામમાં બેસી ગયો. કિરણ-૧૫૪

- જતિએ અને સતીએ સેવ્યા માટે ભગવાન. જતિએ અને સતીએ જેની સેવા કરી ઈ ભગવાન કહેવાય. કિરણ-૧૫૪
- પતિવ્રતાનું અંગ તો એવું છે કે, ઈંદ્ર જેવો રૂપાળો પુરુષ હોય એને મરેલ કૂતરા જેવો માને ઈ સતી કહેવાય. કિરણ-૧૫૪
- બ્રહ્મરૂપ થઈને પ્રીતિ કરે ઈ પ્રીતિના મૂળ બહુ ઊંડા છે. કિરણ-૧૫૪
- આ દેહ મરે તો પાપ જાય. એવી સમજણ, એવી સ્મૃતિ એનું નામ ભક્તબુદ્ધિ-આત્મબુદ્ધિ. કિરણ-૧૫૪
- વાસનિક હોય એને નિર્વાસનિક સમજો, આપણું પ્રારબ્ધ ઊડાડી દે એમ સમજો તો ઈ વસ્તુ તમારી સાક્ષી થઈ ગઈ. પોતાને વાત આવડી ને તરત જ કહી નાખવી ઈ મોટી ભૂલ્ય છે. કિરણ-૧૫૪

- આદમીને જેમ પોતાની પત્નીનો પક્ષ રહે છે; એવો પક્ષ રાખવો. એને મરીને ભગવાનનાં ધામમાં જાવું એમ નથી. છતે દેહે ભગવાનનાં ધામને પામી રહ્યો છે. કિરણ-૧૫૫
- સોનાની થાળી એમાં લોઢાની મેખ છે. ભગવાનના ભક્તમાં મનુષ્યભાવ ઈ લોઢાની મેખ છે. કિરણ-૧૫૫
- જ્યારે જેવો ભગવાનનો રાજીપો એવી સેવા કરવી. ક્યારેક તનતોડ મહેનત-સેવા હોય, ક્યારેક હાથ જોડવા એટલી સેવા હોય, ક્યારેક ભગવાનના ભક્ત ભેળું રહેવું; એવી સેવા હોય ને ક્યારેક ભગવાનની ઈચ્છા સમજવી; એવી સેવા હોય. કિરણ-૧૫૫
- સંશયગ્રંથિનો અંત આવી જાય, જો સ્વરૂપ સમજાય તો. કિરણ-૧૫૫

- ભગવાનનો ભક્ત ગમે એટલો વાંકમાં આવે તોપણ એનો અવગુણ ન આવે. કિરણ-૧૫૫
- આ ભગવાનના ભક્ત કેવા છે ઈ ખબર પડે સ્વરૂપનિષ્ઠાથી. કિરણ-૧૫૫
- કોટિ કલ્પે ભગવાનનું ધામ ન મળે તે આવા સાધુને હાથ જોડે એટલામાં જ મળે. કિરણ-૧૫૫
- ભગવાનના ભક્તમાં હેત કર્યું એને બીજાં ધામના મુક્ત હોય, દેવ હોય, એની સંગાથે હેત થાય નહીં; ગુણિયલ સંગાથે પણ હેત થાય નહીં. કિરણ-૧૫૫
- જેટલા પથ્થર એટલા શંકર હોય ઈ કાશી સુધી વૃત્તિ ગણાય. ઓલ્યામાં પ્રતીતિ ન આવે ત્યારે વરતાલ સુધી વૃત્તિ; પછી સાત્ત્વિક દેવમાં પ્રતીતિ આવે; પછી ગઢડા જેટલામાં આવે પછી આ દરબારગઢ જેટલામાં આવે. કિરણ-૧૫૫
- આ લોકની સંપત્તિ તણખલા જેવી લાગે ત્યારે

દેહમાંથી હેત તૂટે. કિરણ-૧૫૫

- આત્માને વિષે રહ્યા જે પરમાત્મા છે તેનાથી અને આ ભગવાનના ભક્ત પ્રત્યક્ષને અધિક દેખે ત્યારે એની આત્મા સન્મુખ વૃત્તિ થઈ ગઈ છે. કિરણ-૧૫૫
- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત મનુષ્ય થયા એનો વિશ્વાસ રાખીને કરે તો કાર્ય સિદ્ધ થાય, ઈ કહે એમ કરે એમાં ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ આવી જાય. કિરણ-૧૫૫
- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તની મરજી પ્રમાણે વર્તવું. ઈ બ્રહ્મરૂપદશા છે. બ્રહ્મરૂપનું લક્ષણ છે. આ બધાય બેઠા છે એટલા બ્રહ્મરૂપ છે. આપણે બધાય અક્ષરધામમાં બેઠા છીએ. આ મંદિરમાં કામ કરનાર બ્રહ્મરૂપ છે. એના સંગથી પણ બ્રહ્મરૂપ છે. કર્તા, સહાયક અનુબોધા ઈ બધાય સરખા છે. કિરણ-૧૫૫

- ભજન કરતાં કરતાં ક્રિયા કરીએ તો અંતરમાં ટાઢું રહે. અંતરમાં ટાઢું જોઈને મોટાપુરુષ રાજી થાય. કિરણ-૧૫૬
- ભગવાનના ભક્ત રાજી થાય એમ કરતા આવડે તો ઈ બુદ્ધિયોગ કહેવાય. બધુંય આવડ્યું પણ આ ન આવડે તો બકરીની ડોકે આંચળ જેવો છે. કિરણ-૧૫૬
- આપણા સ્વભાવ એને ગમે છે કે નહીં ? પણ એટલું જોવામાં આવે છે કે, દોષ છે પણ વધતા જાઈ ઇઈ તો ઈ દોષ ભગવાનને ગમે છે. ને દોષ નથી પણ ઘટતો જાય તો ભગવાનને ગમતો નથી. કિરણ-૧૫૬
- આ સત્સંગમાં સ્વભાવ રહી શકતો નથી. સારો સ્વભાવ રહે, પણ નબળો રહી શકતો નથી. કિરણ-૧૫૬

- ભગવાનનું સ્વરૂપ નિર્દોષ છે. એમ મોટા મોટા સાધુને સમજવા. એટલી વાતમાં મોક્ષ છે. કિરણ-૧૫૬
- દેશકાળમાં ભજન થાતું નથી પણ પાછો વળે ખરો. કિરણ-૧૫૬
- વસમી વેળા હોય ત્યારે ભગવાન યાદ કરાવે ઈ ભેળાં હાલે એવાં છે. કિરણ-૧૫૬
- વાત કરતાં કરતાં દાંત કાઢે તો સમજવું કે આણે પ્રકૃતિ જીતી નથી. કિરણ-૧૫૬
- અક્ષરધામના મુક્તની પ્રકૃતિ જુદી છે. અક્ષરધામનો મુક્ત ગુણાતીત છે સ્થિતિવાળો છે. કિરણ-૧૫૬
- જેની ક્રિયા બ્રહ્મરૂપ છે તો ઈ પંડે પણ બ્રહ્મરૂપ છે. કિરણ-૧૫૬
- વાત કરે છે પણ વરતતો નથી ને એક વાત કરે છે

ને વરતે છે પણ ખરો. આ બે કેમ જણાય ? પોતે વરતે છે ઈ જ બીજાને વરતાવી શકે છે. એમ ઓળખાય છે. કિરણ-૧૫૬

- પોતામાં ધર્માદિક ગુણ છે ઈ જૂજ હોય તોપણ બીજાના ગુણ કરતાં અધિક કરી દેખાડે ઈ દંભ છે. કિરણ-૧૫૭
- પંચવર્તમાનના સહાયરૂપ કોને ગણ્યા ? તો જીવ, ઈશ્વર, માયા, બ્રહ્મ, પરબ્રહ્મનું રૂપ કહે તે. કિરણ ૧૫૭
- આં'યા ભગવાન અને ભગવાનના સાધુમાં જોડાય તો ઠેઠ અક્ષરધામમાં પૂગી જવાય. કિરણ-૧૫૮
- ભગવાન અને મોટા સાધુ ઉદાસ થાય તો મુમુક્ષુનાં કર્મ ફૂટ્યા. કિરણ-૧૫૮
- ચીંથરે વીંટ્યા રતન હોય. ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત મનુષ્ય જેવા જ હોય પણ ઈ

કલ્યાણકારી છે. કિરણ-૧૫૮

- અક્ષરધામમાં સ્વભાવ સોતા નહીં રહેવાય.
કિરણ-૧૫૮
- આપણે તો આ ઘડી આ ક્ષણમાં મરી જાવું છે ઈ
આપણું અનુસંધાન છે. કિરણ-૧૫૮
- મુમુક્ષુ એટલે ?
કરું ઉપાય હવે એહનો, ડોળી દેશ વિદેશજી
કોઈ રે ઉગારે મને કાળથી, તેને સોંપું આ શીશજી
ઈ મુમુક્ષુતા ઉદય થઈ કહેવાય. કિરણ-૧૫૮
- અસત્પુરુષની સમજણમાં માયા મુખ્ય છે. ને
સત્પુરુષની સમજણમાં દેવ અને મનુષ્યમાં અધિક
છે. રામકૃષ્ણાદિકની મૂર્તિ, ઈ મૂર્તિ જે જગ્યામાં
છે એને વેકુંઠ, શ્વેતદ્વિપ, ગોલોક, અક્ષરધામ રહ્યું
છે. કિરણ-૧૫૮
- રામકૃષ્ણાદિકની ભગવાનની મૂર્તિ જે સ્થળમાં

રહી હોય એના વખાણ કરવા, એના સેવકના વખાણ કરવા, જેવા એના વખાણ કરે છે એવા આના ભક્તના વખાણ કરે તો વિવેકી કહેવાય.

કિરણ-૧૫૮

- આત્માને વિષે સ્થિતિ ઈ પણ સ્થિતપ્રજ્ઞ કહેવાય. ને ભગવાનને વિષે સ્થિતિ ઈ પણ સ્થિતપ્રજ્ઞ કહેવાય. કિરણ-૧૫૮
- મનમાં સંતોષ થઈ ગયો હોય તો જ નિર્વિકલ્પ સમાધિ કહેવાય. કિરણ-૧૫૮
- ભગવાનની મોટ્યપ સમજ્યા પછી કોઈની મોટ્યપ નજરમાં આવતી નથી. કિરણ-૧૫૮
- દેહને જોગે કરીને સંસ્કાર થયા હોય ઈ આત્મા અનાત્માના વિચારે કરીને ટળી જાય. ઈ બેયે કરીને ન ટળે ઈ પૂર્વના મલિન સંસ્કાર છે. ઈ તો મોટાપુરુષ રાજી થાય તો ટળે. કિરણ-૧૫૮

- પૃથ્વીના મુક્ત આગળ નિષ્કપટ થયો પછી એણે પ્રાયશ્ચિત દીધું કે ન દીધું પણ શુદ્ધ થઈ જાય. કિરણ-૧૫૯
- શો ઉપાય કરે તો વિકારમાત્ર નાશ થઈ જાય ? જેમ જેમ મોટાપુરુષનો ગુણ ગ્રહણ કરે ને પોતાનો અવગુણ ગ્રહણ કરે તો પોતે વધતો જાય. જેમ ખેડાનો કેપ વધે એમ વધતો જાય. ને પાકો સત્સંગી થાય. કિરણ-૧૫૯
- પાકો હરિભક્ત થાય. તેનું લક્ષણ શું ? તો ઈ ભક્ત ક્યાંય ન લોભાય, સ્વાદમાં ન લોભાય, માનમાં ન લોભાય, એવો સત્સંગી થયાનો એ જ ઉપાય છે કે, પરમેશ્વરના દાસનો ગુલામ થઈ રહે, ને જેમ કહે તેમ કરે ત્યારે પરમેશ્વર રાજી થાય. કિરણ-૧૫૯
- દોષ ટળીને રાજીપો થાય ઈ ખરો રાજીપો છે. કિરણ-૧૫૯

- નિયમમાં ફેર ન પડવા દેવો. સારા ભગવદીય સાથે જીવ બાંધવો, ને રોટલા તો ઈ જ દેશે. કિરણ-૧૫૯
- ભગવાનના ભક્ત સામું જોઈ તો ભગવાન સાંભરે ને વિમુખ સામું જોઈ તો ભગવાન ભૂલાય જાય. કિરણ-૧૫૯
- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત અસુરને મોહ થાય એવી ક્રિયા કરે તો અસુરનો નાશ થાય. એવા ચરિત્ર તો ભગવાન ક્યારે કરે કે જ્યારે ભક્તને આનંદ આપવો હોય ત્યારે. કિરણ-૧૬૦
- મને ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ આવે જ નહીં. આવા ભગવાન તમે નહીં દીઠા હોય. ને હું ભગવાનના ભક્તનો ભક્ત છું. એની ભક્તિ કરું છું એ જ મારે વિષે મોટો ગુણ છે. કિરણ-૧૬૦
- આ લોકનાં સુખની ઈચ્છા ન હોય એને આ લોકના

માનવી દીધા વિના રહે નહીં. જે હોય ઈ આપી દો
ને હાલ્યો જાય. કિરણ-૧૬૧

- ભગવાનના ભક્ત ભેળું બેસવું ને સેવા બની આવે
એનાથી આ જીવનું જેવું રૂડું થાય. એવું કોઈ
સાધનથી નથી થાતું. એના ભેળો સ્વભાવ મળી
જાય તો કામ થઈ જાય. કિરણ-૧૬૧
- હું પામર છું એમ પોતાને ધિક્કારે ને મોટા પુરુષનો
ગુણ ગ્રહણ કરે પછી એમ પરિતાપ કરતે કરતે
વૈરાગ ઉત્પન્ન થાય. પછી સત્પુરુષના ગુણ આવે.
વૈરાગ્ય ઉત્પન્ન થયો ત્યારે એમ સમજી લેવું કે,
ભગવાનની, અને સાધુની આપણા ઉપર દૃષ્ટિ થઈ.
એમાં ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ, ભક્તિ આપણામાં ન
ઈચ્છીએ તોપણ આવે. કિરણ-૧૬૧
- મોટા સાધુ ને ભગવાન રાજી થાય તો બુદ્ધિયોગ
આપે પણ બીજું ન આપે. બુદ્ધિયોગ એટલે જેમ

ભગવાન રાજી થાય એમ કરતાં આવડે. ભગવાન કેમ રાજી થાય ? તો ભગવાનની આજ્ઞા લોપવી નહીં, ઈ વિના બીજે સુખ ઈચ્છવું નહીં ને ખરેખરા સાધુની હારે હેત કરે, જેમ કહે તેમ કરે. પછી પરમેશ્વર કૃપા દૃષ્ટિ કરીને જીવે. કિરણ-૧૬૧

- આપણને વા'લામાં વા'લું છે ઈ નાશ પામશે ત્યારે આપણે ધામમાં જાશું. કિરણ-૧૬૧
- મોટાપુરુષના ગમતામાં વરતે તો સહેજે ગુણ આવે. ને કુબેરને ઘરે ન હોય એવો એમાં ગુણ ભંડાર થઈ જાય. કિરણ-૧૬૧
- હાલતાં-ચાલતાં ભજન કરવું તો આત્યંતિક કલ્યાણની પ્રાપ્તિ થઈ જાય. ને દેહ છતા અક્ષરધામમાં બેસી જવાય. ને મારાં જેવું સુખ કોઈને નથી એમ નક્કી કરી લેવું. કિરણ-૧૬૧
- સાધુ સમાગમનું સુખ એવું છે કે, દીન થાતા વાર ન લાગે. હલકું થાતા વાર ન લાગે. કિરણ-૧૬૧

- જે પદાર્થ જેવું છે એવું જાણે ત્યારે જનકની સમજણ કહેવાય. કિરણ-૧૬૧
- બંધન કેમ ન કરે ? તો જે પદાર્થ જેવું છે એવું જાણે તો એનું બંધન ન થાય. કિરણ-૧૬૧
- આ લોકમાં આવ્યા છીએ ને આપણને ન ફાવે તો આપણી કિંમત. કિરણ-૧૬૧
- જીવવાની આશા રાખવી ઈ ભગવાનનું કામ ને જીવવાની આશા ન રાખવી ઈ આપણું કામ. ભગવાન ઉદાસ ન થાય તો બરાબર છે પણ આપણે આ લોકમાંથી ઉદાસ થાવું. કિરણ-૧૬૧
- અક્ષરમુક્તનું આ પૃથ્વી ઉપર શું લક્ષણ છે ? તો નિસ્પૃહીપણું, નિર્લેપપણું, અસંગી, લોકમાં રહ્યા થકા આ લોક એને બાધ ન કરે. કિરણ-૧૬૧
- તુચ્છ બુદ્ધિ કોની ? તો આ વસ્ત્ર અતિશે સારું છે. આ મેડી અતિ સારી છે. એવા છે એને તુચ્છ

બુદ્ધિવાળા કહ્યા છે. કિરણ-૧૬૧

- ભગવાન અક્ષરધામમાં છે એવા પૃથ્વી ઉપર છે ઈ એની દૃષ્ટિમાં આવી જાય. પછી ગંદુ ન રહે. કિરણ-૧૬૧
- એકાંતિકની આ લોકમાં કિંમત ન થાય. એની કિંમત સ્વામિનારાયણે કરી. એનો અંતસમો હોય ગમે એટલું દુઃખ થાતું હોય તોપણ સંકલ્પ ન કરવો કે આ અક્ષરધામમાં જાય તો સારું. કારણ કે ઈ જેટલી વખત રે'શે ને જેટલાને દર્શન થાશે એનો બેડો પાર થઈ જાશે. એકાંતિક મળ્યા વિના આ લોકનાં પંચવિષય રાખનાં પડીકાં ન થાય. દુનિયામાં મળે ઈ મૂકી શકતા નથી ને આને તો મળે ઈ પણ મૂકી દેવું એવો ઠેરાવ છે. કિરણ-૧૬૧
- આ લોકનું સુખ કાકવિષ્ટા જેવું લાગે, તો સમજવું કે, ઈ ભગવાનને પૃથ્વી ઉપર

ઓળખી ગયો. કિરણ-૧૬૧

- ભગવાન અને સાધુ હોય તો મનુષ્ય જેવા પણ કલ્યાણકારી છે, દિવ્ય છે. આ દેહ ચિંતામણિ જેવું છે. સાધુતા શીખે તો સમાગમનું સુખ આવે. કિરણ-૧૬૨
- સ્નેહ થાવો કઠણ છે. કદાચ થાય તો ક્રિયમાણ કરે એટલે સ્નેહ નાશ થઈ જાય. કિરણ-૧૬૨
- આપણે જેવા હોઈ એવા ભગવાન છે. આપણે સ્થૂળભાવે હોઈ તો ભગવાન પણ સ્થૂળ ભાવેયુક્ત થાય છે. કિરણ-૧૬૨
- આપણો જેવો આશય હોય એવો સંકલ્પ કરીને ભગવાનના ભક્ત પૂરો કરે છે. કિરણ-૧૬૨
- બધાંય કરતા સાધુના દ્રોહનું પાપ મોટું છે. કારણ કે એમાં સાક્ષાત્ ભગવાન રહ્યા છે. કિરણ-૧૬૨
- ભગવાનના ભક્ત ભેળું રહેવું ને આપણી પ્રકૃતિ

હોય એનો ત્યાગ કરે પણ સંગનો ત્યાગ કરે નહીં.
માટે ભગવાનના ભક્તનો સંગ સત્તારૂપે વરતવું
તેથી પણ અધિક છે. કિરણ-૧૬૩

- આ લોકમાં મનનું ધાર્યું મેલવામાં બહુ સુખ છે.
જો મનનું ધાર્યું મૂકે તો જ સાધુ ભેળું રહેવાય.
કિરણ-૧૬૩
- ભગવાનના ભક્ત બહુ સમર્થ છે, બહુ મોટાં છે
એવું તો આ બ્રહ્માંડમાં કોઈ છે જ નહીં. કોની સાથે
એની ઉપમા આપીએ. કિરણ-૧૬૩
- પ્રકૃતિ મરોડે એમ મરોડાય ઈ સરળ પ્રકૃતિવાળો
કહેવાય. ભગવાનના ભક્ત આગળ ઈ અંતરમાં
માન ટળે ભાવે વરતવું ઈ આંધળો કહેવાય એમાં
જ મોક્ષ થઈ જાય. કિરણ-૧૬૩
- પદાર્થ કાંઈ દુર્લભ નથી દુર્લભ તો આ બ્રહ્મવેત્તા
સંતનો સંગ છે. કિરણ-૧૬૩

- પરલોકના સંકલ્પ થાવા ઈ કાંઈ થોડી વાત નથી. કિરણ-૧૬૩
- કામ, ક્રોધ, લોભ, સ્વાદ, સ્નેહ ઈ બધાય ડાકુના કાકા છે. ઈ ક્યારે ઘા કરી લ્યે એનો કાંઈ મેળ નથી. કિરણ-૧૬૪
- એક જણ બરોબર સમજી જાય તોપણ આપણું કામ પૂરું થઈ જાય. એનાથી બીજો સમજે એને પણ લઈ જાવો છે. કિરણ-૧૬૪
- જેનાથી સત્સંગ ઓળખાણો એમાં હેત થાય તો સત્સંગમાં ગાઢ પ્રીતિ થઈ કહેવાય. કિરણ-૧૬૪
- પરાત્પર રહ્યાં એવા જે ભગવાન ઈ જેનાથી ઓળખાણાં એની આગળ યુક્તિ ન કરવી. આડું અવળું તરી ન જાવું. કિરણ-૧૬૪
- સત્સંગમાં દેઢ પાયો કેનો થાય? તો જેને સત્સંગનો પક્ષ હોય એનો દેઢ પાયો થાય. પણ પક્ષ

ભગવાનથી જ રખાય. પક્ષમાં આ લોકમાં ધર્મ
આડો આવે છે. કિરણ-૧૬૪

- ભગવાનની ઉપાસના વિના કોઈ વાત સિદ્ધ થાતી
નથી. અમે કોઈ એવો દીઠો નથી કે ઉપાસના વિના
આત્મદર્શન થયું હોય. કિરણ-૧૬૫
- જેણે પદાર્થનો ત્યાગ કર્યો એનો સિદ્ધાંત છે. જેટલો
પદાર્થનો ત્યાગ એટલું કલ્યાણ ઈચ્છ્યું ગણાય.
કિરણ-૧૬૬
- સિદ્ધાંત તો લાખ વરસ ભેળાં રહે તોપણ ન જણાય.
એવી મૂડી ભગવાને અને સંતે આપણને આપી
દીધી. કિરણ-૧૬૬
- મૂર્તિ પધરાવી એ પણ ભગવાન છે. ને બાજુમાં
બેઠા ઈ પણ ભગવાનમય છે. કિરણ-૧૬૭
- ઘણાં વખત મર્યા છીએ પણ આ વસ્તુનું જ્ઞાન થયું
એટલે મરવાના નથી. એ મ

કૃતાર્થપણું માનવું. કિરણ-૧૬૭

- માન મૂક્યે માન મળે, માન જોતું હોય તો માન ન મળે. કિરણ-૧૬૭
- જે અંગમાં જગતના સંકલ્પ નાશ પામે ઈ આપણું અંગ કહેવાય. કિરણ-૧૬૮
- નથી દીઠું એની ઈચ્છા છે. તો ભગવાનને તો આપણે દીઠા છે એની ઈચ્છા વર્તે તો પાટો ગોઠ્યો ગણાય. કિરણ-૧૬૮
- અટાણે કળિયુગમાં શાપ દે તો ન લાગે. શાપ ન દે તો શાપ લાગે. સાંખી લ્યો એટલે એને કો'ક મળી રહે એનાં કર્મ પ્રમાણે માટે ઈ હાર્યો છે. કિરણ-૧૬૮
- ભગવાનના સંબંધવાળાને, એકાંતિકના સંબંધવાળાને દુઃખ થાય ત્યારે એની રક્ષા માટે ભગવાન જન્મ લ્યે છે. કિરણ-૧૬૮

- આપણને પ્રાપ્તિ થઈ છે એવી કોઈને થઈ નથી. દેવકોટિને નથી, બ્રહ્મકોટિને નથી. તો ઈશ્વરકોટિને હોય જ ક્યાંથી ? ઈ તો સગુણ ગણાય. એને તો ડાબે પડખે મૂકી દેવા. એને ભક્તની ગણતરીમાં ન લેવા. એને સગુણ પંક્તિમાં રાખવા. કિરણ-૧૬૮
- બધાય ભગવાન થઈ ગયા પણ દાસના દોષ ન ગણે એવા તો આજ સ્વામિનારાયણ પ્રગટ છે. ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ આવે જ નહીં. એના ભક્તનો ભક્ત છું. હું દાસનો દાસ છું. છતાંય ચોખ્ખો કરીને ધામ લઈ જાઉં એવો મારો સ્વભાવ છે. ને ઓલ્યા બગડેલો ધામમાં લઈ જાય છે. કિરણ-૧૬૮
- ગરીબ સત્સંગી જેવા અમને વા'લા છે. એવા પૈસાવાળા વા'લા નથી. પૈસાવાળા તો મોતિયા લાવે ને મોતિયો તો કૂતરાનું નામ પણ હોય. કિરણ-૧૬૮

- ભગવાનના ભક્તમાં જરાક પણ હેત થયું, કે ગુણ આવ્યો, સ્વભાવ ગમ્યો, ક્રિયા ગમી એનું નામ લવ સત્સંગ છે. કિરણ-૧૬૯
- વૃદ્ધ અવસ્થાવાળા અવગુણથી બગડે છે. ને જુવાનિયા છે ઈ કામાદિકથી બગડે છે. ઓલ્યાને ભક્તની ક્રિયામાં અરુચિ થઈ એટલે બગડે છે. કિરણ-૧૬૯
- વિવેકે સહિત દયા ને સ્નેહ કરે તો એનું બંધન ન થાય. કિરણ-૧૭૦
- ભગવાન પરાયણ છે એને તમે આત્મા માનો તો શું વાંધો છે ? કિરણ-૧૭૦
- નિર્વિકલ્પ સમાધિ એટલે ભગવાનમાં પ્રીતિ, વિશ્વાસસહિત, સંકલ્પનો નાશ ઈ નિર્વિકલ્પ સમાધિ છે. નિશ્ચય છે ઈ જ નિર્વિકલ્પ સમાધિ છે. કિરણ-૭૧

- આંખ્યું દેખાડીને ડોળા કાઢીને ગરીબને બીવરાવે છે એની મોટ્યપ તો સંસારમાં છે, પણ પરમેશ્વર ભજવામાં મોટાઈ નથી. કિરણ-૧૭૨
- પોતે જ અવતારી તરીકે સ્થિતિ કહી દીધી. પોતાની સ્થિતિ બતાવી છે. પત્થર આકાશમાં ફગાવીએ પણ પાછો પૃથ્વી ઉપર આવે. ને પુંસલેલ ઢોર પણ પાછું પડી જાય. કિરણ-૧૭૨
- આ વાત સમજે ત્યાં જ કલ્યાણ થઈ જાય. વર્તમાન પાળે કે ન પાળે એની કાંઈ અપીલ કરી નથી. કિરણ-૧૭૨
- ભગવાન સાચા, ભગવાનનું ધામ સાચું, ભગવાનની શક્તિ સાચી, ભગવાન કલ્યાણ કરે છે ઈ પણ સાચું. પણ આપણે સાચા છીએ કે ખોટા છીએ ઈ સમજવું જોઈ.કિરણ-૧૭૨
- ભગવાન ભજવાની ટેમ આવી છે. પણ આ જીવને

પીલુ ટાણે ચાંચ પાકે છે.કિરણ-૧૭૨

- એક રસ પરિપૂર્ણ બ્રહ્મસ્વરૂપ એને વિષે અમે અમારા આત્માને લીન કરી રાખ્યો છે. ધર્મને વિષે, વૈરાગને વિષે, ભક્તિને વિષે લીન કરી રાખ્યો છે. કિરણ-૧૭૨
- નિષ્ઠા એટલે તે સિવાય બીજે પ્રીતિ ન થાય. કિરણ-૧૭૨
- જ્ઞાન શું? તો મોટામોટા સાધુ, મોટી મોટી બાયું, હરિભક્ત એના અંતરમાં કાંઈક લોચો છે. પણ અમારા અંતરમાં લોચો નથી. ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્યનો ભાર નથી. કિરણ-૧૭૨
- જો દોરો હાથ આવે તો બીજાના સંગની અપેક્ષા ન રહે. એનું નામ જ્ઞાનની પરિપક્વ દશા કહેવાય. કિરણ-૧૭૨
- આ ભગવાન અને ભગવાનના આ ભક્તમાં હેત

રાખ્યું છે એમ રહસ્ય કહેવાય. નહીંતર આ જીવને ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ, ભક્તિની ખખ્ખા આવી જાય.કિરણ-૧૭૨

- ભય આવ્યો ને નિર્ભય રહેવું ઈ કઠણ છે. નિર્ભય ચરણ છે નાથના સેવો શ્રદ્ધાએ સહિત. કિરણ-૧૭૩
- સાટું ન વાળે ઈ સાધુતા છે. મળે ને મૂકી દેવું ઈ સાધુ છે. કિરણ-૧૭૩
- ભગવાન મળ્યા પછી પ્રારબ્ધ રહે તો ભગવાનનો આશરો થયો જ નથી. કિરણ-૧૭૩
- ભગવાન મળ્યા સાધુ મળ્યા, હવે કરવું કાંઈ રહ્યું નથી. ને જો કરવું રહે તો ભગવાન મળ્યા જ નથી. કિરણ-૧૭૩
- ભગવાન કોરે વૃત્તિ જાય ત્યારે આપણી ખોટ્ય દેખાય. ને જગતની કોરે વૃત્તિ થાય એટલે છતી

આંખ્યે આંધળો ભીત થઈ જાય. કિરણ-૧૭૩

- અજાણ્યા વૈદનું ઔષધ ન ખાવું. અજાણ્યાને ગુરુ ન કરવો ઈ આપણો મોક્ષ ન કરે. આપણા દુઃખમાં ભાગ ન લ્યે. આ લોકના દુઃખમાં ભાગ લ્યે ઈ મોક્ષ કરે. કિરણ-૧૭૩
- જન્મથી આંધળો હોય ઈ ન ઓળખી શકે. સાધુ સમાગમ કર્યો હોય તો કોઈનો ભાર નથી કે ડગાવી શકે. આપણને મળ્યા છે એવા બીજા કોઈને મળ્યા નથી. આપણા જેવા બીજા કોઈ સુખી નથી. મળ્યા છે ઈ મૂકે એવા નથી એવું એને આવડે છે. કિરણ-૧૭૩
- બહુ મોટી પ્રાપ્તિ થઈ છે. સુખનો તો કોઈ સીમાડો નથી. કિરણ-૧૭૩
- બીજા ધામ હદવાળા છે પણ અક્ષરધામ હદ વિનાનું છે. આ લોકના સુખ તો ભગવાન નહીં ભજે તો

મળશે. કિરણ-૧૭૩

- સાધુએ તો દયાયે કરીને પણ હેત ન કરવું.
કિરણ-૧૭૪
- ઊધ્વરેતાનું લક્ષણ તો શિશ્નુ દ્વારે વીર્ય ન આવે તો
ઊધ્વરેતા ગણાય. ને એમ કહો તો માયા અનાદિ
ન રહે. કિરણ-૧૭૪
- મોટાને નિષ્કામી સમજે ને પોતે કૃતરાં જેવો કામી
હોય તોપણ નિષ્કામી ગણાય. પણ અતિ સમર્થનો
ગુણ પેસી જાવો જોઈ. કિરણ-૧૭૪
- જે ગુણને પ્રધાનપણે ઘાટ થાતો હોય તેને વિચારે
ને સત્સંગ સામુ જુએ, સત્સંગના પ્રતાપ સામુ
જુએ, સત્સંગના સામર્થ્ય સામુ જુએ, ને
નિષ્કપટભાવ થાય તો ઘાટની નિવૃત્તિ થાય છે.
પણ દશેથી નિવેદ ન જારવા. મઢીએ જઈને
નિવેદ જારવા. મઢી એટલે જેને ભૂંડો ઘાટ ન

થાતો હોય તે. ને તે સત્સંગ વિના હજારો ઉપાય કરે તોપણ ઘાટ ન ટળે. ઘાટમાં જીવવાની આશા નથી. એની નિવૃત્તિ આ સત્સંગમાં થાય. એમ સત્સંગ અધિક છે, એમ સત્સંગ ગુણાતીત છે, નિષ્પાપ છે, નિષ્કપટ છે. પણ જો નિષ્પાપ થઈને કરે તો સત્સંગ નિષ્પાપ છે. કિરણ-૧૭૫

- સ્વારથ પદે બેઠા હોય એનો ત્યાગ કરી દેવો ને બીજા નિસ્વાર્થીની આગળ દાસ થઈ જાવું. તો ભગવાન હાથ આવે. નહીંતર ભગવાન હાથ ન આવે. કિરણ-૧૭૫
- શંખલાવાળાની સામુ બ્રહ્મકોટિ ન જુવે, ઈશ્વરકોટિ ન જુવે તો પુરુષોત્તમ એની સામુ કેમ જુવે. અમૃત ખાઈને તો અમર થઈ જાય પણ ઝેર ખાઈને અમર થઈ જવાય એવા ભગવાન આપણને મળ્યા છે. આપણે તો જાન જોડી છે જેને આવવું હોય એને

લઈ જાવા. કિરણ-૧૭૫

- ભગવાનના ભક્તનો સ્વભાવ છે; અક્ષરધામમાં લઈ જાય એવો છે; બ્રહ્મરૂપ કરી દે એવો છે. ને આપણો સ્વભાવ કુંભિપાકમાં નાખે એવો છે. કિરણ-૧૭૬
- સ્વપ્નની રિદ્ધિસિદ્ધિ શું કામની છે ? જાગ્યો ત્યારે કાંઈ નથી. એમ આ લોકનાં સુખ જાગ્રત થાય ત્યારે કાંઈ ન રહે. કિરણ-૧૭૬
- કર્તાપણું ઈ કલ્યાણનું પરમ સાધન છે. તપ કરવું ઈ ભગવાનની પ્રસન્નતાનું સાધન ને અંતર્યામી સમજવા ઈ મોક્ષનું અસાધરણ કારણ. કર્તાહર્તા સમજવા ઈ મોક્ષનું અસાધારણ કારણ. કિરણ-૧૭૬
- અનંત કોટિ બ્રહ્માંડના કર્તાહર્તા મને મળ્યા ઈ પ્રગટ ભગવાન છે, એનું નામ મોક્ષ. મોક્ષ એટલે પદાર્થની આશા હોય એને મૂકી દેવું. કિરણ-૧૭૬

- વિઘ્નનો રોક્યો ન રોકાય એનું નામ ઈશક કહેવાય.
કિરણ-૧૭૬
- ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગવાળા સાધુનો સમાગમ એમાં કોઈ વિઘ્ન પ્રતિબંધ ન કરે. કારણ કે ઈ રોકે છે.
કિરણ-૧૭૬
- ગમે એવું સુખ હોય એમાં ન બંધાય તો ત્યાગ કહેવાય. ઈંદ્ર પદવીને પણ ન ઈચ્છે એનું નામ ત્યાગ કહેવાય. કિરણ-૧૭૬
- કર્તાહર્તા સમજો તો સાધન કહેવાય પણ દેહનો અનાદર ન થાય, તપ ન કરે તો દેહમાંથી હેત તૂટવું બહુ કઠણ છે. કિરણ-૧૭૬
- ગુણાતીતાનંદસ્વામીએ જ્ઞાનયોગ સિદ્ધ કર્યો હતો ને આપણે વિશ્વાસયોગ સિદ્ધ કરવા મંડ્યા છીએ. કિરણ-૧૭૬
- જેવી દેહમાં આત્મબુદ્ધિ છે ને જેવી સંબંધીમાં

આત્મબુદ્ધિ છે એવી ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તમાં આત્મબુદ્ધિ થાય તો દેહમાં વરતતા છતાંપણ નિર્વિકલ્પ સમાધિ જેવું સુખ વરતે.

કિરણ-૧૭૬

- કુત્સિત શબ્દથી નિંદા કરે એનું અમૃતની પેઠે પાન કરવું તો ઈ નોખો છે. અને એને દેહે તથા દેહનાં સંબંધીમાં હેત નથી. કિરણ-૧૭૬
- પરબ્રહ્મનું તેજ કેવું હશે ? હું મારા મનને બાંધવાને ઈચ્છું તોપણ નથી બંધાતું, એમ મહારાજે કહ્યું કે, એમાં સારખ્ય મનાય જાય તો તત્કાળ મન ઉદાસ થઈ જાય એવું ભગવાનનું બ્રહ્મ તેજ છે. કિરણ-૧૭૬
- બ્રહ્મનાં દર્શન કેમ થાય ? તેનો ઉત્તર સ્વામીએ કર્યો જે, સાંખ્યશાસ્ત્ર સિદ્ધ કરો પછી યોગશાસ્ત્ર બ્રહ્મરૂપ જ છે. કિરણ-૧૭૬

- માયાથી પર છે ઈ માયામાં જોવામાં આવે ઈ જબરી શક્તિ છે. કિરણ-૧૭૭
- ચારેયનું તેજ સજાતીય છે. પણ ભગવાન જેના ઉપર કૃપા કરે; જેના ફેવરમાં થઈ જાય; અને ઈ જ ભગવાન આનંદમય સત્ ચિત્ દેખાય.કિરણ-૧૭૭
- ભગવાન અનંત સ્વભાવે થાય ત્યારે ઓડ્યાના સ્વભાવ ઘસાય જાય. દિવ્ય અને મનુષ્ય સ્વભાવ એક થઈ ગયા. જો મનુષ્ય સ્વરૂપ નજરમાં આવે તો માયા ગુપ્ત થઈ જાય. કિરણ-૧૭૭
- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તની કરૂણા દૃષ્ટિ થાય એટલે સાધનની સમાપ્તિ થઈ જાય. દુઃખમાત્રની સમાપ્તિ થઈ જાય. મૃત્યુમાત્રની બીક મટી જાય. કિરણ-૧૭૭
- જેની ઉપર ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તની કૃપા હોય એને કોઈ દોષ ન નડે. કોઈ ખામી ન

- આવે. ગમે એવાં વિદ્ન આવે એમ હોય તો નાશ થઈ જાય. ભૂંડા પ્રારબ્ધ ઊડી જાય. કિરણ-૧૭૭
- નારદજી જેવો ગુણિયલ હોય એના હૃદામાં ભગવાનની ભક્તિ ન હોય તો ન ગમે. તે ભક્તિ તે શું ? તો આત્યંતિક પ્રલય થાય ત્યારે પણ આ ભગવાન, આ સાધુ રહે છે. ભગવાન કૃપા કરીને મનુષ્ય દેહ ધારણ કરે ત્યારે સાધુ સમાગમે કરીને ઓળખાય. એનું નામ ભક્તિ કહેવાય. ઈ જેવો તેવો છે પણ એના ઉપર કાળ, કર્મ, માયાનો હુકમ નથી. ઈ જેવો તેવો છે તોપણ અમને બહુ ગમે છે. ઈ બાહુવાળો છે નાવમાં બેસીને સમુદ્ર તરે એવો ડા'યો છે. ઈ પ્રતાપે કરીને; ભગવાનની કૃપાથી મોક્ષ ઈચ્છે છે. એના ચરણની રજ અમે પણ માથે ચડાવીએ છીએ, એને દુઃખવતા થકા બીએ છીએ. એની ગણતરીમાં અવતાર પણ કાંઈ ન કહેવાય,

એને કાળ, કર્મ, માયા નડી શકતા નથી એવી કરૂણાની વાત છે. બીજા અવતાર કરતા આના દર્શનથી અનંત પતિત જીવનો ઉદ્ધાર થાય છે.કિરણ-૧૭૭

- ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્યની ખખ્ખાથી કલ્યાણ ઈચ્છે ઈ તો મૂર્ખ છે. ને ભગવાનની ઈચ્છાથી, પ્રતાપથી કલ્યાણ ઈચ્છે ઈ ડા'યો છે. જેવો તેવો છે પણ મને બહુ ગમે છે. એને દંડ દેવો હોય તો અમે પોતે દંડ દઈએ પણ કાળ, કર્મ માયાનો એના ઉપર હુકમ નથી.કિરણ-૧૭૭
- દેશકાળ લાગે ઈ મુક્તનું સ્વરૂપ અને ઓને દેશકાળ ન લાગે. અવતાર જાતથી ભળે તો થાય ને અવતારી સંકલ્પમાત્રથી કરે. કિરણ-૧૭૭
- જેટલી વાર આ ભગવાનનો શબ્દ સાંભળો ને સામુ જુવો એટલી વાર આનંદ રહે. ને મનસંકલ્પ

પૂરાં થાય. કિરણ ૧૭૭

- તત્કાળ દોષમાત્રની નિવૃત્તિ થઈ જાય, એનું નામ કૃપા કહેવાય. રાફડા થઈ ગયા તોય વિકાર નાશ ન પામે. કૃપાથી નાશ પામે. કિરણ-૧૭૭
- ભગવાનનું સ્વરૂપ નિર્દોષ કહ્યું છે. તેમ મોટામોટા સાધુને પણ સમજવા એમાં વિઘ્ન નથી. કિરણ-૧૭૭
- ભગવાનનાં સ્વરૂપનું ધ્યાન કરે તો આત્માનું દર્શન થાય. કિરણ-૧૭૮
- પોતાનું ગમતું મેલીને અમારાં ગમતામાં વર્તાવીએ તોપણ જીવનપર્યંત લેશમાત્ર ન મૂંઝાય તો એની ઉપર અમારે એવું હેત કર્યું જાય છે કે, જાગ્રત, સ્વપ્ન અને સુષુપ્તિમાં ન સંભારીએ તોપણ સાંભરે છે. કિરણ-૧૭૮
- ચાર પ્રકારના મનુષ્યની સાથે અમારે બને નહીં. ક્રોધી, ઈર્ષ્યાવાળો, કપટી ને માની ઈ ચાર પ્રકારના

મનુષ્યની હારે અમારે બને નહીં કામીનો તો અમારે વિશ્વાસ જ નથી. કિરણ-૧૭૯

- ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ, ભક્તિ ઈ ચારથી યુક્ત છે ઈ સાધુ આપણી પ્રકૃતિ મરોડે ને ન મૂઝાઈ તો ઈ સત્સંગનો વડો થાય, બહુ મોટ્યપને પામે. કિરણ-૧૭૯
- ક્રોધ હડકાયા શ્વાન જેવો છે. હડકાયું શ્વાન બીજાને કરડે તો હડકવા હાલે. આ સભામાં સર્પ નીસરે તોપણ બીક લાગે એવો ભયંકર ક્રોધ છે. ઈ ક્રોધનું રૂપ છે. ક્રોધને દેખે એટલે ત્રાસ થાય ઈ ક્રોધનું રૂપ છે. કિરણ-૧૭૯
- સાધુ તો સરળ પ્રકૃતિવાળા હોય. છ લક્ષણ માંહિલું એક લક્ષણ ઈ પણ છે. જેવો માંહિ હોય એવો બાર્ય હોય ને જેવો બાર્ય હોય એવો માંહિ હોય. ઈ સરળ પ્રકૃતિ કહેવાય. કિરણ-૧૭૯

- માણસ ગુણો કરીને પૂજાય છે ને અવગુણો કરીને ઠબલાય છે. ગુણિયલની જ કિંમત છે. અવગુણવાળા તો હજારું મળે. કિરણ-૧૭૯
- આ ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત સાથે આત્મબુદ્ધિ એ જ કલ્યાણનું ઉત્તમ સાધન છે. કિરણ-૧૮૦
- ભગવાન બહુ મોટા છે. ને એની ભેગા રહેનારા ભક્ત ઈ પણ આપણાથી ન કહી શકાય. એની સન્મુખ જોઈ રહ્યા, એનાં વેણમાં વરતે છે એનો મહિમા આપણાથી કહી શકાય એમ નથી. કિરણ-૧૮૦
- મનુષ્યમૂર્તિમાં જો મનુષ્યભાવ આવે તો ધામની મૂર્તિ અદૃશ્ય થઈ જાય. કિરણ-૧૮૦
- સભામાં વાત કરીએ પણ અમે આપીએ તો જ લઈ શકે. કૃપા વસ્તુ બહુ જબરી છે. એક જીવનું તેજ,

ઈશ્વરનું તેજ, બ્રહ્મ અને પરબ્રહ્મનું તેજ ઈ નોખું
પડવું જોઈ. ઈ કૃપાથી થાય. કિરણ-૧૮૦

- ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગથી કલ્યાણ ઈચ્છે તો મૂર્ખ
જાણવો. ને ભગવાનને પ્રતાપે કલ્યાણને ઈચ્છે તો
નાવમાં બેસીને કલ્યાણ ઈચ્છે એવો ડા'યો છે.
અવતાર કરતા તો એનાં દર્શનથી પણ અનંત પતિત
જીવનો ઉદ્ધાર થાય છે. કિરણ-૧૮૦
- વારંવાર પ્રતિલોભવૃત્તિ કરવી. એના જેવો બીજો
કોઈ સુખનો ઉપાય નથી. એમ કરતાં કરતાં ક્યારેક
ભગવાનનું સુખ હાથ આવી જાય. કિરણ-૧૮૧
- ભગવાન યાદ કરાવે એનું નામ સત્સંગી કહેવાય.
જેની સામું જોવાથી શાંતિ થઈ જાય, સ્વભાવ નાશ
પામી જાય એનું નામ સત્સંગી કહેવાય. પણ
સ્વભાવ મરતા નથી ઈ તો બોરડી જેવા, ધ્રો જેવા
ને ખેવડાં જેવા છે. ઈ ધણી થઈને બેઠા છે. તે જીવને

ધણી થાવા દેતા નથી. કિરણ-૧૮૧

- પાછી વૃત્તિ વાળવી બહુ કઠણ છે. સુખનો ઉપાય છે. તમારે ગૃહસ્થને નિયમ હોય ત્યાં સુધી પાછી વૃત્તિ વળે. ને અમારે ત્યાગીને કાયમ ભગવાન સાંભરે તો સાંભર્યા ગણાય. જેટલો ટેમ ભજનમાં કાઢે એટલી જ ટેમ સાચી છે. ભગવાન સિવાય બીજું તો ટીખળ છે. ઈ સંભાર્યા જેવું નથી. કિરણ-૧૮૧

- આપણે ભગવાનને વશ કર્યા છે કે ભગવાને આપણને વશ કર્યા છે? આપણાથી ભગવાન વિના ન રહેવાય તો આપણે ભગવાનને વશ કર્યા છે. ને ભગવાન આપણા વિના ન રહી શકે તો ભગવાન આપણને વશ થયા છે. સાધુ વિના, સત્સંગ વિના, મંદિર વિના રહી ન શકે તો વશ કર્યા ગણાય. કિરણ-૧૮૧

- સાધુની શોભા સહન કરવામાં જ છે. કિરણ-૧૮૨
- મનુષ્ય દેહમાં એટલું જ સાધુપણું ને ભક્તપણું છે કે, ટેમ આવે ત્યારે સમર્થ થકા સહન કરવું.
કિરણ-૧૮૨
- નિશ્ચય છે ઈ જ નિર્વિકલ્પ સમાધિ છે. બીજી સમાધિ તો એક ઘૂઘરો છે. તે કોઈને આપે ને કોઈને ન આપે. ઘૂઘરો તો છોકરાને અપાય. કિરણ-૧૮૨
- સ્વામિનારાયણનો જેટલો જેને ખપ એટલી એને સુખ શાંતિ છે. કિરણ-૧૮૨
- ભગવાન ને સંતે મારીને કાઢી મૂક્યો હોય ત્યારે એકડમલ જેવો અવગુણ કહે ત્યારે અવગુણ ન આવે તો એનો સત્સંગમાં અચળ પાયો છે.
કિરણ-૧૮૨
- પૂર્વ સંસ્કાર તો મોટા રાજી થાય તો જ ટળે.
કિરણ-૧૮૨

- આ છે ઈ આપણને કહે પણ કોઈને કહેવા ન દો. ઈશ્વરકોટિથી કાંઈ નહીં થાય. આ તો રાજાનો કુંવર છે ને ઓલ્યા તો હલકી કોમ છે. કિરણ-૧૮૩
- દેહે માંદો ઈ સાજો જ છે. મનમાંદો ઈ કાયમ માંદો છે. દેહે મંદવાડ ઈ મંદવાડ જ નથી. કિરણ-૧૮૩
- નબળાની પાસે બેસવાથી આબરૂ ન આવે. છતાંય જો નબળા પાસે બેસવાથી આબરૂ વધે તો પાકો સત્સંગી કહેવાય. કિરણ-૧૮૩
- કુસંગીને ઓળખો પછી ભગવાનના ભક્તને ઓળખી શકાય. કિરણ-૧૮૩
- પંચવિષયથી ભગવાનમાં હેત કરવું બહુ મોટી મૂડી છે. કિરણ-૧૮૩
- કુસંગીના શબ્દનું જોર થાય ત્યારે વિષય ભોગવવાની ઈચ્છા થાય ને સંતનો જોગ થાય ત્યારે વિષય ભોગવવાની ઈચ્છા નાબૂદ

થઈ જાય. કિરણ-૧૮૪

- ધાર્યુ થાય તો અજર અમર કહેવાય. ધાર્યુ ન થાય તો મૃત્યુ પામ્યો ગણાય. ધાર્યુ એટલે આસ્તા. કિરણ-૧૮૪
- દેહ ને નાત, જાતને કુત્સિત શબ્દથી નિંદા કરે તો દેહ તથા દેહના સંબંધી સાથે હેત નથી. એમ સાંભળનારાને થયું. ઈ વિરક્તનો શબ્દ આવ્યો. કિરણ-૧૮૪
- આનંદરૂપ છે. સુખરૂપ છે ઈ ભગવાન છે ને દુઃખરૂપ છે ઈ માયા છે. કિરણ-૧૮૪
- માયાનું સુખ છે પણ માયાના જીવને છે. તેમ ભગવાનનું સુખ ભક્તને છે. કિરણ-૧૮૪
- ભક્ત છે ઈ વખાણ નહીં કરે નિંદા કરશે. નિંદા કરે ઈ જ વખાણ છે. કિરણ-૧૮૪
- પોતાનાં વર્તમાન બકરીની ડોકે આંચળ જેવાં છે.

એને સાચા કરીને દેખાડતો હોય ઈ દંભી કહેવાય.

કિરણ-૧૮૪

- પૂર્વે જેને ભગવાનના કે સંતના દર્શન થયા હોય એને નિશ્ચયમાં ડગમગાટ ન થાય. કિરણ-૧૮૪
- ગુણ આવ્યો તો નિશ્ચય પાકો કહી દીધો. એટલે એનું કલ્યાણ થઈ ગયું. ભલે કામાદિ દોષ હોય તો પણ કલ્યાણ થઈ ગયું. કિરણ-૧૮૪
- ગુણ વિચારીને હેત થયું છે ઈ તો જુદું જ છે. કિરણ-૧૮૪
- નામ ન આવડે પણ એમ થાય કે, આને દીઠ્યા છે. એવું સ્વાભાવિક હેત થાય ઈ પૂર્વસંસ્કાર છે. વે'વારે કરીને હેત થાય ઈ મધ્યમ છે ને વે'વાર કરો તોય હેત ન થાય ઈ તો અધમ ગણાય. બૂઢો ધાધલ ગણાય. બે બેડિયા લાડુ ખાઈ ગયો પણ મારવા તૈયાર થયો. કિરણ-૧૮૪

- માયાના પેયમાં ન આવે, જો ખરેખરું જ્ઞાન થાય તો. કિરણ-૧૮૪
- ગુરુ કર્યા હોય તો કામમાં, ક્રોધમાં, લોભમાં, સ્વાદમાં, સ્નેહમાં, માનમાં, ઈર્ષ્યામાં ક્યાંય ગુડિયું ન વાળે. કિરણ-૧૮૪
- ચંચળને શાંત થાવું હોય તો આત્મારૂપ થાવું. સત્સંગને બ્રહ્મરૂપ માનવો. ભગવાનના ભક્તનો મહિમા સમજવો. ભગવાનના ભક્ત બહુ મોટા છે. ભગવાન પણ અપરમપાર શક્તિવાળા છે. કિરણ-૧૮૪
- મોટા સાધુએ કેવાં કીર્તન કર્યા છે !! એની આગળ આધુનિક કીર્તન કાંઈ નથી. કિરણ-૧૮૪
- કલેવર ભાડૂતી છે એમ માને એને ભાડુ દેવું પડે પણ બાણ ખવરાવવું ને ઊભા મોલમાં ચારવો એમ ન કરવું. કિરણ-૧૮૪

- અમારી પ્રકૃતિ એવી છે કે, ભગવાનનો ભક્ત સૂઝે એટલો વાંકમાં આવે તોપણ અમને એનો અવગુણ ન આવે. કિરણ-૧૮૫
- ભગવાનના સ્વરૂપમાં વૃત્તિ ન રહે ઈ ભક્ત ન ગણાય. ને ભગવાનનાં સ્વરૂપમાં વૃત્તિ રહે ઈ જ ભક્ત કહેવાય. કિરણ-૧૮૫
- પોતાની ખોટ્ય દેખતો હોય ને બીજાની ખોટ્ય દેખતો નથી ઈ જ કલ્યાણને અર્થે યત્ન કરે છે. કિરણ-૧૮૫
- વિષયી જીવ પરલોક માટે કરે છે પણ અધમ જીવ પરલોક માટે કરતો નથી. ને મુમુક્ષુ તો પરલોક માટે જ યત્ન કરે છે. કિરણ-૧૮૫
- સદા, સાકાર, સાક્ષાત્ મળ્યું ભગવાનનું સ્વરૂપ એને વિષે નિષ્ઠા. જે વિક્ષેપ આવે તે તે વિક્ષેપને ટાળનારું પોતાને મળ્યું ઈ જ સ્વરૂપ છે. એમ નિષ્ઠા થઈ ઈ

સ્વરૂપનિષ્ઠા. કિરણ-૧૮૭

- એકાંતિકની ક્રિયા સાધારણને હાથ આવતી નથી. એની ક્રિયા ગમી જાય તો પરલોકની પ્રાપ્તિ થાવી બાકી ન રહે. કિરણ-૧૮૮
- પંચવિષયને ગ્રહણ કર્યા ઈ જ દિવ્ય સ્વરૂપ છે, સાકાર સ્વરૂપ છે. કિરણ-૧૮૮
- પૂર્વે અવતાર થયા તોપણ એનું ધ્યાન ન કરવું પણ પોતાને મળી મૂર્તિ એનું ધ્યાન કરવું. પૂર્વે થયા અને આ છે એમાં સમભાવ ન થાય. ભિન્નપણું જણાય. માટે સત્પુરુષની સમજણ્ય ને અસત્પુરુષની સમજણ્યમાં સગુણનિર્ગુણનો સમાવેશ થઈ ગયો. કિરણ-૧૮૮
- ધર્મ દેહ હોય, વૈરાગ દેહ હોય, ભક્તિ દેહ હોય, છતાંય એમાં કસર દેખાતી હોય, વે'વારને લઈને એનું નામ દયા કહેવાય. ધર્મમાં ખોટ્ય હોય જ

નહીં, વૈરાગમાં રાગ હોય જ નહીં, છતાંય ખામી દેખાય છે ઈ દયાને લઈને જ છે. ને બગાડ્યું છે ઈ દયાથી જ બગડ્યું છે. કિરણ-૧૮૯

- વાંક વિના ભગવાન અને સંત વઢે કે ધખે તોપણ મૂંઝાય નહીં ને અવગુણ ન લ્યે એનું નામ અખંડ માહાત્મ્ય છે. કિરણ -૧૮૯
- ભગવાન અને સંત તો આત્મસત્તારૂપે વર્તે છે. ને જે જેવો હોય એને જાણે છે. ન ખમે એવો હોય એને વાંક હોય તોપણ ન કહે. એવું અખંડ માહાત્મ્ય સમજવું બહુ કઠણ છે. કિરણ-૧૮૯
- આ વાત તો કરામત જેવી છે. ત્યાગ થાતો નથી પણ ખંડન થાય છે. એવી વાત મોટી છે. કિરણ-૧૮૯
- દેશકાળને સારા કરી દો ઈ પણ એક સ્થિતિ છે. નબળાને સારા કરી દો. જ્યાં બેઠો હોય ત્યાં

અક્ષરધામનું મધ્ય બની જાય. કિરણ-૧૮૯

- સહજાનંદ સ્વામીનો સંબંધ થયો ને કહેવામાં અટકીએ છીએ ઈ કેવડી ખામી છે. કિરણ-૧૮૯
- સાચો થઈને મંડે, નિષ્કપટ થઈને જોડાય, તો આ સાધુ અક્ષરધામમાં લઈ જાય એવા છે, આ ને આ દેહે કરીને બ્રહ્મરૂપ કરી દે એવા છે. કિરણ-૧૯૦
- નરસિંહ મે'તાની હૂંડી સ્વીકારી એમ ભગવાન પોતાના ભક્તની હૂંડી સ્વીકારે છે. તેમ ભગવાને આપણને અક્ષરધામ આ લોકમાં આપી દીધું. એમ મનાય જાય તો કામ થઈ જાય. કરવું કાંઈ બાકી ન રહે. કિરણ-૧૯૦
- આપણે ભગવાનને ન ભૂલીએ તો ભગવાન આપણને ન ભૂલે. કિરણ-૧૯૦
- દુઃખ ટાળે એને યાદ કરતા નથી એટલી આપણી ગાફલાઈ છે. કિરણ-૧૯૦

- આ સાધુ દેહધારી છે પણ અનંતને અક્ષરધામમાં મોકલી દે એવા છે. ને આપણે તો આપણા રૂમાલને પણ અક્ષરધામમાં લઈ જાઈ એવા નથી. કિરણ-૧૯૦
- ભગવાન અને સાધુનાં વચનમાં વરતીએ, એની આજ્ઞામાં હા પાડી દઈ એટલે ઈ રાજી થઈ જાય. કિરણ-૧૯૦
- ભગવાનનાં સ્વરૂપના મહિમાનો ઓથ લઈને ધર્મ ખોટા ન કરવા. અને ભગવાનનાં સ્વરૂપમાં તો એવા કલ્યાણકારી ગુણ અનંત છે. આ વાત કાંઈ ધર્મને ખોટા કર્યા સારું નથી, આ તો અશુભ દેશ, કાળાદિકે કરીને સ્થિતિ રાખવાની વાત છે. કિરણ-૧૯૦
- ભગવાનને કર્તા જાણે તો અસાધારણ સ્નેહ ગણાય. આસ્તિકપણું હોય ને વિશ્વાસ હોય તો અસાધારણ

સ્નેહ થાય.કિરણ-૧૯૦

- આલોકમાં શું માલ છે ? અચળ, અખંડ, અવિનાશી, સુખ અક્ષરધામનું છે. ઈ સુખ આ સત્મામાં છે પણ એકલા બેસવાથી ઈ સુખ આવતું નથી. ભાઈબંધિયા પાસે ઈ સુખ નથી. ઈ તો ખાડામાં નાખે એવા છે. કિરણ-૧૯૦
- જો ભગવાનને કર્તા સમજે તો તપ કરી શકે ને સ્થૂળદેહ નિયમમાં આવી જાય. એની મરજી શું છે ? એમ સમજે ને એમ કરે તો સ્થૂળદેહ નિયમમાં આવી જાય. કિરણ-૧૯૦
- વિશેષ તાણ થાતી હોય એમાં ભગવાનની ઈચ્છા સમજવી જોઈ. તો ભગવાનને કર્તા જાણ્યા ગણાય, તો ભગવાન દેહની ખબર રાખે. કિરણ-૧૯૧
- ભગવાનનું સ્વરૂપ છે. એને ઓળખ્યા વિના ગમે એટલા ઉપવાસ કરો તોપણ ખામી

નહીં ભાંગે. કિરણ-૧૯૧

- જેને ભગવાનનો નિશ્ચય છે એને નિષ્કામ, નિર્લોભ, નિર્સ્વાદ, નિર્માન, નિર્સ્નેહ એમાં કાંઈ ફેર પડશે તોપણ એનાં કલ્યાણમાં ફેર નથી. કિરણ-૧૯૧
- સાધુ સમાગમ કર્યો હોય તો પસ્તાવાની ટેમ ન આવે. સાધુ સમાગમ બરસે બખ્તરિયા છે. એને કોઈ લૂંટી ન શકે. કિરણ-૧૯૧
- ભૂંડા ઘાટ થાય ઈ આ લોકમાં જમપુરીનું દુઃખ છે. શુભ સંકલ્પ થાય ઈ આ લોકમાં અક્ષરધામનું સુખ; આ દેહ છતાં છે ને નિઃસંદેહ નિશ્ચય ઈ મર્યા પછીનું સુખ છે. કિરણ-૧૯૧
- સંશય છે ત્યાં સુધી બ્રહ્મરૂપ નહીં મનાય. કિરણ-૧૯૧
- વિષય પરાભવ પમાડતા હોય તો પણ અક્ષર માનવું તો સ્વામિનારાયણને બળે બળ છે.

સ્વામિનારાયણને બળે બળ હોય તો જ બોલી શકે.

કિરણ-૧૯૧

- ભગવાન સંભારે ઈ જ્ઞાની; ભગવાન ન સંભારે ઈ અજ્ઞાની. કિરણ-૧૯૨
- મોક્ષને અર્થે જેટલાં સાધન છે ઈ બધાય નિશ્ચયમાં આવી જાય. કિરણ-૧૯૩
- આ વાત આત્માને વિષે સ્થિતિ થાય ને સાકારપણાની નિષ્ઠા થાય ઈ બે જણા સમજી શકે છે. કિરણ-૧૯૩
- ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ તો સહાયરૂપ છે. પણ સ્વરૂપના નિર્ણય આગળ એનો નિર્ણય નથી થાતો. સાનુકુળ થાય વાયરો સારો થાય. પણ એનાથી મોક્ષ ન થાય. કિરણ-૧૯૩
- જ્યાં મન અટકે, ઈંદ્રિયું અટકે ન્યાં ભગવાનનું સ્વરૂપ છે. ઈ સ્વરૂપ હાથ આવી જાય તો છેલ્લો

જન્મ થઈ જાય. કિરણ-૧૯૩

- સુખ પંચવિષયનું છે. આનંદ છે ઈ ભગવાનનું સુખ છે. પંચવિષયનું સુખ છે ઈ જ સુખ છે. પણ જો આનંદ આવે, વિષય ભોગવીને તો ભગવાનનું સુખ છે. કિરણ-૧૯૩
- જ્યારે સ્થૂળદેહમાં વરતવું ત્યારે સૂક્ષ્મદેહના ઘાટ છોડી દેવા ને સૂક્ષ્મદેહમાં વરતવું ત્યારે સ્થૂળદેહના ઘાટ વિસારી દેવા. કિરણ-૧૯૪
- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત દૃષ્ટા અને દૃશ્યને નોખા રાખનાર છે. ઈ સત્તા એની જ છે. આ વિચાર શત્રુનું બળ હોય ત્યાં રાખવો. કિરણ-૧૯૪
- સંબંધ સાધુનો રાખવો. જ્ઞાનસ્વરૂપી વિચારના સોબતી થાવું. એનો સ્વભાવ ગમવો જોઈ એની રે'ણી કે'ણી ગમવી જોઈ, એની બેઠક રાખવી જોઈ, એનાં ચરિત્ર ગમવાં જોઈ. એના ગુણ ગમવા જોઈ,

જેમ પોતાનો કરેલો ભમરાળો રોટલો સારો લાગે
એમ જ્ઞાનસ્વરૂપી વિચારવાળા ગમવાં જોઈ.
કિરણ-૧૯૪

- વિષયનું તાન હોય ત્યાં સુધી ભગવાનની મૂર્તિનું
પણ ધ્યાન ન કરવું. પણ ભજન કરવું એટલે
ઘાટમાત્ર ટળી જાય. ઊંચે સ્વરે તાળી વગાડી ભજન
કરવું પણ એમાં તો ભાઈની લાજ જાય છે. એટલે
એમ કરતો નથી. કિરણ-૧૯૪
- સજાતીય વસ્તુને ભય ન લાગે. પણ વિજાતીય
વસ્તુને ભય લાગે. માટે સજાતીય વસ્તુથી નિશ્ચય
થાવો જોઈ. કિરણ-૧૯૪
- ભગવાન અને સાધુ સજાતીય થાય તો જ મોક્ષ
મનાય. ને વિજાતીયથી મોક્ષ માન્યો હોય તો તમારી
સમજણમાં ફાંકા ગણાય. કિરણ-૧૯૪
- જ્યાં સુધી ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ ન આવે

ન્યાં સુધી જીવ કોઈ દહાડો કલ્યાણના મારગમાંથી પડે જ નહીં. પણ ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ આવે તો જ કલ્યાણના માર્ગમાંથી પડી જાય છે. કિરણ-૧૯૪

- ભગવાનના ભક્તની ક્રિયામાં દોષ દેખાય ઈ જ આ જીવને દુઃખનો ઉપાય છે. દોષ દેખાય તે નૈમિષારણ્ય ક્ષેત્ર ગણાય ને જો દોષ નાબૂદ થઈ જાય તો સિદ્ધગતિને પામી જાય. કિરણ-૧૯૪
- જાણપણું થયા પછી મોહ ટળે. સાત આઠ વરસ સુધી જાણપણું રહે તો મોહ ટળે. બીજે ઠેકાણે કલ્પે કામ થાય, આં'યા એક દિવસે કામ થાય. કિરણ-૧૯૪
- આ વસ્તુમાં આટલી જ કિંમત છે એમ જે જાણવું એનું નામ નિશ્ચય છે. કિરણ-૧૯૪
- રાજાનો કુંવર ગમે એવો હોય તોપણ ઈ રાજા છે.

એમ આપણે પુરુષોત્તમના છીએ એટલે આપણે માટે અક્ષર તૈયાર છે.કિરણ-૧૯૪

- નિશ્ચય છે એ જ અક્ષરધામનું સુખ છે. કિરણ-૧૯૪
- જેની સાથે બને ઈ જ નિશ્ચય. ભગવાનનાં સ્વરૂપનો નિશ્ચય હોય તો ભગવાન સાથે અને ભગવાનના ભક્ત સાથે બેસવું ગમશે. કિરણ-૧૯૪
- સ્વામિનારાયણને શરણે ગયા એટલે એનું સુખ આપણું છે. આપણું દુઃખ એણે લઈ લીધું છે.કિરણ-૧૯૪
- રાજાનો કુંવર ગમે તેમ ફરતો ફરે પણ રાજનો ધણી છે. વર્તમાન પાળીએ કે પછી શક્તિ પ્રમાણે વરતીએ પણ અક્ષરધામ આપણું છે. પણ ત્યાં રહેવાય એવા સ્વભાવ કરવા પડશે. કિરણ-૧૯૪
- ભગવાનની કૃપા થાય એટલે કોઈની કૃપાની જરૂર

ન પડે. ને સંતની કૃપા તો કર્યું હોય એટલું જ આપે.

કિરણ-૧૯૪

- સામાનું વર્તન જોવું. આપણાથી સરસ હોય તો એની આગળ માન મૂકી દેવું ને આપણાથી વર્તનમાં હલકો હોય તો એની આગળ માન રાખવું. કિરણ-૧૯૪
- દેહને વિષે જીવ છે એને દેખે ને જીવમાં ભગવાન છે એને દેખે પછી વાસનાલિંગ દેહ રેંટના ફાળકાની પેઠે ફરતું દેખે તોપણ પ્રગટ ભગવાનને અધિક જાણે ઈ ઉત્તમ ભક્ત ગણાય. કિરણ-૧૯૪
- વિવેકે સહિત ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તને સારું લાગે એમ કરે. ઈ ગોપીયું પ્રૌઢા કહેવાય. કિરણ-૧૯૫
- દેશકાળ ન લાગે, વિવેક ઊભો રહે. ગુણિયલ થઈને પ્રીતિ કરે એની પ્રીતિનાં મૂળ ઊંડાં કહેવાય. માટે

ભગવાનના ભક્ત સાથે હળી મળીને પ્રીતિ કરવી.
કિરણ-૧૯૫

- પછી બોડકાવાળા આંબા ભગતની વાત કરી. આ લોકમાં રહ્યા થકા વિરક્ત હતા. પાછી વૃત્તિ થઈ એટલા વિરક્ત થવાય. કિરણ-૧૯૫
- દશ્ય સામી દૃષ્ટિ છે પણ દૃષ્ટા સામી વૃત્તિ થાય તો વિરક્ત ગણાય. કિરણ-૧૯૫
- ભગવાન ગોતવામાં તો ભાવના સાચી થાય તો ઝાડમાં પણ ભગવાન તૈયાર થઈ જાય. કિરણ-૧૯૫
- ભગવાનના ભક્ત દોષ જોતા નથી. એનું નામ ભગવાનના ભક્ત. કલ્યાણ કરવા ટાણે દોષ સામુ જોતા નથી. કિરણ-૧૯૫
- અમે જે દિવસથી જન્મ્યા છીએ તે દિવસથી સદા અદોષ છીએ, નિર્લેપ છીએ, અસંગી છીએ ને અમારે વિષે જે દોષ પરઠશે એને તો જાગ્રતમાં

તથા સુષુપ્તિમાં ભૂંડા ઘાટ થયા વિના નહીં રહે.

કિરણ-૧૮૫

- તરત વિકારમાત્ર ટળે ઈ પરમેશ્વરની કૃપા ને સાધને કરીને ઘણે જન્મે ટળે.કિરણ-૧૮૫
- દોષ દેખાણો પણ ગોતવા ને કહેવા બીજે ગયો ને સુકૃત પણ બીજે ઠેકાણે કર્યા ! ઈ તો વરોળ ભેંસને વરત ભર્યા જેવું છે.કિરણ-૧૮૫
- પૃથ્વી ઉપર આવે છે. એ જ ભગવાનનો નિશ્ચય સંતસમાગમે કરીને થાય એનું નામ આત્યંતિક કલ્યાણ કહેવાય. એ ભગવાનની મૂર્તિને; જ્યાં દૃષ્ટિ જાય ત્યાં દેખે ઈ સિદ્ધદશાનું લક્ષણ છે. કિરણ-૧૮૫
- ટોકે અને વસમું લાગે એનું નામ ચટકી. કિરણ-૧૮૬
- પ્રગટ ભગવાન અને પ્રગટ સંત બિરાજે છે એનો

સાય તે પ્રકારે જોગ થઈ જાવો જોઈ. ભલે ગાંડો કહે પણ એના જ ગુણ ગાવા. કિરણ-૧૯૬

- મનુષ્યભાવનો ત્યાગ કરવો ને દિવ્યભાવે સહિત ધ્યાન, ભજન, ઉપાસના કરવી. એ મોક્ષનું અસાધારણ કારણ છે. કિરણ-૧૯૭
- આનંદ છે ઈ જ ભગવાનનું સુખ છે. ને સુખ છે ઈ જ વિષયનું સુખ છે. કિરણ-૧૯૭
- બધાયનું આચરણ, બધાયની પ્રકૃતિ ઈ નોખું સમજો. ઈ ઐશ્વર્ય સત્સંગથી આવે છે. કિરણ-૧૯૭
- શુભ સંકલ્પ થાય ઈ આ લોકમાં અક્ષરધામ છે. અને સંકલ્પ ન થાય; વિરામ થાય ઈ તો એક સ્થિતિ છે. કિરણ-૧૯૭
- સારાં-નરસાં પંચવિષયને બગાડતા આવડે ત્યારે મોહની નિવૃત્તિ થાય. પંચવિષયનો તાલ બગાડી

નાખે તો મોહ ટળ્યો ગણાય. કિરણ-૧૯૮

- મોહની નિવૃત્તિનું કારણ એક આત્મનિષ્ઠા ને માહાત્મ્યજ્ઞાનનું અનુસંધાન અને માયિક પદાર્થનું નાશપણનું અનુસંધાન. જ્યાં સુધી સારા નરસા પંચવિષયમાં સમાન બુદ્ધિ ન થાય ત્યાં સુધી મોહ ન ટળે. કિરણ-૧૯૮
- આપણા હૃદયમાં સત્યયુગ હોવો જોઈ તો ભગવાન કળિયુગમાં પણ પ્રગટ છે. આપણે નિખાલસ હોઈ તો ભગવાન દેખાય. કિરણ-૧૯૮
- કથા, વારતા, કીર્તન, ભજન કરીએ ત્યારે દેશકાળ ન લાગે તેમ કથા-વાર્તા ન કરીએ તોપણ દેશકાળ ન લાગે તો સ્વાભાવિક પ્રકૃતિ પડી કહેવાય. કિરણ-૧૯૮
- જાણપણું ન હોય તોપણ ભગવાન સાંભરે એને શું કહેવાય ? સ્વાભાવિક હેતુ ભગવાનમાં હોય તો

જાણપણ વિના પણ ભજન થાય.કિરણ-૧૯૮

- સુખ તો ભગવાન ભજવામાં છે. બાકી ક્યાંય સુખ નથી. સુરલોકમાં સુખ નથી. તો નરલોકમાં ક્યાંથી હોય ? કિરણ-૧૯૮
- ભૂંડામાં ભૂંડું આ સાધુ અને ભગવાનમાં મનુષ્યભાવ આવે ઈ જ છે. ને સારામાં સારું તો દિવ્યભાવ જ છે. કિરણ ૧૯૮
- જોયા જેવા આ સાધુ જ છે ને ભગવાન જ છે; ઈ નાખી દેવા જેવા નથી; ઉધારે આપી દીધા જેવા નથી; આ તો સાચવ્યા જેવા છે. કિરણ-૧૯૮
- ખરાબ થાવું હોય તો ઈંદ્રિયું, અંતઃકરણનું કહ્યું કરવું ને સારું થાવું હોય તો ઈંદ્રિયું, અંતઃકરણનું કહ્યું ન કરવું. કિરણ-૧૯૮
- કથા, વાર્તા, ભજન, કીર્તન, સ્મરણ કરો ત્યારે તો ભગવાન સાંભરે જ. પણ એ મૂકી ઘો ત્યારે જો

ભગવાન સાંભરે તો સ્વાભાવિક પ્રકૃતિ ગણાય.

કિરણ-૧૯૯

- માળા હાથમાં હોય તો ભગવાન સાંભરે. તેમ દેહાભિમાન હોય તો લાકડી હાથમાં છે.
કિરણ-૧૯૯
- જો માયામાં સારખ્ય મનાણી તો મૂવા પડ્યા.
કિરણ-૧૯૯
- નિર્ગુણ સ્વરૂપમાં સૂક્ષ્મ કરતા સૂક્ષ્મ. ઈ નિર્ગુણ એમાં મોટા થકી મોટું ઈ સગુણ સ્વરૂપ દેખાય. જાણપણું નાનું છે એમાં અક્ષર ને અક્ષરની માંહિ પુરુષોત્તમ. શબ્દને ઠેકાણે પુરુષોત્તમ. ને આકાશને ઠેકાણે અક્ષર. કિરણ-૧૯૯
- આપણે ભગવાનના ભક્તને વિષયથી છેટે રહ્યે આનંદ છે. ન્યાં તો ગમે એવો હોય તોપણ સલવાય જાય. કિરણ-૨૦૦

- ઘણા દિવસ સાધુમાં રહીને સત્સંગ કર્યો હોય ને જેણે નિશ્ચય કરાવ્યો હોય ઈ પાછો પાડે તોપણ પાછો ન પડે ત્યારે નિશ્ચય ગણાય.કિરણ-૨૦૦
- જેણે નિશ્ચય કરાવ્યો ઈ પાછો અળસાવે ઈ મોટો કુસંગ છે પણ સત્પુરુષ ન મૂકાવે. અસત્પુરુષ પોતાની રુચિ પ્રમાણે કરાવે.કિરણ-૨૦૦
- અંધારામાં દોડવું ઈ દુઃખ જ છે. તેમ પંચવિષયનું સુખ અંધારું જ છે. એમાં જાણપણું હોય જ નહીં. અતિ મહિમા કહે એ પણ એનું જ લક્ષણ છે. કિરણ-૨૦૦
- આનંદ હોય ત્યારે ભગવાનની વાત સમજાય. કિરણ-૨૦૦
- બ્રહ્મા, વિષ્ણુ અને મહેશનું ધ્યાન મોક્ષની ઈચ્છાવાળાને ન કરવું. એની પાસેથી પ્રાપ્તિ ઈચ્છે છે પણ આપણે એની પાસેથી પ્રાપ્તિ જોતી નથી. કિરણ-૨૦૦

- પોતાને મળી મૂર્તિ એનું ધ્યાન ઉપાસના કરવી. ને પૂર્વે થયા એનું ધ્યાન કરે તો અવિવેક કહેવાય. કિરણ-૨૦૦
- અંત સમે આવી વાત સમજતા હોય એવો એક મળી જાય તોય બસ થઈ જાય. આ વાત જીવમાં ઊતરી ગઈ એનો કે'નારો એક મળે તો રોગનું દુઃખ મટી જાય. કિરણ-૨૦૦
- અમારી પ્રકૃતિ તો એવી છે કે, આજ્ઞા ઉપર પગ દેતા હોય ઈ અમને બહુ ઉપાધિરૂપ દેખાય. કિરણ-૨૦૦
- દેહ પડી જાવાનો હોય ને રહ્યા હોય તો ઈ પોતે ન હોય પણ ભગવાનને એની ચિંતા હોય. કિરણ-૨૦૦
- જેવી ભગવાનની મૂર્તિ પ્રગટ પ્રમાણ છે એમાં વૃત્તિ રહે તો એવી સ્થિતિ થાય છે. કિરણ-૨૦૦

- અફસોસ મટી જાય એટલું ભગવાનનું સુખ છે. જન્મમરણનો અફસોસ મટી જાવો જોઈ. અફસોસ મટાડવાનું કારણ પ્રાયશ્ચિત છે. ને મોટાપુરુષ ઉપશમ કરે. ત્રીજું તો અફસોસ મટાડવાનું કારણ; મોટાનું દર્શન ઈ પણ પ્રાયશ્ચિત છે. કિરણ-૨૦૦
- સગાસંબંધીમાંથી તમારે હેત ટાળવું હોય તો પૂર્વે થઈ ગયા એવા એને સમજવા. ને એને તમારામાંથી હેત ઓછું કરાવવું હોય તો એનું કહ્યું ન કરવું. કિરણ-૨૦૦
- આ સત્સંગમાં કેટલાક વધતા જાય ને કેટલાક ઘટતા જાય ને કેટલાક હોય એમ જ રહે એને જાણપણાવાળો દેખે છે. કિરણ-૨૦૦
- આં'યા અમે વર્તમાનની છૂટી મૂકીએ તો બધાંય સાધુ થાવા આવે. મોકળ્યમાં શું માલ છે ? ઈ તો ખૂંટિયો કહેવાય. શાસ્તા વિના તો જીવ કેવળ દેહનો

જ કીડો થઈ જાય છે. માટે શાસ્ત્રા જોઈ; ટોકનાર જોઈ. આપણને એમ થાય કે, આના ગમતામાં રે'વું છે તો બંધ બેસે. પછી આં'યા રહે કે અક્ષરધામમાં જાય. હવે લાજને નેવે ટીંગાડી ઘો ભાઈ, આ લાજ છે ઈ વાસના છે.કિરણ-૨૦૦

- લોકના માણસ ગમે એમ કહે પણ ઈ તો જોયાં જેવા છે. નથી સંભારવા જેવા, નથી ધારવા જેવા, નથી સગપણ રાખ્યા જેવા. એમ વિચાર કરે તો ખબર પડે. સાંજ-સવાર ટંક બપોર ઘડી, અરધી ઘડી વિચાર કરવો કે, આં'યા રે'વું નથી. આ બધાય સ્મશાન સુધી હારે હાલે એવા છે. આપણે તો ઠેઠ પરલોકના છીએ આ લોકના નથી. આ લોકના હોય એને આં'યા રે'વા દેવા. આ તો કીડિયારું ઊભરાય એવું છે. નહીં ભજન કરે ને નહીં સમજે તો ખોટ્ય ભગવાનને નથી. તો મોડો ધામમાં

આવશે. આપણે દોષને વળગ્યાં છીએ કે દોષ આપણને વળગ્યાં છે? આપણે એને વળગ્યાં છીએ તો છૂટવા માટે ભગવાનને પ્રાર્થના કરવી કે, આમાંથી મને છોડો. કિરણ-૨૦૦

- લીંબડો તે લીંબડો; પછી કામ વ્યાપે, ક્રોધ વ્યાપે, લોભ વ્યાપે, માન વ્યાપે તોપણ સંશય ન થાય, કે લીંબડો હશે કે નહીં હોય આંટી નાખી છે દોષ ટળે તો લીંબડો જાણ્યો કહેવાય. દોષ હોય પણ દોષની ઉપાધિ ન હોય. કિરણ-૨૦૧
- જ્ઞાન શું? તો ઈ જ્યાં બેઠો હોય ન્યાં હાંસી મશકરી પણ ન થાય કોઈથી હળવું વેણ પણ ન બોલાય. બીજાનું ધાર્યું કરે તો જ્ઞાન ન કહેવાય. પણ પોતાનું ધાર્યું બીજા પાસે કરાવે તો જ્ઞાન સાચું. કિરણ-૨૦૧
- આપણું આત્યંતિક કલ્યાણ કેમ થાય? તેનો ઉત્તર સ્વામીએ કર્યો જે, મા બાપ કેમ મનાય ગયા છે.

એમ આ ભગવાન અને ભક્ત આપણા સાચા સગા છે એમ મનાય જાય ને આપણને દુઃખ પડશે ત્યારે આ જ ભેળાં આવવાના છે એમ મનાય જાય તો આત્યંતિક કલ્યાણ થાય. કિરણ-૨૦૧

- પોતાને સાધને કરીને મોટો થાય તો નિરાકારપણું કહેવાય પણ બીજાની કૃપાથી મોટો થાય તો સાકારપણું કહેવાય. કિરણ-૨૦૧
- અમને લખતા આવડતું નથી પણ લખ્યું છે, બોલતા આવડતું નથી પણ બોલીએ છીએ, જોતા આવડતું નથી પણ જોઈએ છીએ, મરતા આવડતું નથી પણ આ ભગવાનના ભક્ત ભેળુ મરવું છે. કિરણ-૨૦૧
- ઉપાસના હોય તો ભગવાન આપણી રક્ષા કરે છે. નહીંતર દોષ પણ સાથે હેરાન કર્યા વિના ન રહે. કિરણ-૨૦૧
- બીજાનો અવગુણ જોવાનો કાયદો જ નથી. પોતાને

વિષે અવગુણ મનાય તો જ ભક્ત ગણીએ છીએ. ને પોતાને વિષે ગુણ મનાય તો અભક્ત છે. કિરણ-૨૦૧

- જેવી પરોક્ષને વિષે પ્રતીતિ છે એવી પ્રત્યક્ષને વિષે પ્રતીતિ થાય તો જેટલા અર્થ પ્રાપ્ત કરવાના છે. તે પ્રાપ્ત થઈ જાય. સ્થૂળ બુદ્ધિવાળા સમજી જાય ઈ સૂક્ષ્મ વાત છે. આપણને સમજાય ગઈ છે. એટલે પૂર્વના ભારે સંસ્કાર હશે. કિરણ ૨૦૫
- વાસનિક કોણ ? ને નિર્વાસનિક કોણ ? ભગવાનના ભક્તને વિષે નિર્દોષ બુદ્ધિ છે તો નિર્વાસનિક છે. ભગવાનના ભક્ત બ્રહ્મની જ મૂર્તિ છે. કિરણ-૨૦૫
- પ્રકૃતિ ને પુરુષ થકી પર વસ્તુ છે તેને સત્ય માને, પછી ભજન કરે, ગુણાતીત માને, સત્ય માન્યું એટલે મુક્તદશા આવી. પછી પોતાનું સ્વરૂપ માને એટલે બ્રહ્મરૂપ થયો, અક્ષરરૂપ થયો. ને પછી ભજન કરે

તો સોનુ ને સ્ત્રી બંધન ન કરે.કિરણ-૨૦૫

- કાં મુક્ત થાવો જોઈ. કાં અક્ષર થાવો જોઈ. ઈ બેને જ બંધન ન કરે. કિરણ-૨૦૫
- સત્સંગમાં અપમાન થાય તોપણ પાછો ન પડે. ઈ સોનાનો દોરો છે.કિરણ-૨૦૫
- જેમ ભગવાનને પંચવિષય બંધન કરતા નથી તેમ મુક્તને પણ બંધન કરતા ન થાય જો અક્ષરરૂપ થાય તો; નિર્ગુણ થાય તો. અક્ષરમુક્તની સભામાં શ્રેષ્ઠ હોય ઈ અક્ષર પુરુષોત્તમને સભા વંદના કરે છે. કિરણ-૨૦૫
- જેને બંધન થાતા દેખે એને પ્રવૃત્તિમાં ન જોડે. ને બંધન થાય એને પ્રવૃત્તિમાં જોડે તો પુરુષોત્તમપણું ઘટતું નથી. કિરણ-૨૦૫
- ભગવાનની મોટચપ, ભગવાનની દૃષ્ટિ, ભગવાનના ગુણ, ઈ મનમાં સમજી રાખવાં. કોઈને

ન કહેવા.કિરણ-૨૦૫

- આંખ્ય વીંચીને ઉઘાડીએ એના લાખમા ભાગમાં
સમાધિમાં જાય તોપણ હજારું વરસ સુખ ભોગવ્યું
છે એમ લાગે એવું સુખ છે. કિરણ-૨૦૫
- આ લોકમાં એક ભક્ત સાથે એવું હેત કરવું કે,
આપણે એને ગોતતા જાઈ ને ઈ આપણને ગોતતા
આવે.કિરણ-૨૦૫
- સૂર્ય અંધારાને ટાળે પણ પાછું અંધારું આવે. ને
સાધુ અજ્ઞાનને ટાળે પણ પાછું અજ્ઞાન ન આવે.
એમ તેજમાં ભેદ છે.કિરણ-૨૦૫
- નિષ્કામી ભક્ત લાખ ગાઉ છેટે હોય તો હજૂરમાં
છે. ને નિષ્કામી ન હોય તો હજૂરમાં હોય તોપણ
લાખ ગાઉ છેટે છે. કિરણ-૨૦૬
- સ્ત્રીનું સુખ તો એઠવાડીયાનું હાંડલું છે. એમાં કાંઈ
સુખ નથી. એને અર્થો આ જીવ માથાં

કપાવે છે. કિરણ-૨૦૬

- આત્મામાં કામક્રોધાદિક સ્વભાવ હોતા નથી. ગુજરાતની પૃથ્વીમાં પાણો ન મળે. આત્મામાં કોઈ પ્રકારના દોષ હોતા નથી ને જો હોય તો આત્મનિષ્ઠા ઘટતી નથી. કિરણ-૨૦૬
- નિષ્કામી વર્તમાન સિદ્ધ કરાવાનાં સાધન અનેક પ્રકારનાં બતાવ્યાં. વૈરાગ્યથી કાંઈ નિષ્કામ વર્તમાન સિદ્ધ થાતું નથી. મુખ્ય સાધન તો ભગવાનની ઉપાસના છે. કિરણ-૨૦૬
- મનને વશ કરવું. ભગવાનનું જ ચિંતવન કરવું. ભગવાનનું જ સ્મરણ કરવું. ભગવાનનાં જ ચરિત્ર સંભાળવા. ભગવાન સન્મુખ જ ચાલવું. એને જ બોલવાં. આવી ઉપાસના થાવી જોઈ. કિરણ-૨૦૬
- નિયમ પ્રમાણે વર્તે તો કામાદિક દોષ ટળે એવા નથી તોપણ ટળી જાય. કિરણ-૨૦૬

- ભગવાનનાં સ્વરૂપને નિર્દોષ સમજે, નિષ્પાપ સમજે તો આ સત્સંગમાં ઉપડ્યો ઉપડે નહીં. પણ આ સમે ત્યાગની પૂછડીથી કાંઈ નહીં થાય ને એકાંત પકડે તોપણ કાંઈ કિંમત નથી. કિરણ-૨૦૬
- ઈ ના ઈ સાધન ભગવાનની પ્રસન્નતાને અર્થે કરે, ભગવાનના ભક્તને રાજી કરવા માટે કરે તો મોક્ષને અર્થે થાય. કિરણ-૨૦૬
- સત્સંગનો હું ને સત્સંગ મારો એમ થઈ જાવું જોઈ. આ બધાંય મોક્ષ માટે આં'યા આવ્યાં છે. એમ સમજે તો ઈ ના ઈ ભક્ત સત્ ચિત્ અને આનંદમય ભાસે તો મોક્ષને અર્થે થઈ જાય. કિરણ-૨૦૬
- મનુષ્યસ્વરૂપનો નિશ્ચય થયો એટલો જ મોક્ષ થાય. કિરણ-૨૦૬
- જ્યારે જ્યારે મનુષ્ય દેહ આવે ત્યારે ભગવાન અને ભગવાનના સંત જરૂર પૃથ્વી ઉપર વિચરતા હોય;

એની જો ઓળખાણ થાય; એ ભગવાનનો પરમ ભક્ત થાય છે. કિરણ-૨૦૬

- સ્થૂળ ભક્તિ કરવી એમાં માન મોટ્યપ બહુ મળે, સ્થૂળ ભક્તિની પ્રાપ્તિ લોકાંતર છે. કિરણ-૨૦૬
- જે વસ્તુને ગુણો સહિત જાણો ઈ દેખ્યું કહેવાય. પ્રગટ પુરુષોત્તમનો નિશ્ચય હોય તો આત્યંતિક કલ્યાણ કહેવાય. કિરણ-૨૦૬
- ભગવાનનું સુખ આવ્યું ન્યાં જગતનું સુખ કાંઈ ગણતરીમાં નથી. જગતનાં સુખની પ્રાપ્તિ થઈ એને અધોગતિ છે. એનું કાંઈ ઠેકાણું નહીં રહે. કિરણ-૨૦૬
- ભગવાનની મોટ્યપ ક્યારે સમજ્યા ગણાઈ ? તો મોટા માણસની મોટાઈ નજરમાં ન આવે તો. નહીંતર તો આપણે આપણી સ્થિતિમાંથી પડી જાઈ, જો મોટાની મોટ્યપ નજર આવે તો. પોતે સાવ

અર્કિયન હોય તોય ઓલ્યાની મોટયપ નજરમાં ન આવે. કિરણ-૨૦૬

- ગમે એવાં રમણીય પંચવિષય ભોગવ્યા હોય, તે ફેર પાછા ન સાંભરે ને સ્વપ્નમાં પણ ન આવે એવડી ભગવાનની શક્તિ છે. કિરણ-૨૦૬
- મોટયપ સમજવા જાય તો નિરાકાર સમજાય જાય. મોટયપ સમજે ને સાકાર સમજવા ઈ બહુ સરસ છે. કિરણ-૨૦૬
- ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ, આત્મનિષ્ઠા છે પણ ભગવાનની પ્રસન્નતાને અર્થે હોય તો સાક્ષાત્કાર ગણાય. ઈ ના ઈ ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, આદિક હું કોને અર્થે કરું છું એવું જ્ઞાન ન હોય, તો અનુમાન જ્ઞાન કહેવાય. કિરણ-૨૦૭
- જે વસ્તુ પ્રિય લાગે એનો ત્યાગ કરી દીધો. એને ઓળખ્યાં એનું નામ સાક્ષાત્ જ્ઞાન. કિરણ-૨૦૭

- સ્વામિનારાયણની શું મરજી છે ? સાધુ, સત્સંગી, નાના, મોટા ગમે તેવા હશે એનો આશીર્વાદ સ્વામિનારાયણ પણ લ્યે છે. તો આપણે લેવો એમાં શું બાદ છે. આ વાત નહીં સમજાવે તો અક્ષરધામ આપણે માટે નથી. કિરણ-૨૦૭
- જે સમે જેવી ભગવાન ને ભગવાનના ભક્તની ઈચ્છા હોય એમ વરતે તો જ અક્ષરધામમાં જવાય. કિરણ-૨૦૭
- આપણો સ્વભાવ બીજા જાણી જાય, એટલું જ સાધન કરવાનું છે. બીજાને આપણા સ્વભાવની ખબર પડે. એટલે ઈ જ આપણી રક્ષા કરશે. તો અક્ષરધામમાં જાવામાં કાંઈ વાંધો નથી. ને ઈ સ્વભાવ કોઈ દિ'ટકવાના નથી. કિરણ-૨૦૭
- જણાય જાય તો નાશ કરી નાખે. ને છેલી બાકી આપણો દોષ એની માથે લઈ લ્યે, કાં પ્રાયશ્ચિત

કરવાનું બળ આપે, કાં રોગ પ્રેરે એટલું જ સાધન કરવાનું છે. કિરણ-૨૦૭

- આપણા ગમે એટલાં ખરાબ કર્મ હશે, ને આ સત્સંગમાં પોતાપણાની બુદ્ધિ થઈ, તો મોક્ષ થાવામાં વાંધો નથી. કિરણ-૨૦૭
- આ છે ઈ જ અક્ષરધામમાં લઈ જાય એવા છે; એ જ પરલોકના સંગાથી છે. પણ પોતાને સાધને કરીને અક્ષરધામમાં પૂગાય એમ નથી. કિરણ-૨૦૭
- બા'ર્યથી સૂઝે એટલી પ્રવૃત્તિમાં રહ્યાં હોઈ પણ પાછી વૃત્તિ વાળીએ તો જગત ન સાંભરે. ને પરમ શાંતિરૂપે વરતે. ઈ ભગવાનનો ગુણ છે. કિરણ-૨૦૭
- ગમે એમ કરે પણ સાકારપણાની નિષ્ઠા છે, એના જેવો કોઈ ગુણ નથી. કિરણ-૨૦૭
- સ્વભાવને સંઘર્યો ઈ નકટો કહેવાય. કિરણ-૨૦૭

- સ્વભાવ આની આગળ પ્રકાશ કર્યો, તો ઈ સ્વભાવના પૂરેપૂરા શત્રુ છે. કિરણ-૨૦૭
- એકાંતિકનો અવગુણ આવે પણ ભગવદીયનો અવગુણ ન આવે. કારણ કે, એકાંતિકમાં બીજા વળગ્યાં હોય પણ બીજાનો પક્ષ રાખતા હોય એટલે એનો અવગુણ આવે એકાંતિકની ક્રિયામાં દોષ આવે પણ ભગવદીયની ક્રિયામાં દોષ ન આવે. કારણ કે, એકાંતિક અનંતનું કરતા હોય ને ભગવદીય પોતાનું જ કરતા હોય. કિરણ-૨૦૭
- મનન એટલે આટલી વાત રાખવા જેવી છે ને આટલી વાત ત્યાગ કરવા જેવી છે. અને એને સંભારવું ઈ નિદિધ્યાસ અને સંભાર્યા વિના પણ સાંભરે તો સાક્ષાત્કાર. કિરણ-૨૦૮
- સામાનું દુઃખ આવે તો પ્રકૃતિનું કાર્ય પ્રકૃતિમાં લીન નથી થયું ને બીજાનું દુઃખ ન આવે તો પ્રકૃતિનું કાર્ય

પ્રકૃતિમાં લીન થઈ ગયું છે. કિરણ-૨૦૮

- અજ્ઞાન તો સાધુ સમાગમથી જ જાય. આ વાત તો કરામત જેવી છે. દેખાય નહીં પણ અજ્ઞાનનો તો ભૂકો કરી નાખે. દેખાય નહીં પણ અજ્ઞાનનો તો નાશ કરી નાખે. કિરણ-૨૦૮
- મન જ્યારે ઈંદ્રિયો લગણ ન આવે ત્યારે જ મન જીત્યું ગણાય. જ્ઞાનીને જિતેંદ્રિય કહ્યો છે. પણ અજ્ઞાનીને જિતેંદ્રિય કહ્યો નથી. આ ઠેકાણે ઈંદ્રિયોને ને વિષયને સદા સંબંધ છે. ઈંદ્રિયો થકી જ વિષયની ઉત્પત્તિ છે. એનો સંબંધ કેમ ન રહે ? જ્ઞાનીને જ જિતેંદ્રિય બતાવ્યો છે. દોષાધ્યાન થાય, ગુણાધ્યાન મટી જાય, એવો વૈરાગ્ય થાય, ને ભગવાનના સ્વરૂપમાં કલ્યાણકારી ગુણ રહ્યા છે. કિરણ-૨૦૮
- સ્વભાવને મેલે તો જ સાધુ કહેવાય. કિરણ-૨૦૮
- આપણા નિયમથી બીજાને થરેરીને ઊભું રહેવું પડે.

સ્વામિનારાયણનો સાધુ નીચી દૃષ્ટિથી ચાલે ઈ
નિયમ વિનાનો ન હોય. કિરણ-૨૦૮

- શબ્દાદિક પંચવિષયમાંથી ઈંદ્રિયો પાછા હઠે ત્યારે
મન ઈંદ્રિયું સુધી ન પૂગે ત્યારે મન જીત્યું ગણાય.
ઈ મન જ્યારે વિષયનો સ્પર્શ કરે તો મન જીત્યું ન
ગણાય. કિરણ-૨૦૮
- આપણી ક્રિયા એવી હોવી જોઈ કે, આપણો બીજાને
ગુણ આવે. ભગવાન સાંભરે તો કલ્યાણકારી ગુણ
હાથ આવ્યો. એવી જેની વાણી હોય, એનાથી જે
માણસ થયા હોય એને પણ જાણવા. એને નહીં
સમજી શકીએ તો ઈંદ્રિયુંને દંડ દેશું. કારણને દંડ
દેશું. તે મૂર્ખાઈ કહેવાય. કિરણ-૨૦૮
- કારણ શરીરને જીતેલો કોણ છે ? એને ઓળખે તો
કલ્યાણકારી ગુણ હાથ આવે. કારણ શરીર જીતે
તો ભગવાનના ભક્ત કાં સ્વરૂપ હાથ આવે. મૂળિયું

કાપી નાખો એટલે ઝાડ ન થાય. માટે ભગવાનના ભક્ત ભેળા થયા છીએ. એમાં મોક્ષ હાથ આવશે. આ રીતે ભગવાન અત્યારે સત્સંગમાં હાજર છે. તે વિના સાધન કરશો તો હેરાન થાશો. પણ કલ્યાણકારી ગુણ હાથ નહીં આવે માટે ભગવાન આ પૃથ્વી ઉપર છે, છે, ને છે. કોઈ દિ' જાતા નથી. જય શ્રી સ્વામિનારાયણ કિરણ-૨૦૯

- જેવી દેહને વિશે આત્મબુદ્ધિ ને પ્રીતિ છે, એવી આત્મબુદ્ધિ ભગવાનના ભક્તમાં થાય તો મોક્ષ થવામાં કાંઈ વાંધો નથી. એને ભાગવતધર્મની પણ જરૂર નથી, ઈ તો સીધો અક્ષરધામમાં જાય. કિરણ-૨૧૦
- ભગવાન મનુષ્ય દેહ ધારણ કરે ત્યારે એવો સંકલ્પ કરે કે પાત્ર કુપાત્ર જીવને મારો જોગ થાય એનું મારે કલ્યાણ કરવું છે. આવી મનુષ્યદેહમાં કૃપા દૃષ્ટિ છે. પછી તપનું નિ'મ નથી રે'તું,

યોગનું નિ'મ નથી રે'તું.

“મુનિવર ધ્યાન ધરી ધરી થાક્યા,

કોઈથી વાલો નવ જાય કળ્યા.”

વગર સાધને પ્રાપ્તિ થઈ ગઈ. અલૌકિક સુખ તો ભુખલ્યા
ગામડામાં રે'નારને આપી દીધું તો આપણે તો છતે દેહે
ભગવાનનાં ધામમાં જ બેઠા છીએ. કિરણ-૨૧૦

- શરમ મેલી એટલે ભગવાન ને આપણે સાવ નજીક
છીએ. ખૂબ છેટા છે પણ સ્નેહ થઈ જાય તો નજીક
છે. કિરણ-૨૧૦
- આવો સ્નેહ કેમ થાય ? આવો સ્નેહ જેને છે એની
હારે પ્રીતિ થાય તો સ્નેહ થાય. સંબંધ થાય તો
ભાવના થાય. તો હાલવું, ચાલવું, જાવું, આવવું
ગમે તો એનો ખોખારો ગમે, તો ભગવાનની મૂર્તિ
ધ્યાનમાં ન આવે તોપણ આવી જાય. કિરણ-૨૧૦
- મોટામાં મોટું સાધન; ભગવાનના ભક્તનો પક્ષ

રાખવો. પક્ષ તો ગમે એવો હોય તોપણ ન રાખે. આત્મનિષ્ઠાવાળો, ધર્મવાળો ન રાખી શકે. પક્ષ તો ભગવાન જ રાખી શકે. ભગવાન આ પૃથ્વી ઉપર કેના સારું આવે છે ? એકાંતિકના સંબંધવાળાની રક્ષા માટે, સુખ દેવા માટે ભગવાનનો જન્મ છે. કિરણ-૨૧૦

- આવી રીતે ભગવાનનાં સ્વરૂપનો નિશ્ચય છે. ને પ્રાણ ઈંદ્રિયું લીન ન થયા હોય તોપણ કરવું કાંઈ રહ્યું નથી. એને કદાચિત પાંચ વર્તમાનમાં કાંઈ કાચ્યપ હોય તોપણ કાંઈ વાંધો નથી. કિરણ-૨૧૦
- જે ઠેકાણે જેનું પ્રધાનપણું હોય ઈ જ્ઞાની સમજી શકે છે. ધર્મવાળો, વૈરાગવાળો કે આત્મનિષ્ઠાવાળો કાળ, દેશ કે માયાનું પ્રધાનપણું સમજી શકતો નથી. કિરણ-૨૧૦
- આપણી બુદ્ધિથી નિશ્ચય કર્યો, ઈ તો અઢારસો

ગાડાની ખામી છે. કિરણ-૨૧૧

- ખાયને ભૂખ ભાંગી જાય તો સાક્ષાત્ જ્ઞાન. ભૂખ ન ભાંગે તો અનુમાન જ્ઞાન. કિરણ-૨૧૧
- સત્શાસ્ત્ર અને સત્પુરુષનો આપેલ વિચાર કામ કરે છે. પણ પોતાનો વિચાર કામ ન કરે. એનો આપેલો ન હોય, તે પાછી વૃત્તિ વાળે, પ્રતિલોભવૃત્તિ કરે પણ વિષયને છોડી ન શકે. પણ સત્પુરુષનો આપેલ વિચાર હોય તો વિષયનો ત્યાગ કરી શકે. ઘટિત હોય ન્યાં ચાલવા દે, અઘટિત હોય ન્યાં ન ચાલવા દે. ઓલ્યો અમૂર્ત વિચાર છે ને આ મૂર્તિમાન વિચાર છે. કિરણ-૨૧૨
- સત્સંગ ને કુસંગને જોગે જે અંતઃકરણમાં ફેર થાય છે એને તો કાંઈક વિવેકી હોય એને ખબર પડે. કિરણ-૨૧૨
- પાછી વૃત્તિ વાળે, અનુભવ પૂગે તો પછી સાક્ષાત્કાર

થાય. તો ધામમાં મૂર્તિ છે ઈ જ મનુષ્યરૂપ મૂર્તિ છે એમ થઈ જાય. કૃતાર્થ થઈ જાય. એવો ભક્ત ભગવાન જેવો જ થઈ જાય. કામ, ક્રોધ, માન, સ્નેહ થકી ભગવાન જેમ જ રહિત થાય છે. ને કૃતાર્થ થઈ જાય છે. ને અંજન જે માયા તેને તરી જાય. ઈ તો તરી જાય પણ એને દેખે ઈ પણ માયાને તરી જાય. એને જુવે, એને જાણે, એની ક્રિયા ગમે ઈ પણ માયાને તરી જાય. કિરણ-૨૧૨

- ભગવાનના ભક્તનો મહિમા જો જીવમાં ઊતરી ગયો તો કામ થઈ જાય. આપણો ભક્તમાં નંબર આવી ગયો એટલે પતી ગયું. “ ઘેર ઘેર લોકડાં રે હો કહે છે, મેણું મુને નંદના નંદનનું દે છે” ભલે ને મેણું દો પણ અક્ષરધામ તો મળે. કિરણ-૨૧૨
- અક્ષરને આધારે ભગવાન નથી. પણ ભગવાનને આધારે અક્ષર છે. કિરણ-૨૧૨

- બ્રહ્મરૂપ થયા પછી ધર્મ નિયમ, કથા, વાર્તા કૂટણું લાગે તો ઉપાસનામાં ખામી કહેવાય. જ્ઞાન અને વિજ્ઞાન એટલે શું? પુરુષોત્તમની આપણને ઈચ્છા છે. ઈ આ પૃથ્વી ઉપર મળ્યાં પછી મોક્ષ માન્યો ઈ જ્ઞાન. ને અત્યારે મોક્ષ થઈ ગયો અને મૃત્યુનો ભય આળસી જાય, દેહ છતાં તો વિજ્ઞાન થઈ જાય. વિશ્વાસ આવી ગયો એટલે વિજ્ઞાન થઈ ગયું.
કિરણ-૨૧૩
- કોઈ રીતે પ્રાયશ્ચિત ન થાય પણ અનાદિ મહામુક્તના પૃથ્વીને વિષે રહેલા મહામુક્તનાં સ્વરૂપનું જ્ઞાન થયું એટલે પ્રાયશ્ચિત થઈ ગયું.
કિરણ-૨૧૩
- બીજાનું દુઃખ લ્યે એને દુઃખ ન થાય. બીજાને દુઃખ ઘે તો દુઃખ આવે. કિરણ-૨૧૩
- દિવ્યચરિત્ર કરે તો અસુરને સારું લાગે. ને

પ્રાકૃતચરિત્ર કરે ઈ ભક્તને પરમપ્રાપ્તિ આપવા માટે, ભક્તને સુખ આપવા માટે કરે છે. કિરણ-૨૧૪

- એક અસાધારણ ભક્તિમાં ત્રીસ લક્ષણ આવી જાય. કિરણ-૨૧૪
- એકાંત પકડે એનું નામ નિશ્ચયમાં ખામી છે. ને ગમે એટલો ભીડો હોય, ગમે એટલું દુઃખ આવે, ને તરફડીને મરી જાય તો અનુમાન જ્ઞાન છે. પણ સાક્ષાત્ જ્ઞાન નથી. કિરણ-૨૧૪
- કલ્યાણને અર્થે સાધન કહ્યા ઈ એકને વિષે આવી જાય કેમ ? તો ત્રીસ લક્ષણે યુક્ત સંત એનો સમાગમ એમાં બધાય સાધન આવી જાય. ઈ આંગણી ચીંધી કહેવાય. કિરણ-૨૧૪
- સાક્ષાત્કાર જ્ઞાનનું લક્ષણ મૃત્યુનો ભય દેહ છતાં આળસી જાય. કિરણ-૨૧૪

- એમાં આજ્ઞા પાળે ઈ સંતનું સ્વરૂપ કે'વાય. ને દેશકાળે આજ્ઞાનો ભંગ ન થાય તો ભગવાનનું સ્વરૂપનુ કહેવાય. દેશકાળ લાગે તો સંતનું સ્વરૂપ કહેવાય. ગોપાળાનંદસ્વામી અને મુક્તાનંદસ્વામી પણ ઊતરતા જેવા રહે કે ન રહે માટે ગમે એવો મુક્ત હોય તોપણ દેશકાળ લાગે. ને ભગવાનનાં સ્વરૂપને દેશકાળ ન લાગે. કિરણ-૨૧૪
- આત્મસત્તામાં ન સલવાય. ધર્મ, વૈરાગ્યમાં ખાટી છાશમાં, આ લોકનાં સુખમાં ન સલવાય. કિરણ-૨૧૪
- ગુણ અવગુણ બેયનું વર્ણન કરાય તો રાજાનો ભગવાનનો પાટવી કહેવાય. વેદની વાણી પોતાની છે. ને અમૃતની વાણી ગુણિયલ છે. કિરણ-૨૧૪
- તમારું ગૃહસ્થનું કલ્યાણ વિશ્વાસથી જ થાય છે. સ્વામિનારાયણ ભગવાન હશે કે નહીં હોય ? આ

સાધુ સાચો છે કે ખોટો છે ? એમ ન થાવું જોઈ.
આ સાધુ મળ્યા છે ઈ મૂકે એવા નથી. એમ થઈ
જાવું જોઈ. કિરણ-૨૧૪

- આ અનેક હોય તોય કજિયો ન થાય, ઓલ્યાં એક
હોય તો પણ કજિયો થાય. કિરણ-૨૧૪
- મોક્ષનો સ્વાર્થ માનીએ તો સરખી સેવા ભગવાનની
હારે કરવામાં જરાય વાંધો નથી. સ્વાર્થ વિના કરો
તો પતિવ્રતાના અંગમાં ખલેલ પૂગે. કિરણ-૨૧૪
- ચૈતન્ય તેજનો રાશિ છે ન્યાં મન પૂગ્યું એમાં
ભગવાન છે. એને અર્થે તપ કરે, યોગ કરે, વ્રત
કરે, ને ઈ ના ઈ ભગવાન આં'યા છે એને અર્થે
પણ તપ, ત્યાગ, વ્રત, દાન, પૂજા કરે તો સાક્ષાત્
જ્ઞાન કહેવાય. કિરણ-૨૧૪
- એને નિર્દોષ જાણ્યા એટલે આપણે દોષથી રહિત
થઈ ગયા. કિરણ-૨૧૪

- ભગવાનના મહિમા ભેળુ વિષયનું ખંડન કરવું ઈ કઠણ છે. વિષયનું ખંડન ન હોય તો મોટ્યપ કેમ કહેવી ? વિષયનાં ખંડનથી જ મોટ્યપ ઘટે છે. કિરણ-૨૧૪
- આપણા હૃદયમાં લેવું હોય તો ભગવાન સંબંધી સંકલ્પ ઝાઝા થાતા હોય તો કર્મનું પ્રધાનપણું. એક સંકલ્પ થાતો હોય અતિ આનંદ તો ભગવાનનુ પ્રધાનપણું. કિરણ-૨૧૫
- ઝાઝા હરિભક્ત ભેળા થાય અને ભજન કરે ઈ કર્મનું પ્રધાનપણું ને નઠારો માણસ પણ સારો થઈ જાય તો ભગવાનનુ પ્રધાનપણું છે. કિરણ-૨૧૫
- શબ્દને સહન કરવો ઈ આત્મનિષ્ઠા છે. સત્પુરુષ સરખી સ્થિતિ થાય ત્યારે સત્પુરુષ જેમ વર્તે છે એમ જણાય. કિરણ-૨૧૬
- ભગવાનને મળેલાને વિષે હેત થાય તો આત્માને

વિષે સ્થિતિ થાય. કિરણ-૨૧૬

- મળેલા એટલા નિષ્કામી ન હોય, પણ સ્ત્રીને ન જોવાનું નિયમ રાખે, નિસ્વાદી ન હોય પણ મેળાવીને ખાતો હોય, રણછોડભગતની પેઠે. નિર્સ્નેહી ન હોય ને વર્તમાન રાખે, વિરક્ત રહે, નોખો રહે, એમ નિ'મ રાખે તો આને વિષે નિયમ રાખે, વર્તમાનવાળા ન હોય ને નિયમમાં વરતતા હોય, નિર્લોભી ન હોય ને નીતિમાં વરતતા હોય, એવા જે હોય ઈ ભગવાનના મળેલા કહેવાય.

કિરણ-૨૧૬

- આ માગેલા ઘરેણા છે. હવેલી ભાડે લીધી એમાં રહેવું, પણ રંગ રોગાનમાં સમય ન કાઢી મૂકવો.

કિરણ-૨૧૬

- એક જીભા ઈંદ્રિયને જીતે એટલે બધી જીતાય જાય. એને જે ગમે ઈ ન આપવું. ને આહાર યુક્ત રાખવો,

તો જીભા ઈંદ્રિય જીતાય. કિરણ-૨૧૬

- કામની ચંચળતા કેમ ટળે ? આળસ અને નિદ્રાને ટાળે તો કામની ચંચળતા ટળી જાય. કથા વાર્તામાં આળસ ન કરે, ભાંડ ભવાય અને રમૂજ ન સાંભળે તો કામની ચંચળતા ટળે. કિરણ-૨૧૬
- સ્વામિનારાયણની વાત તો જુદી છે. વરતી શકે એમ નથી એને વરતવાની શક્તિ આપે. પોતે તો ભગવાન જ છે. અને એના સાધુ અને સત્સંગીનું રૂપ ધારણ કરીને વરતાવતા શીખડાવે છે. કિરણ-૨૧૬
- એમાંથી એકનો નિશ્ચય થયો એટલે પુરુષોત્તમનો નિશ્ચય થઈ ગયો. અક્ષરને દેખે તો અક્ષરની વૃત્તિ ગણાય. પુરુષોત્તમને દેખે, સભાને દેખે ને પોતાને દેખે તો મુક્તનો નિશ્ચય થયો. તો મુક્તદ્વારે પુરુષોત્તમને સોંસરા દેખે છે. કિરણ-૨૧૬

- ભગવાન તો સારી રીતે પંચવિષયનો ભોગવટો કરે છે. ઈ જ અલૌકિકપણું છે. આ લોકમાં એ જ એને વિષે અલૌકિકપણું છે. કંસને માર્યો ઈ અલૌકિકપણું નથી પણ દ્વારકાના બેટમાં સંતાણા ઈ અલૌકિકપણું છે. આમ ભક્ત માનશે એવાં ભગવાનની મૂર્તિમાં કલ્યાણકારી ગુણ છે. એને ઓળખે એનાં પંચવિષય છે, ઈ બીજાનાં પંચવિષયની નિવૃત્તિને અર્થે છે. ઈ જ એમાં કલ્યાણકારી ગુણ છે. કિરણ-૨૧૭
- અજ્ઞાનીના પંચવિષય પોતાને તો દુઃખદાયક છે પણ બીજાને પણ દુઃખદાયક છે. જ્ઞાનીના પંચવિષય પરમપ્રાપ્તિ આપનારા છે, અલૌકિક છે આ લોકમાં જ અક્ષરધામ છે. સંકલ્પનો વિરામ થઈ જાય. કિરણ-૨૧૭
- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત રાજી થાય તો આને આ દેહે સ્વર્ગમાં ગયા જેવું સુખ ભોગવે. કિરણ-૨૧૭

- ભગવાનની કથા સાંભળે છે અને સમજતો નથી, ઈ પણ અલૌકિક છે. કિરણ-૨૧૭
- જ્ઞાનીના પંચવિષયમાં જ કલ્યાણકારી ગુણ છે. અજ્ઞાનીના પંચવિષયમાં ઝેરમાત્ર રહ્યું છે. જમપુરીમાં લઈ જાય એવા છે. હરિભક્તની ક્રિયામાં અને વિમુખ જીવની ક્રિયામાં બહુ જ તફાવત છે. કિરણ-૨૧૮
- આ સત્સંગમાં મહારાજને સર્વોપરી જાણે પણ એકાંતિકને, ભગવદીયને જુદા જાણી ન શકે. કિરણ-૨૧૮
- પોતાનું કરે ઈ ભગવદીય અને અનંતનું કરે એનું નામ એકાંતિક. કિરણ-૨૧૮
- એકાંતિક અને બીજા ભગવદીય એને વિષે સમપણું કરી દે ઈ અસત્પુરુષ છે. શિશ્નુને ઉદરને વિષે આસક્તિ એનું નામ

અસત્પુરુષપણું છે. કિરણ-૨૧૮

- કૃપા છે ઈ જ કલ્યાણ છે. સાધનથી, કૃપા ન થાય. પણ સમજણમાં જ કૃપા રહી છે. કૃપા થાય તો સંકલ્પ બંધ થઈ જાય. કિરણ-૨૧૮
- દીન થાય એટલે ભગવાન ગમે ઈ દ્વારે ગમે ઈ પ્રકારે કૃપા કરે. કિરણ-૨૧૮
- ભગવાનની કૃપા હોય એટલે બધાય ભગવાનનાં સ્વરૂપ જ લાગે. ભગવાનની કૃપા થાય તો એમ થાય કે ભગવાનનાં ચરિત્ર સંભારવા કે મૂર્તિ સંભારવી ? પછી ભજન કરવા મંડીએ ને પછી શ્વાસે શ્વાસે નામ લેવાય. ને તમે બધાંય યાદ આવો એટલે મૂર્તિમાન ખડા થઈ જાવ. ને બધુંય ભૂલાય જાય. કિરણ-૨૧૮
- વિજ્ઞાનની કૃપા અલૌકિક છે. જ્ઞાનની કૃપા લૌકિક છે. કિરણ-૨૧૮

- કૃપા થાય તો અવળુ નાખે તોય સવળુ પડે. ને કૃપા ન થાય તો સવળુ નાખો તોય અવળુ પડે. કિરણ-૨૧૯
- જ્યાં સુધી કંગાલપણું આળસ્યું નથી, ત્યાં સુધી સત્સંગ ઓળખાણો નથી. કિરણ-૨૧૯
- જો સત્સંગ નહીં ઓળખાય તો ચોરાશીમાં ભમવું પડશે. કિરણ-૨૧૯
- પરલોકની ખોટય નહીં ભાંગે. જો આ સત્સંગમાંથી મનુષ્યભાવ આળસી જાય તો ખોટય ભાંગી જાય. કિરણ-૨૧૯
- કૃપા જેવી કોઈ વસ્તુ નથી. કૃપા એટલે ભગવાન. કિરણ-૨૨૦
- ભગવાનની કૃપા હોય તો સ્વભાવ ટળે એવા નથી ઈ પણ ટળી જાય. કિરણ-૨૨૦
- આં'યા કૃપાનો અર્થ એ કે, સામો જવાબ ન વળાય.

ઉત્તર ન અપાય. કિરણ-૨૨૦

- મારે દંઢ વિશ્વાસે રહે તેની રક્ષા હું કરું છું. માતા બાળકની રક્ષા કરે, એમ કરે છે. કિરણ-૨૨૦
- ભગવાન આ જીવના અપરાધ સામું જોતા જ નથી ને અપરાધ સામું જુએ તો કોનું રૂડું કરે ? કિરણ-૨૨૦
- ભક્તવત્સલ ભગવાન છે, શરણાગતવત્સલ છે, આપણે એક ડગલું હાલીએ તો ભગવાન સાઠ ડગલાં હાલે. એવા દયાળુ છે. કિરણ-૨૨૦
- માતાના ગર્ભમાં માતાને પાટાં માર્યા હોય તોય માતા ગણતી નથી. તો ભગવાન આપણા અપરાધને ગણતા નથી. પણ આપણે એના થાવું જોઈ. ઈ આપણને છોડે એવા નથી. જાતવંત ઘોડું છે. ઈ મૂકે નહીં. કિરણ-૨૨૦
- જે વાત જીવને ન ગમે ઈ વાત મન ન કરી શકે. ને

જો કરે તો જીવને ગમે છે. દૂધ અને પાણીની જેમ મન અને જીવને મિત્રતા છે. કોઈ રીતે નોખા પડે એવા નથી. પણ આમ નોખા પડે. સદાય ભૂંડા ઘાટ થાય તો જીવનો જ વાંક છે, ને પદાર્થનો જોગ થાય ને ઘાટ થાય ઈ મનનો વાંક છે. કિરણ-૨૨૦

- પદાર્થનો જોગ થાય ત્યારે તો સંકલ્પ થાય જ. ગોરધનભાઈને સાકર ને મીઠું સરખાં હતા તોય છોકરાં થયાં, પદાર્થનો જોગ થાય ઈ દેશકાળ. કિરણ-૨૨૦
- જીવની ખામીની વાત જુદી છે, ને દેશકાળની વાત જુદી છે. દેશકાળમાં બુદ્ધિ મારી જાય છે. એક અલ્પ આપત્કાળને એક મહત્ આપત્કાળ છે. અલ્પ આપત્કાળમાં ધર્મની સહાયતા આપણે કરીએ તો ધર્મ મહત્ આપત્કાળમાં આપણી રક્ષા કરે છે. કિરણ-૨૨૦

- આંચની રીત સમજાય તો અક્ષરધામની રીત સમજાય. આ તો સુખનો ટેમ આવી ગયો. આ ભગવાન ગયા પાછા નહીં મળે, આ ટેમ નહીં મળે, આ લાભ નહીં મળે. વાયુ ભક્ષણ કરીને રહે, એનાં કરતાં આ સાધુ સમાગમ અધિક છે. કિરણ-૨૨૦
- પૂગે એવા છે તોપણ નથી પૂગતા એવા એ મોટા છે. એટલે તુચ્છ જીવનું પણ અપમાન સહન કરે છે. વેર વાળતા નથી. સહન કરે ઈ સાધુ અને સહન ન કરે એ સંસારી. કિરણ-૨૨૧
- એક સત્સંગ ન કર્યો ને બીજું બધુંય કર્યું તો બકરીની ડોકે આંચળ જેવું છે. કિરણ-૨૨૧
- પ્રીતિ તો દુનિયાના જીવ જેવી. જેને વિષે હેત હોય એને અર્થે ન કરવાનું પણ કરે. અન્યાય પણ પ્રીતિને અર્થે કરે. પ્રપંચ પણ પ્રીતિને અર્થે કરે. અધર્મ પણ પ્રીતિને અર્થે કરે. મરવાનું પણ એને અર્થે. મરી

મટે ઈ પ્રીતિએ કરીને આશરો છે. કિરણ-૨૨૨

- પૃથ્વીને વિષે ભગવાનના અવતાર થાય છે ઈ લેનને સમજે, મોક્ષના અવતારની લેનને પણ સમજે, ઉત્પત્તિકાળમાં મોક્ષ નહીં મળે એની હીરની ગાંઠય પડવી જોઈ. પણ રામકૃષ્ણાદિકની લેનને સમજે જે ઉત્પત્તિકાળમાં પણ મોક્ષની રીતને સમજતો હોય. કિરણ-૨૨૨
- ઉત્પત્તિકાળમાં છે ઈ અશુભ વાસનાને આધિન થઈને જન્મ ધરે છે ને ભક્ત શુભ વાસનાને આધિન થઈને જન્મ ધરે છે, ઓલ્યો ઉત્પત્તિકાળ છે ને શુભ વાસના છે, ઈ રામકૃષ્ણાદિક અવતારને અનુસરે છે. એની પંક્તિના છે. કિરણ-૨૨૨
- ભગવાન બોલતાં ચાલતાં મળશે તો જ મોક્ષની વાત બંધ બેસશે. કિરણ-૨૨૨
- આંખ્યું વીંચીએ એટલે બાર્યની ઉપાધિ નાશ થઈ

જાય. પણ અંતઃકરણની સૃષ્ટિ ઊભી છે. ઈ તો પાછી વૃત્તિવાળે, ઉપશમમાં વરતે તો ઈ સૃષ્ટિ નાશ થઈ જાય. કિરણ-૨૨૨

- ઉત્પત્તિકાળ ભેળા જ મોક્ષદાતા પ્રગટ થાય છે. કિરણ-૨૨૨
- ભગવાનને મોક્ષદાતા સમજ્યા પછી જ્યાં જાઈ ન્યાં ભેળા આવે. કિરણ-૨૨૩
- ભગવાનને ઓળખે ત્યાં જ મોક્ષ થાય ઈ અવતારનું લક્ષણ. ને અવતારીના તો પંચવિષય મોહની નિવૃત્તિ કરે છે. જેવો ભગવાનનાં સ્વરૂપનો નિશ્ચય થાય ને મોહ ટળે એવો જ એના સંબંધવાળાના નિશ્ચયથી મોહની નિવૃત્તિ થાય એવું એનું બળ છે, તાગાત છે. ઈ રીતે અવતારીના અવતારી છે. કિરણ-૨૨૩
- ભગવાનના સંબંધને પામ્યા એમાં ભગવાન જેવી જ શક્તિ છે. કિરણ-૨૨૩

- મોહની નિવૃત્તિ કરે ક્ષય કરે, ઈ અવતાર. અવતારી એટલે સ્વરૂપની નિષ્ઠા થઈ તો. એને જાણ્યા તો. ભગવાને મોહની નિવૃત્તિ માટે જન્મ ધારણ કર્યો. ત્યારે જે જે પદાર્થને અંગિકાર કરે ઈ બ્રહ્મરૂપ થાય. કિરણ-૨૨૩
- પદાર્થને ઠેકાણે ભગવાનની મૂર્તિ સ્થાપન કરો, તો ઈ વસ્તુ મૂર્તિમાન થઈ જાય. માયા પર થઈ જાય. ભગવાનના ગુણ બહુ જબરા છે. કિરણ-૨૨૩
- ભગવાનનાં ચરિત્ર આપણાં દુઃખની નિવૃત્તિને અર્થે છે. કિરણ-૨૨૩
- ભગવાન જે વસ્તુ અંગિકાર કરે ઈ વસ્તુ દિવ્ય થઈને પ્રાપ્ત થાય છે. કિરણ-૨૨૩
- આ જીવને ભજન ભક્તિમાં જેટલી ટેમ ગઈ એટલી લેખે લાગે બાકી બધી ટેમને કાળ ખાય જાય. કિરણ-૨૨૩

- જે દિ અજ્ઞાનઅવસ્થા હતી તે દિ' ભગવાન આપણને નથી ભૂલ્યાં, તો હવે નહીં ભૂલે, નહીં ભૂલે. માટે પૂર્ણપુરુષોત્તમનો વિશ્વાસ જીવપૂર્વક રાખીને ભગવાનના ભક્તમાં હેત, વિશ્વાસ, પ્રીતિ સહિત આ ટેમ આવી છે તે લેખે લગાડવી. આટલું મનુષ્યદેહનું ખાસ અવશ્ય કરવાનું છે. કિરણ-૨૨૩
- અક્ષરે સભા સામું જોયું. એમાંથી એક પુરુષ ઊભો થયો. માયા હારે જૂત્યો. ત્યાં જ અક્ષરધામનો મુક્ત મટી ગયો. કિરણ-૨૨૪
- પુરુષોત્તમ તો કોઈ સામું જોતા જ નથી. અક્ષર પણ કોઈને જોડતા નથી. જેટલા ઘઉં, બાજરો, જુવાર, કળથીના દાણાં છે એટલા મુક્ત છે. પણ ભગવાન તો એનાથી જુદા છે. કિરણ-૨૨૪
- આ જગત તો પાછલાં દરવાજા જેવું છે, ઈ મૂળથી જ બગડેલું છે. માયાનો ભાગ કોલસા

છે. એને લાખ વખત દૂધથી ધોવો તોય કાળા જ રહે.કિરણ-૨૨૪

- જગતનું સુખ છે એનાથી વિરક્ત થાવ પછી આત્મારૂપ થાવ ત્યારે અક્ષર દેખાય પછી પુરુષોત્તમ રૂપ થાવ તો પુરુષોત્તમ દેખાય. કિરણ-૨૨૫
- આ લોકનાં સુખને ધક્કે ચડ્યો ઈ તો ગયો. કિરણ-૨૨૫
- આ દેહ અને આ દેહનાં પંચવિષયનાં સુખમાં જગતનાં જીવે જગતનાં સુખમાં જ દોટ મૂકી છે. જગતનું સુખ મળે તો સુખની સમાપ્તિ થઈ જાવી જોઈ. કિરણ-૨૨૫
- અવળા સવળુ કામ ન સોંપાય. જે કાર્ય જેને યોગ્ય હોય તેને તે કાર્યને વિષે જ પ્રેરવો, આંખ્યથી જોવાનું જ થાય, કાનથી સાંભળવાનું જ થાય, ભણેલાને અભણની ક્રિયા ન સોંપાય.કિરણ-૨૨૫

- સ્વભાવથી રહિત હોય ઈ જ સ્વભાવને મેલાવી શકે. કિરણ-૨૨૫
- સંસારના સુખને ધક્કે ચડ્યો ઈ ભૂલ્યો છે. સંસારનાં સુખ, દુઃખ જ છે. કિરણ-૨૨૫
- ભગવાનને ગોતવા કેવી રીતે ? તેનો ઉત્તર કર્યો જે, “ભાગ બગીચે પ્રેમ નવ નીપજે હાટે પ્રેમ ન વેચાય” જગતને ખોટું કરાવનાર અને કરનાર નહીં મળે. જો ઈ મળે તો બેડો પાર થઈ જાય. કિરણ-૨૨૫
- ખોટું છે પણ સાચું મનાય છે એનું જ નામ અજ્ઞાન છે. કિરણ-૨૨૫
- સ્મરણ થાય એટલે ધ્યાન સમાધિ થઈ જાય. કિરણ-૨૨૬
- આ ટેમ પાછો નહીં આવે, આ પુરુષ ગયા પાછા નહીં મળે. આ ભગવાન ગયા પાછા નહીં મળે. કિરણ-૨૨૭

- મનુષ્યમાં હોય ત્યારે મનુષ્યની પેઠે વરતે છે. મનુષ્યની સજાતીય તરીકે વર્તે છે. મનુષ્યની રીતે જ વરતે છે. એને જ શાસ્ત્રમાં ભગવાન લખ્યા છે. કિરણ-૨૨૮
- પોતાની ક્રિયા સારી લાગે છે. તેમ ભગવાનની અને ભગવાનના ભક્તની ક્રિયા સારી લાગે તો ભગવાનનું સુખ આવ્યું ગણાય. કિરણ-૨૨૮
- પોતાનો અવગુણ લ્યે તો જ્ઞાની ગણવો, ધ્યાની ગણવો. કિરણ-૨૨૮
- ભગવાનનું સ્વરૂપ એટલે શું? કથા વાર્તા છે ઈ જ ભગવાનનું સ્વરૂપ છે. એમાં મન રાખે તો સ્વરૂપ કહેવાય. કિરણ-૨૨૮
- આ કલેવર જીવનું સ્વરૂપ છે. તેમ ગુણ છે ઈ ભગવાનનું સ્વરૂપ છે. કિરણ-૨૨૮
- સારું જુવે તો બાર્ય ભગવાનનું સ્વરૂપ છે. ને નબળું

- જુવે તો બાર્ય જગતનું સ્વરૂપ છે. કિરણ-૨૨૮
- જળ પોતે અશુદ્ધ થાય પણ આપણને અશુદ્ધ ન કરે, પણ આપણને તો શુદ્ધ જ કરે. એ રીતે ભગવાનનું સ્વરૂપ હાથ આવે. કિરણ-૨૨૮
 - દેશકાળ સારો હોય તો જ ભજન થાય, શરીરે સુખ હોય તો જ ભજન થાય. પડખાં સારાં હોય તો જ ભજન થાય. ભગવાનરૂપી પવન સારો વાતો હોય તો જ દેશકાળ સારા થાય. કિરણ-૨૨૮
 - આ નામ લખનાર વ્યક્તિ એક આંખ્ય વીંચીને ઉઘાડીએ એના લાખમાં ભાગની ટેમ પણ નકામી ન કાઢે એવા હતાં. આ નામ છે ઈ જ માળા છે, ઈ જ ભજન છે, ને ઈ ભગવાનનું સ્વરૂપ છે. કિરણ-૨૨૮
 - પ્રગટ ભગવાન અને પ્રગટ ભગવાનના સંત ને પ્રગટ ભગવાનના સંબંધવાળાને એકને હાથ જોડ્યા

એનાં પુન્યથી છે. કિરણ-૨૨૯

- કોઈ પુરુષ ભક્ત સંગાથે રીસ ચડે તો સાધુ કહેવાય કે નહીં? એવો સાધુ ન કહેવાય. સાધુનું બા'નું છે. ભગવાનના ભક્તને ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ આવે નહીં. જો આવે તો ભક્ત જ નથી. કિરણ-૨૨૯
- અવતારીનો ભક્ત તેનો જે ભક્ત તેનો અવગુણ ન લ્યે તેમાં શું કહેવું! આપણી હારોહાર કે'તા હોઈ તો વિશેષ ન કહેવાય. કિરણ-૨૨૯
- આ જીવના જામીન થઈ જાય ભગવાન ને ભક્ત તો બસ. હું તમને તેડવા આવીશ એમ થઈ જાય તો બહુ સારું. કિરણ-૨૨૯
- ભગવાન આપે ઈ ભક્ત, સુખ ઓળખાવે ઈ ભક્ત, ભગવાન બતાવે ઈ ભક્ત. કિરણ-૨૨૯
- ભગવાન ને સાધુ મનુષ્ય જેવા છે. ધાર્યું તો બધું

ભગવાનનું જ થાય છે. કિરણ-૨૨૯

- આ શરીરની અંદર જે લોહી છે ઈ બધોય માતાનો ભાગ છે. ને જે અસ્થિ-હાડકાં છે ઈ બધોય પિતાનો ભાગ છે. કિરણ-૨૨૯
- કથા-વારતા જીવનું પોષણ છે. ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ, આત્મનિષ્ઠા ઈ આત્માનું પોષણ છે. કિરણ-૨૩૦
- એકાંતિક સાધુનાં વચનમાં વિશ્વાસ લાવીને ભગવાનનાં ચરણકમળને ભજે ત્યારે એની માયિક દૃષ્ટિ મટે છે. કિરણ-૨૩૦
- આત્મનિષ્ઠાએ સહિત શ્રીકૃષ્ણનું ધ્યાન કરે તો આત્માનું દર્શન થાય. કિરણ-૨૩૧
- ઈંદ્રિયું હાર્યે, સ્વભાવની હાર્યે, માયાની હાર્યે વેર થયું એટલે વૈરાગ્ય. કિરણ-૨૩૧
- ભજન એટલે ભગવાનની આગળ દીન થઈને

ભજન કરે તો ભજન કહેવાય. કિરણ-૨૩૨

- બ્રહ્માદિક દેવને પણ દુર્લભ એવો આ સત્સંગ મેલીને ભૂંડા ઘાટ થાય છે એને મંદબુદ્ધિવાળો કહેવાય. કિરણ-૨૩૩
- ભગવાનનું મુખારવિંદ આસુરી જીવને વિકરાળ દેખાય અને દૈવી જીવને સુખરૂપ દેખાય. કિરણ-૨૩૩
- આ દેહે કરીને ભગવાનના ભક્ત રાજી થાય તો પૂરું થઈ જાય. આડો અવળો તરી ન જાય તો ભગવાનના ભક્ત રાજી થાય. કિરણ-૨૩૪
- આપણે શું માંગશું ? તમારા ભક્તનો અવગુણ ન આવે એમ માગવું. કિરણ-૨૩૫
- પોતાનાં પાપ કહેવાં ઈ જબરી વાત છે. કિરણ-૨૩૫
- ભજન, ચિંતવન અને દર્શન ત્રણેય એક થાય તો નામીએ સહિત નામ લીધું કહેવાય. કિરણ-૨૩૫

- ભગવાન સિવાય બીજાની મોટ્યપ નજરમાં ન આવે એનું નામ ભગવાન ભાસ્યા ગણાય. કિરણ-૨૩૬
- નારાયણદાસસ્વામી કહેતાં કે માનતા કરાવો છો ત્યાં સુધી ભગવાન સ્વામિનારાયણના નિશ્ચયમાં કસર છે. આ વાત અમે નારાયણદાસસ્વામી પાસેથી સાંભળી છે. કિરણ-૨૩૮
- સ્વામિનારાયણને જેવા જાણો એવાં ધામની પ્રાપ્તિ થાય છે. કિરણ-૨૩૮
- શ્રીજી મહારાજે અહીંયા ગર્વનર સર માલ્કમ સાહેબને આશીર્વાદ આપ્યાં કે અમે તમારા અચ્છા કરીશું. ત્યારે ગર્વનરે કહ્યું પ્રથમ તો અમારા શત્રુના અચ્છા કરજો. માટે શત્રુનું સારું બોલવું ઈ બહુ કઠણ છે. શત્રુનું હિત ઈચ્છે એનો શત્રુ દુનિયામાં કોઈ નથી. શત્રુનું ભલું ઈચ્છવું ઈ સાધુતાથી

શ્રેષ્ઠ છે. કિરણ-૨૩૮

- સાધુએ હરિભક્તની મો'બત રાખવી અને હરિભક્તે સાધુની મો'બત રાખવી. કિરણ-૨૩૮
- ભગવાન આપણો ભાવ હોય એટલો થાળમાંથી ગ્રહણ કરે છે. કિરણ-૨૩૮
- જે દિ' તે દિ' સત્સંગ કરશો તે દિ' પામશો પાર. સત્સંગ સર્વ તીરથનું ઠામ છે. કિરણ-૨૩૮
- જેને એક સ્થિતિ ન રહેતી હોય એને આત્મારૂપ થઈ ભગવાનમાં હેત કરવું. કિરણ-૨૩૮
- પોતાને વિશે તો ત્રણ ગુણનું કાર્ય છે જ પણ પોતાને ભજન કરવા યોગ્ય ભગવાનમાં એ કાંઈ નથી. એમ સમજે તો પામ્યો કહેવાય. કિરણ-૨૩૮
- આજ એમ વાત આવી કે કોઈ ગરીબ ઉપર મલિન ઘાટ આવ્યો ઈ ઠેઠ પોતાના ઈષ્ટદેવ ઉપર મલિન ઘાટ થયા વિના રહે નહીં. ગરીબ કોને કહેવો ? તો

સાટુ ન વાળે ઈ તો ગરીબ છે જ પણ અમે બીજો
ધાર્યો છે. તમારે શરણે પોષ્યવર્ગ છે ઈ ગરીબ છે.
એના ઉપર મલિન ઘાટ થાય તો પોતાના ઈષ્ટદેવ
ઉપર પણ મિલન ઘાટ જરૂર થાય. કિરણ-૨૪૦

- ગમે એવડા મોટા થઈ જાવ તો પણ આજ્ઞા પાળ્યા
વિના ઉર્ધ્વગતિ ન થાય. કિરણ-૨૪૦
- ભગવાનની મોટ્યપ સામું જુઓ તો આશરો
કાયમ રહે. કિરણ-૨૪૧
- ઘરની ગોલીનો તો ગોલો છે જ. હાથ જોડીને હજુર
ઊભો રહે છે. પણ ભગવાનના ભક્તનો ગોલો
થાવું ઈ કઠણ છે. કિરણ-૨૪૧
- જ્યાં સુધી જાણપણું હોય ત્યાં સુધી જ ભગવાન
સાંભરે છે. કિરણ-૨૪૧
- જેને ભગવાનની સાક્ષાત્ પ્રાપ્તિ થઈ હોય તેને
જીવતાં શી પ્રાપ્તિ અને મર્યા પછી શી પ્રાપ્તિ થાય ?

જીવતાની પ્રાપ્તિ-અધર્મનો ત્યાગ, ધર્મમાં રહે, માયિક પદાર્થમાં વૈરાગ્ય, આત્માકારે સાક્ષાત્ વૃત્તિ, કથા-વાર્તા વિના રહી ન શકે. કિરણ-૨૪૧

- આત્માનું સાક્ષાત્ દર્શન કરે આ ચાર વાના હોય ત્યારે ભગવાનની સાક્ષાત્ પ્રાપ્તિ છતે દેહે થઈ કહેવાય. કિરણ-૨૪૧
- ભગવાનને સંભારવામાં નફો જ છે. સત્સંગનો ગુણ લ્યો તો જરાય ખોટ ન મળે. ને અવગુણ લ્યો તો ખોટ્યનો પાર નથી. કિરણ-૨૪૨
- સ્વામી નારાયણદાસજી હતા એનાં નેત્ર સામે આપણે ન જોઈ શકીએ. કિરણ-૨૪૨
- આપણાં તો કેટલાં જનમનાં પુણ્ય હશે ! તે આ પ્રાપ્તિ થઈ છે. કિરણ-૨૪૨
- અર્જુનસિંહજી દરબાર કહેતા કે આ ત્યાગવલ્લભદાસજી સ્વામીને મને છ મહિના થયા

જોગ થયો છે પણ જે રોટલાને ધીવાળો હાથ અડ્યો હોય તોપણ એને ખાય નહીં. કેવી એને ધીની અરુચિ છે ! કિરણ-૨૪૨

- ત્યાગ, વૈરાગ્યને શું કરવાં છે ? પણ ભગવાનના ભક્તમાં આત્મબુદ્ધિ ઈ જ સત્સંગ છે.કિરણ-૨૪૨
- બીજાથી આઘા બેસવું પણ ભગવાન અને સાધુની પાસે બેસવું. જો ક્યારેક રાજી થઈ જાય તો કામ થઈ જાય.કિરણ-૨૪૨
- કથા રૂપી મૂર્તિ મૂકી દે અને ભગવાન સાંભરે તો ભગવાનમાં સ્વાભાવિક હેત કહેવાય. કિરણ-૨૪૨
- આપણે ભગત થાઈએ તો જ ભગત ઓળખાય. કિરણ-૨૪૨
- મરવું મંગળ જાણે એને ભક્ત કહેવાય.કિરણ-૨૪૨
- ગરીબ હોઈએ તો હલકાં થઈને ભગવાન ભેળું રહેવાય.કિરણ-૨૪૨

- આ લોકનું સુખ ન ઈચ્છે ઈ વાત બહુ જબરી છે.કિરણ-૨૪૨
- વે'વાર વેઠ થઈ જાય તો કામ થઈ જાય. સો વર્ષ સુધી સંસારનાં સુખ ભોગવ્યા હશે તોપણ છેવટે તો ખોટું કરવું પડશે.કિરણ-૨૪૨
- સારાં પંચવિષયમાં પતંગિયાની પેઠે મૂઝાઈ જાય નહીં એને અનન્ય ભક્ત કહેવાય. એકાંતિક પણ તેને જ કહેવાય. કિરણ-૨૪૩
- સારાં-નરસાં પંચવિષય સરખાં થઈ જાય, ઈ સિદ્ધદશા. કિરણ-૨૪૨
- બધાયનાં નેત્ર સામું જોઈ શકીએ પણ મુક્તના નેત્ર સામું ન જોઈ શકાય. તે ઉપર નારાયણદાસ સ્વામીની અને લાલાભાઈની વાત કરી. મુક્તની સામું જોઈએ એટલે આપણી આંખ્ય પાછી વળી જાય અને સાધારણની સામું જોઈએ તો આંખ્ય

પાછી ન વળે. કિરણ-૨૪૩

- ઈંદ્રિયોમાંથી જ વિષયની ઉત્પત્તિ છે. કિરણ-૨૪૩
- મનથી સગાસંબંધીનો ત્યાગ કરી દેવો. ઓલ્યા જન્મના સંબંધીનો ત્યાગ કરવો કઠણ ન પડે તેમ આ જન્મનાં સંબંધીનો ત્યાગ કરી દેવો. કિરણ-૨૪૩
- એનાં પંચવિષય અલૌકિક લાગે ત્યારે આપણા પંચવિષય અલૌકિક થાય. કિરણ-૨૪૪
- સાક્ષાત્નો મહિમા સમજાય તો બંધ બેસે. “સાક્ષાત્ સવિતા” માં હેત થાય તો જ મીઠું લાગે. કિરણ-૨૪૪
- જો જીવમાંથી હેત થઈ ગયું હોય, મનુષ્યમૂર્તિ સજાતીયમાં હેત થઈ ગયું હોય તો કામ થઈ જાય. કિરણ-૨૪૪
- ભગવાન રક્ષા કરે અને અમે પણ કરીએ. ભગવાનના ભક્ત બધાં આપણા ઉપર રાજી છે.

માટે ભગવાન પ્રગટ છે. કિરણ-૨૪૫

- ઘરે હોય ને અવસ્થા હશે ત્યાં સુધી ભાઈ ભાઈ કરશે. ઘીની તોલડી પાસે મૂકશે પણ ઘરડો થાશે ત્યારે ખાવા પણ નહીં દે. આવું સંસારનું સુખ છે. કિરણ-૨૪૫
- ભજન કરવા માંડીએ તો ભગવાન સામા આવીને ઊભા રહે. ભગવાન ભક્તવત્સલ છે. શરણાગતવત્સલ છે. કોઈના નહીં એના ભગવાન છે. તમે મારા એક જ છો. મારા જેવા તમને અનેક છે. મારો, જીવાડો ગમે એમ કરો. એમ ભગવાનને પ્રાર્થના કરવી. કિરણ-૨૪૫
- આપણાં કર્તવ્ય જમપુરીમાં લઈ જાય એવાં છે. અને ભગવાનનાં કર્તવ્ય સામું જોઈ તો આંખ્યું મીચીને અક્ષરધામમાં પૂગી જાય. કિરણ-૨૪૬
- ત્રણ ટાણાં ખાતો હોય, ઊંઘતો હોય, પણ

ભગવાનના ભક્તનું સારું બોલે તો બેઠો બેઠો ખાવા દઉં એવો મારો સ્વભાવ છે. એમ શ્રીજી મહારાજ કહે છે. કિરણ-૨૪૬

- ધન, ધામ, કુટુંબ પરિવાર, ભગવાન અને ભગવાનનાં સંતની સેવામાં કરી મેલે. એને અરથે ઉપયોગમાં ન આવે તો છોડી દે. એવો ભક્ત દેહ મેલીને નારદ સનકાદિકની પંક્તિમાં ભળે છે. કિરણ-૨૪૬
- ગુણ આવે તો અંતઃકરણ સારું થાય. જેમ જેમ સન્મુખ ચાલે, એનો ગુણ આવતો જાય. કિરણ-૨૪૬
- બીજાં લાવ લાવ કરશે અને આ સાધુને આપશું તો ઈ વસ્તુ અવિનાશી થઈ જાશે. ને ખૂટે જ નહીં. કિરણ-૨૪૬
- પંચવિષયનો ખપ જીવને છે. તેથી ભગવાને પણ

પંચવિષય ગ્રહણ કર્યા. ચીજ વસ્તુ ઘો એટલામાં ઉદ્ધાર થઈ જાય, છેલ્લો જન્મ થઈ જાય, અક્ષરધામ મળી જાય. કિરણ-૨૪૭

- બીજાને 'સ્વામિનારાયણ' કહીને પાણી પીએ. એવાં નિ'મધારી આ સમામાં ભગવાનના ભક્ત ઘણાં છે. કિરણ-૨૪૭
- અશુભ સંકલ્પ જ કરે છે. ઈ જ જમપુરી છે અને શુભ સંકલ્પ છે ઈ અક્ષરધામ છે. કિરણ-૨૪૭
- ભગવાન પાસે પ્રાર્થના કરવી કે ભક્ત ભેળો વાસ દેજો. કિરણ-૨૪૭
- એની દયા દયા દયા દયા તે કોઈ તાગો નહીં એટલી દયા ! કિરણ-૨૪૭
- કરુણાનિધિમાં કામાદિક વ્યાપે નહીં. કરુણા હોય ત્યાં કામાદિક ન હોય. કિરણ-૨૪૭
- એની ક્રિયામાં દોષ ન આવે. ઈ દિવ્યભાવનું લક્ષણ

છે. એની ક્રિયામાં સંદેહ ન થાય, કુતર્ક ન થાય, એનું જ નામ દિવ્યભાવ. વાતે વાતે ધોખો થાય ઈ જ અસત્પુરુષપણું છે. ઈ જ અવિદ્યા અને માયાનું લક્ષણ છે. કિરણ-૨૪૭

- ભગવાન સંબંધી સંકલ્પ કરો તો ચિત્ત વિરામ પામી જાય. કિરણ-૨૪૮
- ભજન કરવું, મહારાજને રાખવા. રોટલા તો દેશે દેશે ને દેશે. સૂતા હોઈએ ને આપી જાય. આ લોકમાં સંગાથી ઈ જ છે. પરલોકનાં સંગાથી પણ ઈ જ છે. અક્ષરધામમાં પણ ઈ જ તેડી જાશે. કિરણ-૨૪૯
- ભગવાનના ભક્ત ભેળું રહેવાનું આ દેહે કરીને થયું. એનાં કેટલાં ભાગ્ય છે ? ઈ ભાગ્ય આપણાં ધાર્યામાં ન આવે. કિરણ-૨૫૦
- ભગવાનને વિશે પ્રીતિ જ પરમ આનંદની

પ્રાપ્તિ છે. કિરણ-૨૫૦

- દિવ્ય ચરિત્રમાં આનંદ થાય તો અભક્ત, મનુષ્ય ચરિત્રમાં આનંદ થાય તો ભક્ત. કિરણ-૨૫૦
- આપણને એમ થાય કે આ ભગવાનના ભક્ત આવ્યા. કેમ પૂરું થશે ? પણ એ આવ્યાં એટલે જ પૂરું થશે. ભગવાનના ભક્ત બોલતા હોય કે ન બોલતા હોય પણ બ્રહ્મમોલ તો આપી દે. મોક્ષગતિ તો આપી દે. ઈ ઉધારો રાખે એવા નથી. કિરણ-૨૫૧
- ઉનાળામાં છાંયો કેવો સારો લાગે ! એમ ભગવાનની ક્રિયા બધી સારી લાગવી જોઈએ. ઈ એક મળ્યા એટલે બધાં મળી ગયા. કિરણ-૨૫૧
- ભગવાનનું સ્વરૂપ સમજાશે ત્યારે કામ ક્રોધાદિક જીત્યામાં પ્રયાસ નહીં પડે. કિરણ-૨૫૩
- દુઃખમાં સુખ દેખાય છે ઈ જગતની વાત છે.

સુખ છે એમાં જ દુઃખ દેખાય તો ભગવાનની વાત છે. કિરણ-૨૫૩

- ભગવાન રાજી થાય તો ધર્મમાં સહેજે રહેવાય, નહીંતર ધર્મ પાળવામાં પ્રયાસ પડે. ભગવાન રાજી થાય તો ત્યાગ-વૈરાગ સહેજે રહે નહીંતર ત્યાગ-વૈરાગ રાખવા પ્રયાસ પડે અને રાજીપો થાય તો કથા-વાર્તા તો એનું જીવન થઈ જાય. એના ઉપર ભગવાનની કૃપા થાય. કિરણ-૨૫૩
- ભગવાનના ભક્તથી મન નોખું પડી જાય અને પોતાના દોષ ન દેખાય ને ભગવાનના ભક્તથી બેપરવાઈ થઈ જાય એ ભગવાનના ભક્તને ભક્તિમાં મોટું વિઘ્ન છે. કિરણ-૨૫૪
- જેને વૈરાગ્ય હોય અને ધર્મ હોય અને એ બે સાધને કરીને પોતાનાં ઈંદ્રિયુંને જીતીને વશ કર્યા હોય ઈ સદાય સુખિયો છે. કિરણ-૨૫૪

- સંબંધી તો વીંછણનાં બચ્યાં જેવાં છે. ફોલીને ખાય જાય. કિરણ-૨૫૪
- આપણા સ્વભાવને તો આપણાથી ચડિયાતો હોય ઈ ટાળી શકે. એવા ભગવદ્ભક્ત સાથે પોતાનાં જીવને જડી દેવો. ને વિષયથી તો છેટા રહેવું. જો નિયમનો ત્યાગ કરીને વિષયનો સંબંધ રાખે તો એનો ઠા રહે નહીં. કિરણ-૨૫૪
- બહુ સમાગમ કરતા સત્સંગનું સુખ આવે પણ લબડ સબડ કરે તો સત્સંગનું સુખ કેમ આવે ? કિરણ-૨૫૪
- કાંઈ ન સમજીએ તો હાલતાં-ચાલતાં, ખાતાં-પીતાં “સ્વામિનારાયણ, સ્વામિનારાયણ” ભજન કરવું ને સ્વામિનારાયણને સમજતા હોય એને નમસ્કાર કરવા. કિરણ-૨૫૫
- ભગવાન ક્યાં ? ભગવાનના ભક્ત ક્યાં ? અને ક્યાં આ નાશવંત જગત. રાવણનાં મનસૂબા પણ

- અધૂરાં રહી ગયા. એવું આ જગત છે. કિરણ-રપપ
- ભગવાનનો આશરો થયો ઈ નાનીસૂની વાત નથી. એને પરલોકમાં ઠેકાણું છે. કિરણ-રપપ
 - સ્વામિનારાયણ નામનો મંત્ર બહુ બળિયો છે, બહુ અધિક છે, બહુ કિંમતવાળો છે એ મંત્ર. દેવકોટિ, ઈશ્વરકોટિ, બ્રહ્મકોટિને પણ વિચારવાં જેવો અલૌકિક મંત્ર છે. માટે “સ્વામિનારાયણ” મંત્ર જેવો બીજો કોઈ મંત્ર દુનિયામાં ક્યાંય નથી. માટે ભજન કરવું- “સ્વામિનારાયણ, સ્વામિનારાયણ, સ્વામિનારાયણ.” કિરણ-રપપ
 - મોટાનો સિદ્ધાંત એક જ છે, કે વિષયનું સુખ આપવું નથી પણ આપણે તો વિષય સુખ જ જોઈએ છે પણ વિષયનું સુખ તો સાવ અધૂરિયું છે. એમાં કાંઈ નથી. એટલે જ મોટા સાધુએ બંધી કરી છે. આપણે ભગવાનને બહુ વા'લાં

છીએ એટલે ઈ દુઃખ મિશ્રિત સુખ આપણને આપ્યું નથી. કિરણ-૨૫૬

- જનની કોઈ દિવસ બાળકનો દોષ ન જુવે તેમ ભગવાન આપણા દોષ ગણે એવા નથી. કિરણ-૨૫૬
- ભગવાનના સ્વરૂપની ઉપાસના કરતો હોય, ચરિત્રને ગાતો-સાંભળતો હોય, નામ-સ્મરણ કરતો હોય પણ જો ધર્મ ન રાખે તો ચાંડાળ જેવો જાણવો. કિરણ-૨૫૬
- વિશ્વાસ આવ્યો એટલે એને ભગવાન સ્વામિનારાયણ પ્રગટ જ છે. વિશ્વાસ હોય તો સાક્ષાત્ આવીને ઊભા રહે. નિશ્ચય છે ઈ જ આત્મીક કલ્યાણ છે. કિરણ-૨૫૭
- પરલોકનું સુખ અવિનાશી છે, સુખરૂપ છે. આનંદકારી છે, અલૌકિક છે. માટે સાચા સંતનું

શરણું લીધા વિના, સાચા સંતને નમ્યા વિના અંતર
ચોખ્ખુ થાય નહીં. કિરણ-૨૫૯

- આપણે ભજન કરીએ છીએ પણ બીજા ભજન કરે
છે એને અધિક માનવા ઈ શ્રેષ્ઠ છે. કિરણ-૨૫૯
- સ્વભાવને મેલી દે તો ભગવાનના ભક્ત દેખાય.
કિરણ-૨૬૦
- પૂર્વે કર્યા જે કર્મ ઈ પરિપક્વ અવસ્થાને પામીને
જીવ ભેળા એકરસ થઈ ગયાં એને સ્વભાવ
કહેવાય. કિરણ-૨૬૦
- શુભ કર્મથી ન બંધાય ઈ મુક્ત કહેવાય. અશુભ
કર્મથી ન બંધાય તો ભગવાન કહેવાય. ભગવાનની
કૃપા થાય તો જેવાં ભગવાનને જાણે એવો થઈ
જાય. કિરણ-૨૬૦
- સુખ અને દુઃખ આપણાં પ્રારબ્ધ કર્મે કરીને
મળે છે. સુખ-દુઃખના દેનારો બીજો

કોઈ નથી. કિરણ ૨૬૦

- મહારાજનું સ્વરૂપ નિર્દોષ કહ્યું છે. એમ જ મોટા મોટા સાધુને પણ સમજવા એવું કોઈ સાધન નથી. કિરણ-૨૬૦
- ખરેખરાં સત્સંગી હોય ઈ ભીડામાં રહી શકે. નિશ્ચયમાં કસર હોય તો એકાંતમાં રહીને ભજન કરવું. પણ ભીડામાં ન રહે. કિરણ-૨૬૧
- એક દેહમાં હેત, અને એક કામના. દેહનું ભરણ પોષણ કરનારા, દેહની સેવા કરનારામાં પ્રીતિ ન થાય તો તે માયાને તરી ગયો છે. થોડીક ઈચ્છા એવી થાવી જોઈએ કે ભગવાન આપણને ઠમઠોરે તો સારું. ભગવાન આપણને પાધરા કરે તો સારું. ભગવાન આપણો કાટ ઉખાડે તો સારું. એમ થાવું જોઈએ. આ તો કાટ ખંખેરવો નથી ને અક્ષરધામમાં જાવું છે. કિરણ-૨૬૧

- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત રાજી થાય એવું કર્મ કરે તો આ ને આ દેહે કરીને દેવલોકની પ્રાપ્તિ થાય. અને કુરાજી થઈ જાય તો મહા દુઃખ ભોગવવું પડે. નરકની પ્રાપ્તિ થાય. કિરણ-૨૬૧
- દેહને દુઃખ થાય ત્યારે મન રાજી થાય ત્યારે દુઃખનો અંત આવી ગયો કહેવાય. “દુઃખી દેખી આ દેહને રાજી રહે મન જી”. કિરણ -૨૬૨
- ચિંતવ્યા વિનાનું પદાર્થ મળે ઈ નિઃસ્પૃહી વર્તમાનનું ફળ છે. કિરણ-૨૬૨
- તમારે ગૃહસ્થાશ્રમમાં નિયમ છે કે ધર્મવાળી હોય કે વૃદ્ધ હોય એવી સ્ત્રીનાં મુખથી પણ ભગવાનની વાત ન સાંભળવી. જે સ્ત્રીને રાજાનો પ્રસંગ હોય એનો સંબંધ ન રાખવો. મા, બેન અને દીકરી સંગાથે એકાંત સ્થળમાં ન રહેવું. વિધવાનો સ્પર્શ ન કરવો. આ ચાર નિયમ રાખો તો તમે પણ સાધુ છો. કિરણ-૨૬૨

- નિષ્કામી વર્તમાનમાં સ્ત્રીનો ત્યાગ એ રીતે છે કે એનો નિષેધ કરવાનું કહ્યું છે. કુત્સિત વાણીને અમૃતની પેઠે પાન કરવી અને સોજાળી વાણીનો ઝેરની પેઠે ત્યાગ કરવો. દેહનો અને સંબંધીનો નિષેધ કરે એનું અમૃતની પેઠે પાન કરવું. વખાણે ઈ તો ચારણ અને ભાટ કહેવાય. આ સાધુ વાતું કરે એમાં વખાણ નહીં આવે. પણ ઈંદ્રિયુંનું ખંડન કરશે. આવો લાભ છે, ખોટ નથી. આ લોકનાં સુખ ગમે એટલાં હશે પણ દુઃખ વિનાના નહીં હોય. માટે સુખ ભગવાનનાં ચરણમાં અને સાધુનાં સમાગમમાં જ છે. કિરણ-૨૬૨
- તમને સુખિયા કરવા અહીંયા આવ્યા છીએ. દુઃખિયા રહેવા દેવાં નથી. જ્ઞાન દર્દને નિર્વાસનિક કરીએ ઈ બહુ સરસ છે. અમારે એટલું કહેવું છે કે અમે આંહી આવ્યા છીએ તે સમાગમ કરી લેજો.

પછી પસ્તાવું ન પડે. વે'વાર તો ચાલ્યા કરશે. રોટલા પાછળ દોડશો તો રોટલા નહીં મળે. પણ ભગવાનની પાછળ દોડશો તો બધું સુખ મળશે. ભગવાન સંબંધી નાણું નિર્ભય છે, અને અખૂટ છે ને જગત સંબંધી નાણું ખોટું છે. કિરણ-૨૬૨

- આ લોકમાં સુખને આધિન થયો ઈ આલોકમાંથી ગયો. કિરણ-૨૬૩
- જે વિષય સામું જુઓ તે વિષય જીવમાં બેસી જાય છે. કિરણ-૨૬૩
- ગાયમાં દૂધનો ગુણ છે તો એનો બીજો અવગુણ નથી આવતો. એમ ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત મોક્ષ આપે એવાં હોય તો બીજું શા માટે જોવું? કિરણ-૨૬૩
- ભક્ત થાય એને પહેલાં તો દુઃખ આવે પછી સુખ થાય. કિરણ-૨૬૪

- ગૃહસ્થને જેટલું નિયમ હોય એટલી કિંમત કહેવાય.
કિરણ-૨૬૪
- આલોકમાં અને પરલોકમાં અમારાં ઉપર રાજી રહે. એનું સાધન શું ? તો નિષ્કામી વર્તમાન બરાબર હોય તો આલોકમાં અને પરલોકમાં ભગવાન રાજી થાય. કાંઈ ન જોઈએ ઈ પણ નિષ્કામી કહેવાય. અને સ્ત્રી સંબંધી ઈચ્છા ન હોય ઈ પણ નિષ્કામી કહેવાય. કિરણ-૨૬૫
- મનને વશ કરવું એનું નામ નિષ્કામી વર્તમાન કહેવાય. સ્વામિનારાયણ તો એવા સુગાળવા હતા કે પાસે આવીને બેસી જાય ત્યાં જ એને ખબર પડી જાય કે આ તે આવો જ છે. કિરણ-૨૬૫
- આહાર અને વિહાર યુક્ત રાખવો. પ્રયોજન વિના વૃથા કાળ ન જાવા દેવો. વિહાર એટલે વિના પ્રયોજન રખડવું તે. જુક્ત આહાર કરે ઈ શુદ્ધ

આહાર કહેવાય. રઘુવીરજી મહારાજ અને ગોપાળાનંદસ્વામીને મેલી દોઢસો માણસ દરિયો જોવા ગયા પણ રઘુવીરજી મહારાજ અને ગોપાળાનંદસ્વામી દરિયા જેવાય નહીં ને ? જેણે પોતાનું કલ્યાણ ઈચ્છ્યું તેણે તો આ જગતમાં ભગવાન અને ભક્ત એથી બીજું કાંઈ સુખદાયક નથી. કિરણ-૨૬૫

- લોકનાં સુખને ઈચ્છે ઈ બધાય શુષ્ક વેદાંતિ કહેવાય. ભજન કરીને આ લોકનું સુખ માગ્યું ઈ કેવો દુઃખિયો હશે. કિરણ-૨૬૫
- ક્રિયા ઓલ્યા લોકની કરે છે ને માગે છે આલોકનું. ઈ તો સાવ ભૂલા જ પડ્યા છે. આ જીવને ખાધા કરતાંય વખાણ સારાં લાગે છે. ખાવાનું પણ દાખડા વિનાનું સારું લાગે છે. એવાં આ લોકનાં જીવ છે. કિરણ-૨૬૫

- આપણે સુધરવું હોય તો બધાયનો ગુણ લેવો અને બીજાને સુધારવાં હોય તો આપણે વર્તનમાં મૂકવું. તો ઈ આપણી સામું જોશે. આપણો એને ગુણ આવશે તોય સુધરી જાશે. કિરણ-૨૬૫
- ઈચ્છા નહીં ને ખાવું ઈ અવતારીનો ભક્ત છે. ને રાગ સહિત ખાવું ઈ અવતારનો ભગત છે. કિરણ-૨૬૬
- કામ છે ઈ અસુર છે. ક્રોધ, લોભ, સ્નેહ, માન, ઈર્ષ્યા, મત્સર ઈ બધાય અસુર છે. એવા અસુરને નાશ કરવા હોય તો બધાય વિચારને મૂકીને ભગવાનનો વિચાર કરો તો અસુર નાશ થાય. કિરણ-૨૬૮
- કોઈ કહે ભગવાન થઈ ગયા, કેટલાક કહે ભગવાન થાશે પણ અત્યારે છે એમ તો ભક્ત જ માની શકે છે. કિરણ-૨૬૮

- જનના અવગુણને નાથ ગણતા નથી;
શરણે આવ્યાના શ્યામ છો રૈ..... કિ.૨૬૮
- હવે તો આપણું પારખ્યું લેવાં પંચવિષયને
વચ્ચોવચ્ચ ટટકાવ્યાં છે. આપણે કહીએ છીએ કે
સુખી હોય તો ભજન થાય. પણ એમાં ભજન તો
શું ધૂળ થાય ? ભજન તો પંચવિષય ન મળે તો
થાય ને ગરીબ રાખ્યા છે ઈ પણ ભજન કરવા
જ રાખ્યા છે. પણ જો પૃથ્વીનું રાજ મળ્યું હોત તો
નરકમાં જ પડી ચૂક્યાં હોત એમ સમજવું.
કિરણ-૨૬૮
- એકાંતિકનાં ખરડામાં લખ્યું છે કે જેમ સર્પથી બીવું
તેમ સ્ત્રીથી અને મિષ્ટ ભોજનથી બીવું. રઘુવીરજી
મહારાજે એક વખત ગુણાતીતાનંદસ્વામીને પેંડો
આપ્યો. તેને જોઈને સ્વામીને મૂર્છા આવી ગઈ.
ગુણાતીતાનંદસ્વામીએ પણ ચપટીથી જ મિષ્ટાન્ન

ખાધું છે. એમ ન હોય તો આપણે કોઈ ગુણાતીતાનંદસ્વામીને યાદ ન કરીએ. આપણી તો ભગવાને બહુ રક્ષા કરી છે, બહુ રક્ષા કરી છે, બહુ રક્ષા કરી છે. કિરણ-૨૬૯

- આ લોકમાં ખપેડી વળગી છે ઈ ભજન કરવા દે એવી નથી. ઈ સાવ સમજી રાખજો. આ લોકમાં કોઈ ભાઈ, ભાઈ કહે એટલે ભાઈ ફૂલાઈ જાય. પણ એમાં ફાયદો નથી. કિરણ-૨૬૯
- ખાવામાં, ઝાઝી પ્રજામાં, ઝાઝા રૂપિયામાં, ઝાઝી માન મોટાઈમાં સુખ નથી. ભજનમાં સુખ છે એવું કયાંય નથી. કિરણ-૨૬૯
- એક દાંતણ કરવું કે થૂંકવું ઈ પણ પંચ વર્તમાનમાં આવી જાય છે. માણસમાત્રમાં ગુણ ઝાઝાં હોય અવગુણ થોડા હોય. ગુણ વિચારવાં, એટલે અવગુણ ટળી જાય. કિરણ-૨૬૯

- જો આપણી ખામી ટાળીને ઓળખાણ કરીએ તો જ સ્વામિનારાયણની ઓળખાણ છે. ને ખામી ન ટાળીએ તો અવતારીની ઉપાસના નથી. કિરણ-૨૭૦
- અવતારીનો ઉપાસક તો બીજાને નિર્દોષ કરી ઘે. કિરણ-૨૭૦
- સેવામાં સંતોષ ન થતો હોય તેનું નામ પૂર્વજન્મનો ભક્ત કહેવાય. કિરણ-૨૭૦
- ભગવાનના ભક્ત ભેળું રહેવાય એવો સ્વભાવ થાય એટલી જ કિંમત છે. ભગવાનનાં દિવ્ય ચરિત્રમાં આનંદ થાય છે તેમ ભગવાનનાં મનુષ્ય ચરિત્રમાં આનંદ થાય તો ભક્ત કહેવાય. કિરણ-૨૭૦
- ભોગવેલું ન સાંભરે તો મુક્ત કહેવાય. તો અલૌકિક કહેવાય. કિરણ-૨૭૦

- વિષયમાં લોભાણો ઈ મોહ છે. વિષય રાખનાં પડીકા છે. ઉમરાનાં ફળ છે. કાંખના મુંવાળાં છે. સુખ દેખાય છે પણ દુઃખમાં જ દોટ મેલી છે. હવે ભગવાનના ભક્ત થઈને કેટલા દિવસ દોટ મૂકશું ? માટે અજ્ઞાનને દૂર કર્યે છૂટકો છે. ચિત્રકેતુ રાજાને કરોડ સ્ત્રીયું હતી તોપણ મૂકવી પડી. માટે એમાં સુખ છે જ નહીં. સુખ તો ભગવાન અને ભક્તમાં છે. કિરણ-૨૭૦
- શિવલાલભાઈને ગુણાતીતાનંદસ્વામીએ કહ્યું સો મણ દૂંસા લઈને રાખવાનું મન થાય છે ? એમ આવાં સાધુને મેલીને દૂંસા ભેળાં કરવાં જેવું છે. વળી કહ્યું કે તારાં મનમાં તું એમ જાણે છે કે મેં બહું જબરું કામ કર્યું પણ તારાં જીવ સામે જોઉં તો અરધો સત્સંગ રહ્યો છે. એમ વઢે ને હા પાડવી ઈ બહુ જબરી વાત છે. કિરણ-૨૭૦

- ચેતનવાળાં ચેતજો કહત હૂં હાથ બજાઈ. અલભ્ય લાભ મળી ગયો છે. આત્યંતિક મુક્તિને પામ્યા છીએ. શેરડીનાં સાંઠાનો વચલો ભાગ છે. કામક્રોધાદિક દોષ તો ખીલ ને ધાધર જેવા છે. તે દેહના ભાવ છે. એક બાજુ રહ્યાં છે. જો ભગવાનનો દેહ આશરો હોય તો ભગવાન તેડવા આવે. કોટિ દાન કરીને, કોટિ યજ્ઞ કરીને, કોટિ પુણ્ય કરીને જે ભગવાન અને સાધુને પામવા છે એ આજ આપણને મળ્યા છે. કિરણ-૨૭૦
- આ લોકનું સુખ તો એઠવાડિયાનાં હાંડલાં જેવું છે. એ તો ગંધાણા વિના ન રહે. સ્વામિનારાયણ બળિયા છે જે આપણને અક્ષરધામમાં ખેંચીને લઈ જાશે. એવો એનો પ્રતાપ છે. કિરણ-૨૭૧
- પંચ વ્રત છે સહુને પાર રે;
નથી એથી બીજું કાંઈ બા'ર રે...
તેમાં ધન ને સ્ત્રીનો ઘણો ત્યાગ કર્યો છે. પંચ વર્તમાન

બધાયથી પર છે. એનું નામ એકાંતિક ધર્મ છે. એવો એકાંતિક ધર્મ સ્વામિનારાયણ ભગવાન દયા કરીને મેલી ગયા છે. એવી રીતે ભગવાનના ભક્તનો મહિમા સમજે તો મનુષ્યદેહ લેખે લાગી જાય. કિરણ-૨૭૧

- આ કારખાનું તો ધૂળનું છે. ખાવું ધૂળનું, સ્ત્રીનો દેહ ધૂળનો, છોકરાનો દેહ ધૂળનો પણ ભગવાન ભજે કે ભજ્યા હોય તેના મતે ધૂળનું છે. કિરણ-૨૭૧
- આ લોકના સુખ સારું દાખડા કરે છે. પણ આ લોકનું સુખ હાથ આવવાનું નથી. આ લોકમાં જ રહેવાનું છે. ને આપણે તો દૂર દેશના છીએ. અહીંયાં રહેવાની વાત જૂઠીજી. કિરણ-૨૭૧
- સ્વામિનારાયણ ભગવાન ભક્તને મેલી ગયા છે. મંદિરો કરી ગયા છે. શિક્ષાપત્રી આપી ગયા છે. એમાંથી એક પણ શબ્દ આપણો થઈ જાય એટલું

જ કરવાનું છે. ‘ચેતનવાળા ચેતજો કહત હું હાથ બજાઈ’ આ વાત તો બહુ મોટાં પુણ્ય હોય તેને મળે. કિરણ-૨૭૧

- આ તો ભગવાન સ્વામિનારાયણને ઘરે છે. બીજે તો વાતોનાં વાયદા જ છે. કિરણ-૨૭૧
- દાસના દુશ્મન હરિ કદિ હોય નહીં,
જેમ કરશે તેમ સુખ થાશે.
અમને તો હેત આવે છે તે કહીએ છીએ.
સ્વામિનારાયણ ભગવાને બહુ સુખ આપ્યું, સાધુ આપ્યા. એક કડીમાં ચાર વેદ આવી જાય એવાં તો શાસ્ત્ર બનાવ્યા. રીત અલૌકિક, નિયમ અલૌકિક માટે હાલતાં-ચાલતાં, ખાતાં-પીતાં ભજન કરી લેવું. કિરણ-૨૭૧
- ભગવાનને ઓળખવાં એમ સાચાં ગુરુને પણ ઓળખવા. ગુરુ થઈને અવળે રસ્તે ચાલે તો શિષ્યને કેમ શાંતિ થાય ? શિષ્ય ગીંગોડા થાય તો ગુરુ કૂતરાં

થાય એમાં કોઈને સુખ ન થાય. કિરણ-૨૭૧

- કામક્રોધાદિક દોષો ટળે તો ઈન્દ્રિયોમાં નિશ્ચય કહેવાય. ગમે તેવું ચરિત્ર કરે તોપણ સંશય ન થાય એ જીવમાં નિશ્ચય છે. કિરણ-૨૭૨
- ધર્મમાં રહે તો જ ભગવાન સાંભરે. ભગવાનને ન રાખે તેને દુઃખ આવવાનું જ છે. કિરણ-૨૭૨
- જેની પાસે બેસીએ ને આપણી ખામી દેખાય ઈ વ્યક્તિ અલૌકિક છે. કિરણ-૨૭૨
- કામક્રોધાદિકનો વિક્ષેપ આવે ત્યારે પોતાનાં અંગનો વિચાર કરવો. સત્સંગમાં ન ઘટે એવો ઘાટ થાય તો દાઝ્ય થાવી જોઈએ. કિરણ-૨૭૩
- આવા સાધુથી નોખા પડીએ તો નરકમાં પડ્યાં જેવું દુઃખ થાવું જોઈએ. આ લોકમાં બધેય આનંદ છે પણ જ્યાં આપણાં દોષ દેખાય ત્યાં આનંદ આવવો જોઈએ. તો ખરો આનંદ કહેવાય. ત્યાં અલૌકિકપણું

- થાય તો અલૌકિકપશું ખરું કહેવાય. કિરણ-૨૭૩
- સાધુ-સમાગમ કરે તેમાં ખામી દેખાય તો સાધુ કહેવાય. શાસ્ત્ર પણ આપણા દોષ દેખાડે છે. દોષ ન દેખાડે તો સાધુ ન કહેવાય. તો બાધુ કહેવાય. કિરણ-૨૭૩
 - માયિક પંચવિષય ભોગવવે કરીને નરકનાં કૂંડની પ્રાપ્તિ થાય છે. કિરણ-૨૭૩
 - સારાં વિષયનો અભાવ થાવો જોઈ. જીવમાંથી એમ થાવું જોઈએ કે આ ન હોય તો સારું. નરસાં પંચવિષયમાં તો અરુચિ રહે પણ સારામાં અભાવ રહે એ મોટી વાત છે. કિરણ-૨૭૪
 - આત્માને વિષે સ્થિતિ થયા વિના સત્પુરુષનો મહિમા જણાય નહીં. ને સત્પુરુષનો મહિમા જાણ્યા વિના આત્માને વિષે સ્થિતિ થાય નહીં. કિરણ-૨૭૫
 - આ લોકનું સુખ તો દસ-વીસ કૂતરાં મરી ગયા હોય

એવું ગંધાય છે. કિરણ-૨૭૫

- માહાત્મ્યજ્ઞાને સહિત નિશ્ચય હોય ઈ જ્યારે બોલે ત્યારે એમ જ બોલે કે ભગવાન જે જે ક્રિયા કરે છે ઈ કલ્યાણને માટે છે. કિરણ-૨૭૫
- કાંઈક દુઃખ હોય પણ ભગવાનને કર્તાહર્તા સમજે ત્યારે દુઃખ ટળી જાય છે. કિરણ-૨૭૬
- ભગવાનની મોટપ સમજ્યાં એનું જ નામ ભગવાનનું દર્શન કહેવાય. મહિમાએ સહિત જાણવું ઈ જ દેખ્યું કહેવાય. દુઃખ છે પણ મહિમા હોય તો દુઃખ ટળી જાય. ને દુઃખ ન ટળે તો મહિમા જ નથી. કિરણ-૨૭૬
- ભગવાનને ભજવામાં આ દેહે જ આવરણ છે. કિરણ-૨૭૬
- ખબડદાર રહેવું ને ભજન કરી લેવું. આ દેહ કરીને પરલોકમાં જવાય એવી ક્રિયા કરવી. ભગવાન તો

અધમ ઉદ્ધારણ છે. કિરણ-૨૭૬

- પોતામાં શક્તિ હોય પણ બીજા દ્વારા બતાવે. એનું નામ વિશ્વકળા કહેવાય. કિરણ-૨૭૬
- પોતાનાં અવગુણ જાહેર કરે પણ બીજાનાં અવગુણ જાહેર ન કરે. ભગવાન પરાયણ હોય ઈ પારકાં દોષ દાટી શકે. જે માણસનો દોષ જાણતા હોઈએ એને ન કહો તો ઈ માણસ જીતાય જાય. કિરણ-૨૭૭
- જેને ભગવાનને વિશે પ્રીતિ હોય એ ભગવાનની મરજી લોપે નહીં. કિરણ-૨૭૭
- ગૃહસ્થને લખ્યું છે કે સ્ત્રી આગળ સાચી વાત ન કરવી. ને પોષ્યવર્ગનાં માણસ સાથે પ્રયોજન પૂરતું બેસવું અને બોલવું તો તમારો ભાર રહે. કિરણ-૨૭૭
- જોનિષ્કામી થાય તો ભગવાન મળે, નિર્સ્વાદી, નિર્લોભી અને નિસ્પૃહી થાય તો ભગવાન મળે. ન્યાયથી પૈસો કામે તો નિર્લોભી કહેવાય. કિરણ-૨૭૭

- દુઃખમાં ભાગ લ્યે ઈ તેડવાં આવે. કિરણ-૨૭૭
- ભગવાન જેની કસર ટાળતા હોય એને ઉપશમ અવસ્થાવાળો કરી મેલે, સુખ-દુઃખની, ખાવા-પીવાની ખબર ન પડે. એટલે આને આ દેહે કરીને કસર ટળે છે. કિરણ-૨૭૭
- એક નિષ્કામ ધર્મ હોય તો આ લોકમાં અને પરલોકમાં ભગવાનને અને એને જરાય છેટું નથી. કિરણ-૨૭૭
- આપણો દોષ દેખાય ત્યાં જ દોષ ટળે છે. દોષિત હોય ઈ દેખાય પણ નિર્દોષ હોય ઈ ન દેખાય. કિરણ-૨૭૭
- કથા-વાર્તા છે ઈ અમૃત છે. અમૃતને પીએ તો અમર થઈ જાય. પણ કથા-વાર્તા શ્રદ્ધાથી કરતા હોય તો ફળ મળે પણ કથા વાર્તામાં બેઠો હોય ને સુથાર જેમ લાકડાને છોલે છે એમ સંકલ્પને ઘોળતો હોય તો શું કથા-વાર્તાનો સ્વાદ આવે ? કિરણ-૨૭૯

- ભગવાન જેના ઉપર કૃપા કરે ઈ રંક હોય તો રાજા થાય અને ગમે એવું દુઃખ આવનારું હોય તો નાશ થઈ જાય. કિરણ-૨૭૯
- આપણે બીજાં ભેળા ભળીએ ત્યારે એને આપણો ગુણ આપી શકાય. કિરણ-૨૮૦
- આત્માનું દર્શન થાય તો કોઈક વીરલો હોય એને જ થાય છે. કિરણ-૨૮૦
- સદ્ગુરુને શરણે આવે તો દાખડા વિના તરી જાય. સદ્ગુરુ વિના ક્યાંય સુખ નથી. કિરણ-૨૮૦
- જેવાં અક્ષરધામમાં છે એવાં જ પૃથ્વી ઉપર છે. કિરણ-૨૮૧
- જગતનાં સુખને ઠોકર મારીએ એટલા ભગવાન વશ થાય. કિરણ-૨૮૧
- કુપાત્ર માણસના હાથનું અન્ન, જળ, વસ્ત્ર લ્યે તો બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થાય છે. કિરણ-૨૮૧

- રાયનો દાણો ગાયનાં શીંગડાં પર ટકે એટલી વાર પણ ભગવાનનાં સ્વરૂપમાં વૃત્તિ રહે તોપણ મોક્ષ થઈ જાય. કિરણ-૨૮૨
- મોટાની ક્રિયા અલૌકિક સમજી જાવ તો સાધન માત્રની સમાપ્તિ થઈ જાય. કિરણ-૨૮૨
- જેને જીવમાં ભગવાન બેઠા હોય એટલો જ વચનામૃતનો શબ્દ યાદ રહે. કારણ કે વચનામૃતનો શબ્દ માયા પર છે. કિરણ-૨૮૨
- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત રાજી થાય એવું કર્મ કરે તો અક્ષરધામમાં જાય. અને કુરાજી થાય એવું કર્મ કરે તો જમપુરીમાં જાય. કિરણ-૨૮૩
- જો મોટાનો શબ્દ લાગે તો વૈરાગ ઉત્પન્ન થાય. ને મોટાને વિશે પ્રીતિ થાય તો આત્મનિષ્ઠા ઉત્પન્ન થાય. પ્રીતિ ઈ જ ઉપાસના છે. કિરણ-૨૮૩
- બીજાને સુધારવાં એના કરતા આપણે સુધરવું ઈ

સરસ છે. કિરણ-૨૮૩

- આ સત્સંગમાં અનેક પદાર્થ છે. એમાં દોષ આપણા જોવા. ગુણ ભગવાનના ભક્તમાં જોવા. આપણી ભૂલ ઓળખાય તો આ સત્સંગ સારો છે. એટલું ઓળખવું જોઈએ. એટલું ન ઓળખાય તો બકરીની ડોકે આંચળ જેવું છે. કિરણ-૨૮૩
- સાધુનો સમાગમ કરવો ત્યારે આપણી ભૂલ દેખાય ને વિષયી જીવ વિષય ભોગવે તોપણ ભૂલ દેખાતી નથી. પોતાની ભૂલ દેખાય ઈ જ અંતરદૃષ્ટિ છે. કિરણ-૨૮૩
- આપણી પ્રકૃતિ જ આપણને નડે છે. બીજાની પ્રકૃતિ નડતી નથી. આપણું ધાર્યું ન થાય તો જ અક્ષરધામ છે. કિરણ ૨૮૩
- એક રુચિવાળા પાંચ હોય તોપણ લાખું ને હજારો છે. તે વિના લાખું ને હજારો હોય તોપણ રાખનાં પડીકાં સમજી લેવા. કિરણ-૨૮૩

- બધાયને ધર્મવાળા, જ્ઞાનવાળા, વૈરાગવાળા જાણતાં હોઈએ તો અવગુણ ન આવે. આપણે તો બીજાને અવગુણવાળા જાણીએ છીએ ને આપણને ગુણવાળા જાણીએ છીએ એનું નામ જ અવિવેક છે. કિરણ-૨૮૩
- શ્રીજી મહારાજે રામાનંદસ્વામી પાસેથી માંગ્યું કે; શ્રીકૃષ્ણ પરમાત્મા તમારી પૂજા અંગિકાર કરે છે એમ મારી પૂજા પણ અંગિકાર કરે. એવો સેવક ભાવ બતાવ્યો. ને મારો મનરૂપી ભમરો સદાય ભગવાનની મૂર્તિમાં રહે. આ બે વરદાન પીપલાણામાં માગ્યા. કિરણ-૨૮૩
- સુખ અને સંતોષ છે ઈ પરલોક કહેવાય. આનંદ છે ઈ પરલોક કહેવાય. કિરણ-૨૮૪
- ગમે તે કરવું પણ ફળનું અનુસંધાન રાખવું. ફળનું અનુસંધાન ન હોય તો તમોગુણી ક્રિયા કહેવાય. કિરણ-૨૮૪

- કલ્યાણ નિર્ણયના છેલ્લા કીર્તનથી વિવેક આવે ને યમદંડના છેલ્લા કીર્તનથી આત્મામાં બળ આવે. કિરણ-૨૮૫
- બીજા અવતારરૂપે દર્શન દેવા ઈ અવતારીની શક્તિ છે. કિરણ-૨૮૫
- જેવી દેહમાં આત્મબુદ્ધિ છે તેવી ભગવાનમાં અને ભક્તમાં થાય તો દેહમાં વરતતા સમાધિ જેવું સુખ અને શાંતિ વર્તે. ભગવાનના ભક્તમાં દોષ ન દેખાય, જો મહિમા સમજે તો.કિરણ-૨૮૫
- જ્ઞાને સહિત જાણવું એનું નામ જ દેખ્યું કહેવાય. કિરણ-૨૮૫
- કૃપા થઈ હોય એને આનંદ વર્તે. કિરણ-૨૮૫
- આ લોકનાં સુખે સુખિયા હોય તેને માંગતા ન આવડે. માંગતા તો સ્વામિનારાયણનાં સાધુને આવડે, એવું કોઈને માંગતાં ન આવડે. કિરણ-૨૮૬

- કુસંગી દેહ મેલે એને જમ તેડવા આવે. એનાં ઔઘાણ એ કે નાડીયું તણાય અને હાથપગ વળે નહીં. કિરણ-૨૮૬
- આનંદ અને કૃપા ભેગાં થાય તો દેશકાળ અળગો થઈ જાય. કિરણ-૨૮૬
- ભગવાનનો અને મોટાનો રાજીપો હોય તો આનંદ વરતે. કિરણ-૨૮૬
- શ્રીહરિ ભગવાનની પ્રાપ્તિ થઈ છે ઈ જ મોટો આનંદ. કિરણ-૨૮૬
- મહાપ્રલય જેવું દુઃખ આવી પડે તોપણ ભગવાન અને સંતને આશરે ઊડી જાય. કિરણ-૨૮૬
- શ્રીજી મહારાજે કહ્યું કે અમારા જેવો સ્વભાવ હોય તે સાથે જ અમારે બને છે. બીજા સાથે બનતું નથી. કિરણ-૨૮૬
- પોતામાં કોઈ અયોગ્ય સ્વભાવ હોય તોપણ કથા-વાર્તા કર્યા કરે. કિરણ-૨૮૬

- અમારે એનાં ઉપર વગર કર્યું હેત થાય છે. એ ભક્તને ન સંભારીએ તોપણ સાંભરે છે. જેમ કાયાની પાછળ છાયા ફરે છે એમ ભગવાન એની પાછળ ફરે છે. કિરણ-૨૮૬
- જીવતા શું પ્રાપ્તિ છે અને દેહ મેલ્યા પછી શું પ્રાપ્તિ છે? જીવતા પોતાનાં આત્માનું સાક્ષાત્ દર્શન થાય. અધર્મનો ત્યાગ કરે ને ધર્મ પાળે, વૈરાગ્ય રાખે, રાત્રિ-દિવસ કથા-વાર્તા કર્યા કરે એટલી જીવતાની પ્રાપ્તિ. કિરણ-૨૮૭
- આપણી ખામી જેની પાસે બેસવાથી દેખાય એવા સાધુનો સમાગમ કરવો. કિરણ-૨૮૭
- આ સ્વભાવ ભગવાનને ગમતો નથી એમ થાય તો સ્વભાવ ટળી જાય. કિરણ-૨૮૭
- દેહરૂપી વડ છે એમાં કામક્રોધાદિક હજાર ભૂત છે પણ જો દેહને ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તના

- ગમતામાં વરતાવીએ તો દોષ ટળી જાય. કિરણ-૨૮૭
- હરિભક્તો રસોઈ આપે ને જો દેહભાવ ભૂલીને ખાઈએ તો ભગવાન ફળ આપે ને જો દેહભાવમાં રહીને ખાધું હોય તો આપણે ફળ આપવું પડે. કિરણ-૨૮૮
 - વિષયમાં જાણપણું થઈ જાય તો ભગવાન સંબંધી વિષય થઈ જાય. કિરણ-૨૮૮
 - અનન્ય ભક્ત થાય તો ભગવાન જેટલું માગે એટલું આપી દે. ભગવાનની મરજી પ્રમાણે જ વરતે એને અનન્ય ભક્ત કહેવાય. જોળિયું પારેવું થઈ જાય. “તુમ હો તુમ સે નાથ, ઓર ઉપમા જડ જાની.” તમે ઈ તમે. તમારી ઉપમા કોની સાથે આપવી ? કિરણ-૨૮૮
 - જો ભગવાનમાં પ્રીતિ ન હોય તો શ્રીહરિની પ્રસન્નતા થતી નથી. કિરણ-૨૮૮

- સ્વભાવ છે છતાં કથા-વાર્તા, સાધુ સમાગમને મેલતો નથી ઈ ભક્ત ભગવાનને બહુ ગમે છે. દોષ હોય પણ વધતો જાય અને દોષ હોય અને દબાય ઈ મુમુક્ષુ છે. કિરણ-૨૮૮
- દોષ છે ને કથા-વાર્તા કરવી ઈ કેવડી વાત છે ! દોષ છે ને સાધુ ભેળાં રહેવું ઈ કેવડી વાત છે ! ઈ ભક્તો તો ભગવાનની નજરમાં છે. દીન આધિનપણું છે ઈ જ ઉપાસના છે. કિરણ-૨૮૮
- મોટાથી દબાય ઈ જ વધતો જાય છે. એ કેવડી વાત છે ! કિરણ-૨૮૮
- મોટાથી દબાય ઈ જ મુમુક્ષુ છે. નિર્દોષ છે પણ દબાતો નથી. ઈ અસુર છે. કિરણ-૨૮૮
- દોષ છે ને સત્સંગમાં વધતો જાય છે ઈ મહારાજને બહુ ગમે છે. નિર્દોષ છે પણ વધતો નથી. ઈ શું કામનું ? કિરણ-૨૮૮

- દોષિત ઉપર દયા રાખવી ઈ ભગવાનના અવતારની રીત છે. અવતારી તો નિર્દોષ કરી અક્ષરધામમાં લઈ જાય છે. કિરણ-૨૮૮
- આ તો અમને હેત આવે છે એટલે કહીએ છીએ. તે સ્વામિનારાયણનો મંત્ર બહુ બળિયો છે. હાલતાં-ચાલતાં, ખાતાં-પીતાં ભજન કરી લેવું. આ લોકનું સુખ તો કુસકાં-કૂટ્યા જેવું છે. બગાસું ખાતા સાકરનો ગાંગડો મોઢામાં આવી ગયો છે. આ સત્સંગ ઓળખાણો એના પુન્યનો પાર નથી. આજ તો ભગવાનને પ્રતાપે આપણને દેખશે એનો મોક્ષ થાશે તો આપણો મોક્ષ નહીં થાય ? ભવસાગરનો ઈંદ ફાટી જશે. કિરણ-૨૮૮
- પ્રકૃતિનાં કાર્યમાં ક્યાંય માલ ન માનવો. આ કારખાનું ધૂળનું છે; પોતાનો દેહ ધૂળનો છે; છોકરાનો દેહ ધૂળનો છે; અંતસમે તો મારી કૂટીને બ્રહ્મરૂપ કર્યે છૂટકો છે. કિરણ-૨૮૮

- આજ ભૂલ્યા પછી આવી ટેમ નહીં આવે; આ ભગવાન નહીં મળે; આ સત્સંગ નહીં મળે. આ દેહે કરીને ભગવાન ભજી લેવા. પછી ગમે એમ થાઓ. ગોરબાઈને પૂજીને પાણીમાં પધરાવી દેવાં. કિરણ-૨૮૮
- ઉત્તમજ્ઞાન હોય એનો આને આ જન્મે મોક્ષ થાય. કિરણ-૨૮૯
- સ્વભાવ આવ્યો ને ભગવાન અને સંતને સંભારો ને ટળી જાય તો પૂર્વનું ભારે બીજબળ છે. કિરણ-૨૯૦
- આત્મનિષ્ઠા, વૈરાગ્ય અને માહાત્મ્યજ્ઞાન આ ત્રણથી કામનું મૂળ ઊખડી જાય છે. કિરણ-૨૯૧
- દુઃખ એટલે આ લોક, સુખ એટલે પરલોક. કિરણ-૨૯૨
- ભગવાન અપાર છે. તમે જેવાં જાણો તેવાં કરી મેલે

તોપણ ભગવાન અધિકને અધિક છે. કિરણ-૨૮૮

- ભગવાનના ભક્તમાં હેત, એને જોઈને આનંદ થાય, એની ક્રિયા ગમે, એનો સ્વભાવ ગમે, તો ભગવાન રાજી થાય. કિરણ-૨૮૧
- આપણે પંચવિષયને તરછોડીએ ત્યારે સ્વામિનારાયણ ઓળખાય. કિરણ-૨૮૧
- રાખના પડીકામાં શું માલ છે ? ઈ તો મળ્યા ને મળશે ઈ કાંઈ દુર્લભ નથી. દુર્લભ તો આવાં બ્રહ્મવેત્તા સંતનો સંગ ને વાસુદેવ ભગવાનની ભક્તિ છે. એમાં વિઘ્ન કરનાર સ્ત્રી છે. જો વિવેક હોય તો ઈ વિઘ્ન નાશ થઈ જાય. હું ત્યાગી છું, હું સ્વામિનારાયણનો છું આવો વિવેક રાખે તો વિઘ્ન નાશ થઈ જાય. કિરણ-૨૮૧
- અવિવેકીને ભગવાનમાં પ્રીતિ ન થાય. કિરણ-૨૮૧
- જેને પરિપક્વ નિશ્ચય હોય એને જ સિદ્ધિ આડી

આવે છે. સિદ્ધિ હાથ જોડીને ઊભી રહે તોપણ ન ઈચ્છે તો આત્મનિષ્ઠા કહેવાય. કિરણ-૨૮૧

- સત્પુરુષને ઓળખવાં ઈ જબરામાં જબરી વાત છે. સત્પુરુષ છે ઈ સત્પુરુષ કરે, તીર્થ કરે, શાસ્ત્ર કરે, પ્રતિમા કરે, પણ એક સત્પુરુષ કરવા ઈ કઠણ છે. કિરણ-૨૮૧
- ‘હૃદય-પ્રકાશ’ નાં બારમાં પ્રસંગમાં લખ્યું છે. ભૂંડા સ્વપ્ના આવે તો સત્સંગનો મહિમા વિચારવો. કિરણ-૨૮૨
- પદાર્થમાં હેત છે એનાં કરતા ભગવાનમાં અને ભક્તમાં હેત વધારે થાય તો ઘાટ નાશ થઈ જાય. કિરણ-૨૮૨
- સૂવું ત્યારે નથી સૂવું એવો સંકલ્પ કરવો ને જીવમાં ભજન કરવું એટલે ઘાટ ટળી જશે. કિરણ-૨૮૨
- સત્સંગ કરે એને વે'વારે દુઃખ ન થાય. કિરણ-૨૮૨
- ભગવાનના ભક્તને દુઃખ આવે ને એને દુઃખે દુઃખ

ન થાય ઈ તો ચાંડાળ કહેવાય. માટે હરિભક્તને દુઃખે દુઃખિયા થાવું. તો બ્રહ્મહત્યાદિક પંચ મહાપાપનો નાશ થઈ જાય છે. કિરણ-૨૯૩

- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત ઈ જ કલ્યાણકારી છે. ભગવાનના ભક્તની પ્રાપ્તિ થઈ ઈ જ પરમ કલ્યાણ છે. કિરણ-૨૯૩
- અહો ભાગ્ય માનીને ભજન કરવું. આપણાં પ્રારબ્ધમાં હશે ઈ તો ભગવાન ગમે ત્યાંથી આપી દેશે. કિરણ-૨૯૩
- પંચ વર્તમાનમાં જે સુખ છે એ સુખ બીજે ગમે એટલાં ફાંફા મારો તોપણ ન મળે. કિરણ-૨૯૩
- પોતાની ખામી દેખે છે ઈ બુદ્ધિવાળો છે. કિરણ-૨૯૪
- ધર્મસંબંધી કાર્ય તત્કાળ કરવું ને વે'વાર સંબંધી કાર્ય વિચારીને કરવું. ધર્મસંબંધી કાર્ય તત્કાળ ન કરે તો સંકલ્પ બદલી જાય. કારણ કે ત્રણ ગુણ છે

- ઈ આડાં અવળાં થયા જ કરે છે. કિરણ-૨૮૪
- જેને સ્વાભાવિકપણે ભગવાન સાંભરતા હોય એને દેશકાળ ન લાગે. કિરણ-૨૮૫
 - જેને નિશ્ચયમાં કસર હોય તેને ભગવાન કાંઈ સામર્થ્ય બતાવે તો અહો ! મનાય. અને કાંઈક સામર્થી ન બતાવે ત્યારે અંતર ઝાંખું થઈ જાય અને પરિપક્વ નિશ્ચય હોય એને એમ થાય કે મને જે દિવસથી ભગવાન મળ્યા છે તે દિવસથી મારું પરિપૂર્ણ કલ્યાણ થઈ ગયું છે ને મારું જે દર્શન કરે એનું પણ કલ્યાણ થઈ જાશે. કિરણ-૨૮૫
 - આ અવયવ છે ઈ રતન છે એને ભગવાને આપ્યા છે. એને ભગવાનમાં જોડી રાખવા. કિરણ-૨૮૫
 - આ ઘડી, આ પળ કોટિ કલ્પે મળવા દુર્લભ છે. કિરણ-૨૮૫
 - સારાં નરસાં કર્મ જ સાથે આવવાનાં છે. બીજું કંઈ

પણ સાથે આવવાનું નથી.કિરણ-૨૯૫

- સેવા ભલે થોડી કે ઝાઝી થાય પણ રુચિ સારી હશે તોપણ રક્ષા થશે.કિરણ-૨૯૫
- એકાંતિક હજારને તારી શકે અને ભગવદીય પોતાનું જ કરે.કિરણ-૨૯૫
- સર્વનું કારણ સાધુ સમાગમ જ છે. સાચાં ભાવથી હાથ જોડે તો કોટિ કલ્પે ભગવાનનું ધામ ન મળે ઈ હાથ જોડવા માત્રમાં મળી જાય. કિરણ-૨૯૫
- એકાંતિક છે એટલે ભગવાન સિવાય બીજું કાંઈ ઈચ્છતા નથી. કિરણ-૨૯૫
- ગુરુરાજ દીનબંધુ છે. દીનનાં ભાઈબંધ છે. કિરણ-૨૯૫
- દૈવી અને આસુરી થયાનો મુખ્ય હેતુ તો સત્યુરુષનો અનુગ્રહ અને ક્રોધ છે.કિરણ-૨૯૫
- જેને જેટલો નિશ્ચય, જેને જેટલો વિશ્વાસ છે એટલી એની રક્ષા કરે છે. કિરણ-૨૯૫

- દિવસે દિવસે જેને ગુણ આવે ઈ માનસી પૂજા કરે છે. કિરણ-૨૮૭
- લોભ ટાળવો હોય તો ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તને નિર્લોભી સમજવા. ભગવાનના ભક્તનો મહિમા સમજાતો નથી એટલે નિર્માની થવાતું નથી. નિર્માની વર્તાતું હોય તો જ ભગવાનની મૂર્તિ પ્રસન્ન જણાય. કિરણ-૨૮૭
- આજ્ઞા પાળે ઈ સંતનું સ્વરૂપ અને દેશકાળે સ્થિતિ રહે ઈ ભગવાનનું સ્વરૂપ. કિરણ-૨૮૮
- ભગવાન સંબંધી વાતો કરવી ઈ જ ભજન છે. કિરણ-૩૦૦
- સ્વભાવ છે છતાંય ખપ હોય તો કથા-વાર્તા થાય. કિરણ-૩૦૦
- મન જાણે મેં કરું, કરતલ બીજાં કોઈ, આદર્યા તે અધૂરાં રહે, હરિ કરે તે હોય. કિ-૩૦૧

- સ્વામિનારાયણ નામનો મંત્ર બહુ બળિયો છે. એ મંત્રથી કાળા નાગનું ઝેર ઊતરી જાય. વિષય ઊડી જાય. બ્રહ્મરૂપ થઈ જવાય. માટે ભજન કરી લેવું. કિરણ-૩૦૧
- સંત જેને વખાણે છે એને શ્રદ્ધા છે ઈ વધી જાય છે. કિરણ-૩૦૧
- ફળની ઈચ્છા ન રાખે તો વાસનાથી રહિત કહેવાય. કિરણ-૩૦૧
- ક્રોધ જેને મટે નહીં એનું નામ સર્પ કહેવાય. કિરણ-૩૦૨
- જે પદાર્થ જેવું છે એવું જાણવું એનું નામ જ્ઞાન કહેવાય. કિરણ-૩૦૨
- બ્રહ્મરૂપ થાય તો જ પદાર્થનો ત્યાગ કરી શકે. કિરણ-૩૦૨
- સ્વામિનારાયણનો મહિમા જાણ્યો હોય તો તિલક

ચાંદલો કરવો કઠણ ન પડે. કિરણ-૩૦૨

- મનુષ્ય ગમે તેટલો પુરુષપ્રયત્ન કરે પણ ભગવાનની ઈચ્છા હોય એટલું જ મળે છે. ઈ ભગવાનની ઈચ્છાશક્તિ છે. ભગવાનની લીળા, ભગવાનના ભક્તની લીળા- એને ધારવી, વિચારવી, એનું મનન કરવું, એનું ચિંતવન કરવું એ જ મનુષ્યદેહનો લાભ છે. કિરણ-૩૦૨
- હાલતાં, ચાલતાં, ખાતાં, પીતાં “સ્વામિનારાયણ”, “સ્વામિનારાયણ” કરીએ. કિરણ-૩૦૪
- ભગવાનને દેશકાળ ન લાગે અને સાધુને દેશકાળ લાગે. નિયમ રાખે તો સાધુ કહેવાય. દેશકાળે સ્થિતિ રહે તો સાધુ કહેવાય. અને દેશકાળે સ્થિતિ ન રહે તો મુક્ત કહેવાય. કિરણ-૩૦૩
- દોષને અને વ્યસનને સંભારાય નહીં. જો સંભારો તો વળગી જાય. કિરણ-૩૦૩

- ભગવાન અને સંત મળશે તો જ પરલોક સુધરશે.
કિરણ-૩૦૩
- હરિની સાધ્ય થાય તો સાધુ કહેવાય. કિરણ-૩૦૩
- ભગવાન પરાયણ થાય તો ભગવાન એની ચિંતા કરે. કિરણ-૩૦૪
- જે સત્સંગ કરે ને પદાર્થની ઈચ્છા ન રાખે તો ગમે ત્યાંથી પ્રાપ્ત થાય છે. કિરણ-૩૦૪
- માણસમાં ગુણ હોય ઈ જોવો. અવગુણ ન જોવો.
બધુંય થાય પણ આ જીવને પોતાની ભૂલ જણાવી
ઈ બહુ દુર્લભ વાત છે. કિરણ-૩૦૪
- જેમ તલમાં તેલ છે એમ જીવમાં ભગવાન
છે.કિરણ-૩૦૪
- પોતાની ભૂલ ઓળખવી ઈ મોટી પ્રાપ્તિ છે. ઈ ગુણ
સ્વામિનારાયણનાં ભક્તમાં જ છે.કિરણ-૩૦૪
- સ્વામિનારાયણિયા થાવું ઈ બહુ જબરી આબરૂ

છે. તિલક, ચાંદલો અને કંઠી ઈ આપણો પટ્ટો છે.

કિરણ-૩૦૪

- ભક્ત ઓળખાય જાય તો ભગવાન ઓળખાય જાય. કિરણ-૩૦૪
- પૃથ્વી ઉપર છે અને ભગવાનના ભક્ત સાથે હેત છે તો અક્ષરધામમાં જ છે. કિરણ-૩૦૪
- ભગવાનના ભક્તનું વર્તન ગમે. એની રહેણી કહેણી ગમે એટલી જ વાત સમજવાની છે. કિરણ-૩૦૪
- ખોટ્ય કહેનારાં ઉપર સાંભળનારાને હેત હોય એને વિશ્વાસ હોય અને ખોટું ન લાગે તો ગમે તેવો સ્વભાવ હોય તે ટળી જાય. કિરણ-૩૦૪
- ગમે એટલો ધર્મવાળો હોય, વૈરાગ્યવાળો હોય, ભક્તિવાળો હોય પણ પ્રત્યક્ષનો આશરો ન થાય તો ભક્ત ન કહેવાય. કિરણ-૩૦૪

- જેનાં ઉપર દયા થાય એને કામાદિક નડી ન શકે.
કાં તો પક્ષ રાખે તો નડી ના શકે.કિરણ-૩૦૪
- આપણાં દોષ સામું ન જુએ, અવગુણ સામું ન જુએ.
ઈ આપણને તેડવાં આવે. કિરણ-૩૦૫
- મોટાં પુરુષને નમતો રહે અને અંતરમાં માન ટળ્યે
ભાવે રહે તો દોષ નાશ પામી જાય.કિરણ-૩૦૫
- માન હોય અને અપમાન થાય ત્યારે નિશ્ચય રહે
તો ખરો નિશ્ચય કહેવાય. જો નિશ્ચય મટી જાય તો
ગારા જેવો કહેવાય. કિરણ-૩૦૫
- આ સત્સંગમાં ખામી દેખાય છે ઈ આપણી જ
ખામી છે. કિરણ-૩૦૫
- દેહ ધરીને ભગવાનના ભક્ત સાથે રહેવું અને એને
અર્થે સેવા થાય ઈ જ અક્ષરધામ છે. કિરણ-૩૦૬
- તુચ્છ સુખમાં લેવાણો એટલે બુદ્ધિ વિનાનો
કહેવાય. મહારાજને અને આ સત્સંગને નિર્દોષ

- જાણે એટલે નિર્દોષ થઈ જાય. કિરણ-૩૦૬
- ઈંદ્રિય, અંતઃકરણ અને જીવ ત્રણેય ભગવાનમાં એક થાય તો પાપ બળે. કિરણ-૩૦૭
 - સ્વામિનારાયણનો નિશ્ચય છે કે નહીં તે તો દેશકાળે ખબર પડે. કિરણ-૩૦૭
 - ભગવાનના ભક્ત છે અસમર્થ પણ સમર્થ છે એમ સમજાય જાય તો કામ થઈ જાય. કિરણ-૩૦૭
 - મોટાપુરુષનાં ગુણને ગ્રહણ કરે અને પોતે પોતાને ધિક્કારે તો મોટાં પુરુષના ગુણ આવે. કિરણ-૩૦૮
 - ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ આવે ઈ ભગવાનનાં ધામને ન પામે. કિરણ-૩૦૮
 - ભગવાન ભજવામાં સુખ બહુ છે. પણ અણસમજણ્ય હોય તો દુઃખનો પાર નથી. કિરણ-૩૦૮
 - નિર્વાસનિક ભક્ત અમને અતિશય વા'લા છે. એને

જોઈને અમારું મન ખુશ બની જાય છે. ઈ અમારાં અંતરનું રહસ્ય હતું તે કહ્યું. કિરણ-૩૦૮

- સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું સુખ જુઓ એટલે બીજું સુખ નજરમાં ન આવે. કિરણ-૩૦૯
- દુઃખનો સમય આવે ત્યારે ભગવાનને આરાધના કરવી. વિનય કરવો. હાથ જોડીને હજુર રહેવું. આપણે એક ડગલું ભરીએ તો ઈ સાઠ ડગલાં ભરે એવા છે. ભગવાન ભૂલે એવા નથી. કિરણ-૩૦૯
- પોતાનો સ્વભાવ બીજામાં દેખાય ત્યારે તેનો અવગુણ આવે છે. કિરણ-૩૧૦
- આ લોકનું સુખ ભોગવીને કોઈ સુખિયો થયો નથી. ત્રિલોકનું રાજ્ય હોય તોપણ સુખિયો નથી. એમાં ભગવાન સાંભરે એટલું જ સુખ છે. કિરણ-૩૧૦
- પાછી વૃત્તિ વાળવામાં ચાર વિઘ્ન છે. સ્ત્રી, દ્રવ્ય, આ લોકની મોટાઈ અને ક્રિયા. કિરણ-૩૧૦

- અહો ભાગ્ય ! મારાં જેવાં કોઈનાં ભાગ્ય નહીં એમ થાય તો સત્સંગનો મહિમા સમજાય. કિરણ-૩૧૦
- અહંકારી સ્વભાવ આલોક અને પરલોકમાં દુઃખદાયી છે. માટે સમજીને બોલવું. સમજીને વે'વાર કરવો. કિરણ-૩૧૧
- ખોટ જેટલી કહેવી હોય એટલી પોતાની જ કહેવાય. કિરણ-૩૧૧
- બીજાનો અવગુણ જોવો ઈ રેતી દળ્યાં જેવું છે. કિરણ-૩૧૧
- ગમે એટલાં વખાણ કરે પણ ખંડન કરે ઈ જ ભગવાન સંબંધી વાત કહેવાય. ફક્ત વખાણ કર્યા કરો તો જગત સંબંધી વાત કહેવાય. કિરણ-૩૧૧
- આપણને સત્સંગનો ભીડો સારો ન લાગે તો આપણી કાંઈ કિંમત નથી. કિરણ-૩૧૨
- સંબંધવાળાની રક્ષા માટે, એને લાડ લડાવવાં માટે,

- એના મનોરથ પૂરાં કરવાં, એનું ગમતું કરવું-એને માટે ભગવાનનો અવતાર થાય છે. કિરણ-૩૧૨
- આ જીવ પોતાનાં સુખને અરથે કરે છે પણ બીજાનાં સુખને અરથે કરે તો કામ થઈ જાય. કિરણ-૩૧૨
 - આજનાં કીર્તન એવા છે કે બોલે એનું તો કામ થાય પણ સાંભળે એનું પણ કામ થાય. કિરણ-૩૧૨
 - સ્ત્રી, દ્રવ્ય અને સારું સારું ભોજન ઈ મત્સરનો હેતું છે. એટલાં વાનાં ન હોય તો માનથી પણ મત્સર ઉત્પન્ન થાય છે. કિરણ-૩૧૩
 - સર્વોપરી જાણે તો દોષ ટળી જાવા જોઈએ. તો જ સર્વોપરી અને અવતારી જાણ્યા ગણ્યા. કિરણ-૩૧૩
 - પંચવિષયમાં સુખ છે એવી કોઈ મોટાએ કલમ લખી જ નથી. ભગવાન ભજે છે ઈ જ સુખિયા છે. ઈ જ સુખિયા થાશે. કિરણ-૩૧૩

- પક્ષ એટલે એનાં દુઃખમાં ભાગ લેવો. કિરણ-૩૧૩
- બીજાનો અવગુણ ન સૂઝે ને બીજાનો ગુણ સૂઝે તો પરલોક હાથ આવ્યો કહેવાય. કિરણ-૩૧૩
- સત્સંગમાં નિર્દોષ બુદ્ધિ ન હોય તો ઝાડવાં જેવો કહેવાય. કિરણ-૩૧૪
- સો વાતની એક વાત કે સમજવું હોય તો બીજાનો ગુણ લેવો જોઈએ. કિરણ-૩૧૪
- આપણે ભગવાનમાં કર્મ માનતા નથી. એટલે આપણે કર્મથી રહિત છીએ. કિરણ-૩૧૪
- નામ સ્મરણ કરવું, ભગવાનનાં ચરિત્ર ગાવવાં અને સાંભળવાં. ભગવાનની ઉપાસના કરવી અને પોતપોતાનાં ધર્મમાં રહેવું. એનાથી પરમ શાંતિ થાય છે. કિરણ-૩૧૫
- ખાટલામાં દેખાય નહીં એવો થઈ જાય તોપણ આસક્તિ ન જાય એવી ઈશ્વરની માયા છે. કિરણ-૩૧૫

- દાદાખાયરની પરીક્ષા લીધી. એમ પરીક્ષા લ્યે તો ખબર પડે કે, આપણે દેહમાં વરતીએ છીએ કે દેહથી બહાર વરતીએ છીએ. દાદાખાયરને ચાર બહેનો હતી. એની પરીક્ષા મહારાજે લીધી. ઈ આલોકનાં નહોતા. ઈ પરલોકનાં હતા. આપણાથી એક વચન પણ માન્ય નથી થાતું. કિરણ-૩૧૬
- પોતાનાં આશ્રિતને ધામ બક્ષિસમાં, પહેરામણીમાં, કરિયાવરમાં આપી દે એવા ગુરુ હોવો જોઈએ. કેટલાક ગજ આપે, બાજ આપે, ગાયું આપે, લૂગડાં આપે, ઘરેણાં આપે પણ હરિનું ધામ કોઈ ન આપે. બધાયનો પાર લેવાય પણ ગુરુ ગુણ અપાર છે. એનો પાર ન લેવાય. કિરણ-૩૧૬
- મને તો ભગવાનના ભક્ત બહુ વહાલાં લાગે છે. કિરણ-૩૧૬
- ભાવે આપણું દર્શન કરે, આપણી વાત સાંભળે એનું

કલ્યાણ થાય; તો આપણું કલ્યાણ થાવામાં ક્યાં વાંધો છે ? પણ મનાતું નથી. મારું શું થાશે ? એમ થયા કરે છે. કિરણ-૩૧૭

- ભગવાન નહોતા મળ્યા તે દિ' પણ કાળ, કર્મ, માયા નડ્યાં નથી. તો આજ તો ભગવાન મળ્યા તો કાળ, કર્મ, માયાનો શો ભાર છે ? આ લોકમાં ક્યાંય સુખ જ નથી. અલૌકિક પ્રતાપ મોક્ષભાગી હશે એને જ કામ આવશે. કિરણ-૩૧૭
- સ્વભાવ મેલ્યે છૂટકો છે. કિરણ-૩૧૮
- તન, મન, ધન ભગવાનને અર્પણ કર્યું પછી ભગવાનની ઈચ્છા ઈ જ આપણું પ્રારબ્ધ. માટે આત્યંતિક મુક્તિને પામ્યા છીએ. શેરડીનાં સાંઠાનો વચલો ભાગ છે. રસ ઘણો અને સુગમ પણ છે. પણ મોટાનો અવગુણ તો ક્ષય રોગ જેવો છે. કિરણ-૩૧૮

- સુખ ઈ પંચવિધ્યનું છે. આનંદ છે ઈ ભગવાનનો છે. કિરણ-૩૧૮
- ભગવાનના ભક્તને પોતાનું ધાર્યું ન થાય ઈ અક્ષરધામ છે. ને વિમુખ જીવને ધાર્યું થાય ઈ અક્ષરધામ. કિરણ-૩૧૮
- ભગવાનનાં ભજનમાં સુખ છે એવું ક્યાંય સુખ નથી. માટે તાળી વજાડીને કહીએ છીએ જે ભજન કરજો. કિરણ-૩૧૮
- આ કારખાનું તો સર્વે ધૂડ્યનું છે. પ્રકૃતિનાં કાર્યમાં મને કરીને ક્યાંય માલ ન માનવો. કિરણ-૩૧૮
- દેશકાળે ધીરજ રાખવી ઈ જ સત્સંગ કરવાનું ફળ છે. કિરણ-૩૧૮
- સત્સંગમાં વાત થાય છે ઈ ધાર્યા-વિચાર્યા કરે તો જ દોષ ટળે. કિરણ-૩૧૮
- ભગવાનના સંબંધવાળા હોય ઈ જ પોતાનું મરણ

માગી શકે. કિરણ-૩૧૯

- ભગવાનને અને ભક્તને અલૌકિક જાણો એટલે અલૌકિક થઈ જવાય. ઈ ઉપાસનાનું બળ છે. કિરણ-૩૧૯
- ભગવાન અને ભગવાનના ભક્તની સેવા કરવી ઈ જ જીવવામાં લાભ છે. કિરણ-૩૧૯
- આખાં બ્રહ્માંડનો વ્યવહાર કરવો ને ન બંધાય એવાં એક સહજાનંદસ્વામી છે. કિરણ-૩૧૯
- મોટાપુરુષ ખાસ હેત હોય તો ઠપકો દઈને કહે અને હેત ન હોય એને વાતુનાં રૂપમાં કહે. કિરણ-૩૧૯
- મહારાજ અને મોટા સાધુ જેને બુદ્ધિવાળો કહે છે ઈ જ બુદ્ધિવાળો છે. જેને બુદ્ધિ વિનાનો કહે છે ઈ બુદ્ધિ વિનાનો છે. કિરણ-૩૧૯
- પારકાના દોષ દાટે ઈ બીજાં જીવનું કલ્યાણ કરી શકે. જાણે છે છતાં કહેતાં નથી. એને બીજાં અનુસરે

છે. ઈ પરોપકારી કહેવાય છે. કિરણ-૩૧૯

- ભક્ત હોય કે અભક્ત હોય પણ ઈંદ્રિયોને વિષયનો જોગ થાય તો ચળાયમાન થયા વિના રહે નહીં.
કિરણ-૩૨૦
- સાધુ ઓળખાય તો પોતાનું અંગ ઓળખાય.
કિરણ-૩૨૦
- જેને જેટલું જાણપણું એને એટલા ભૂંડા ઘાટની નિવૃત્તિ થાય. કિરણ-૩૨૦
- એક ભગવાનની પ્રસન્નતાને અર્થે કર્મ કરે છે, એક ઈંદ્રિયોને લાડ લડાવવાં માટે કરે છે ઈ બેયને ઓળખે ઈ બુદ્ધિમાન છે. સર્વ મનુષ્યમાં શ્રેષ્ઠ છે. મોક્ષને યોગ્ય છે. એને સંગે જ સવિકલ્પમાંથી નિર્વિકલ્પમાં જવાય છે. કિરણ-૩૨૦
- નિશ્ચયની વાત બહુ જ અટપટી છે; બહુ જ અટપટી છે; બહુ અટપટી છે; બહુ અટપટી છે.

આમને આમ ત્રણ જન્મ સુધી બોલ્યાં કરો તોપણ ન સમજાય. અલૌકિક સુખ પરમાત્માનું છે. કિરણ-૩૨૦

- ભગવાન ભલે મનુષ્ય ચરિત્ર કરતાં હોય તોય અલૌકિક છે. ભગવાન સ્થાવરમાં અને જંગમમાં બંનેમાં રહ્યા છે. પાણામાં સિંદોર ચોપડે તો એને ભગવાન મનાય જાય. લાકડીયું ભેળી કરે તો એને લાકડિયો પીર ઠેરાવે. કાથરોટું ભેળી કરે તો કાથરોટિયો પીર ઠેરાવે. પણ સ્વામિનારાયણનો નિશ્ચય થાવો કઠણ છે. નિશ્ચયની વાત સુધી અટપટી છે. કિરણ-૩૨૦
- જેને નિશ્ચય કરવો એણે કોઈ પ્રકારનું માન ન રાખવું. કામ, ક્રોધ, લોભ, માન હોય પણ ભગવાન અને ભગવાનના ભક્ત પાસે ન હોય તો નિશ્ચય ગણાય. વ્યવહારમાં તો આ બધા દોષ હોય પણ

ભગવાનના ભક્ત આગળ આ દોષ આવવા ન દેવા. કિરણ-૩૨૧

- મોટાનો ગુણ ગ્રહણ કરે એટલે શ્રદ્ધા ઉત્પન્ન થાય. કિરણ-૩૨૧
- આખી માળા ફેરવીએ પણ જેટલાં નામ લઈએ એટલાં નામનું જ ફળ આપે. કિરણ-૩૨૧
- દોષે રહિત હોય એમાં ભગવાન રહે. પણ દોષવાળામાં ભગવાન રહેતા નથી. કિરણ-૩૨૨
- ભગવાનના ભક્તને મનગમતું ન થાય ઈ અક્ષરધામ છે. કિરણ-૩૨૨
- આલોકનું સુખ દુઃખ વિનાનું ન હોય. એમાંથી સંત પર કરી દે છે. કિરણ-૩૨૨
- સંસાર સાગર તરવો હોય તો સંત વિના બીજો આધાર નથી. કિરણ-૩૨૨
- સ્વભાવ ટાળવાનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય સત્પુરુષની શું

ઈચ્છા છે ઈ સમજો ઈ સ્વભાવ ટાળ્યાનું મોટું સાધન છે. એનાં વિના કોટિ ઉપાય કરો તોપણ સ્વભાવ નાશ ન પામે. કિરણ-૩૨૩

- આ લોકનું સુખ ગમે એટલું હશે પણ મેલવું પડશે. આ સુખ કલેશવાળું છે. પરલોકનું સુખ કલેશ વિનાનું છે. કિરણ-૩૨૪
- શાસ્ત્ર થકી નિશ્ચય થયો ઈ જ નિશ્ચય પાકો છે. કિરણ-૩૨૫
- ઈંદ્રિયું, અંતઃકરણ ઉપર હુકમ ચલાવે તો જ અવતારીનાં ભગત કહેવાય. કિરણ-૩૨૫
- મોક્ષ માટે દીન થયો ઈ જ દીન થયો કહેવાય. પણ કોઈ પદાર્થની ઈચ્છાથી દીન થયો ઈ દીન થયો ન કહેવાય. કિરણ-૩૨૫
- આ લોકમાં દુઃખમાં સુખ દેખો તો જ વૈરાગ્ય કહેવાય. સહન કરો એટલા જ સમર્થ છો. એમાં

જ સુખ છે.કિરણ-૩૨૫

- આપણે તો ગુણાતીતાનંદસ્વામીએ લખ્યું છે કે એક દિવસ અને એક રાત ભજન કરે એટલે મૂર્તિ દેખાય જ. કિરણ-૩૨૬
- મહિમા એમ સમજવો કે ઈ મારા દોષને જાણે છે. એટલે ઈ અક્ષરધામ સુધી મૂકવાં આવશે. કિરણ-૩૨૬
- ભગવાન વિના બીજી કોઈ વાસના ન હોય તો ભગવાનની મૂર્તિનું સુખ આવે. કિરણ-૩૨૬
- અંત સમે મૃત્યુ આડી એક ઘડી રહી હોય ત્યારે પણ નિર્વાસનિક થાય તોપણ ભગવાનનાં ધામમાં જાય. પદાર્થનો ત્યાગ થાય એટલું જ કલ્યાણ છે. કિરણ-૩૨૬
- ગમે એવો સાંખ્યવાળો હોય કે પછી યોગવાળો હોય એને પણ સ્ત્રીરૂપી ભમરી બૂડાડી દે. કિરણ-૩૨૬

- ભગવાનનાં સુખ આગળ આ લોકનું સુખ તો સાવ નરક જેવું છે. કિરણ-૩૨૬
- ભગવાનનાં સુખ વિના આ સુખમાં ક્યાંય સારખ્ય મનાય નહીં. કિરણ-૩૨૭
- જ્યારે દુઃખદાયી પદાર્થમાંથી મન પાછું હઠે તો મન જીત્યું કહેવાય. ને સુખદાયી પદાર્થમાંથી મન ઉદાસ થાય તો એકાંતિક કહેવાય. કિરણ-૩૨૭
- પેટનું ગુજરાન કરીને ભજન કરી લેવું. છેલ્લો જનમ કરી લેવો. આ ટેમ પાછો નહીં આવે. કિરણ-૩૨૭
- ભગવાનના ભક્તને માયિક પદાર્થમાં દોષાધ્યાન થાવું જોઈએ. કિરણ-૩૨૭
- આલોકનું સુખ જાતું કરે ત્યારે ભગવાનનું સુખ આવે. કિરણ-૩૨૭
- આપણે ન્યૂન થયા એટલે ભગવાન અધિક જ છે. અધિક થયા એટલે આપણાં દુઃખમાં ભાગ લેવાના

જ છે. કિરણ-૩૨૮

- આ લોકની સંપત્તિ તો આ લોકમાં જ રહેવાની છે. પણ આ અવસર પાછો નહીં મળે. માટે જેટલી બની શકે એટલી મન, કર્મ, વચને ભગવાનની સેવા કરવી. કિરણ-૩૨૮
- દેડકો સર્પનાં મોઢામાં છે તોય ગારો ખાય છે. તેમ કાલે જ મરી જાવું છે તોય છાનોમાનો બેસતો નથી. એવો આ જીવ છે. કિરણ-૩૨૯
- એક ભક્ત નિષ્કામ છે ઈ વાલમજીને બહુ ગમે છે. કિરણ-૩૩૨
- રાજાના દીકરાને રાજાનો મહિમા ન હોય. એમ આપણને વગર દાખડે ભગવાન મળ્યા છે એટલે કિંમત નથી. કિરણ-૩૩૨
- સમજતો નથી અને કથા-વાર્તા કરે તોપણ એને ધન્યવાદ છે. તો સમજે છે અને કથા-વાર્તા કરતો

નથી એને કેટલી ખોટય કહેવાય ? ઈ તો મુંબઈમાં રેંકડા હાંકે છે એવો ગણાય. સુખિયો હોય ઈ જ સુખિયો કરે. પોતે જ સુખિયો નથી ઈ બીજાને શું સુખિયો કરે ? કિરણ-૩૩૨

- ફિરંગીનાં માણસ બહુ કવાયત કરે છે. એટલે બહુ ખબડદાર છે. એમ કથા-વાર્તા કરે એને સિદ્ધદશા આવે છે. ભગવાનને ધરીને ખાતો હોય એને કોઈક દિવસ એનું સુખ આવે. એમ કથા-વાર્તા કરે છે એને કોઈક દિવસ સમજાશે. પણ બીજાને વાત કરતો નથી એને નહીં સમજાય. કિરણ-૩૩૩
- ત્રણ દેહ અને ત્રણ અવસ્થા એથી પર પોતાના આત્માને માનતા છતા દેહ મેલવો ઈ ભગવાનના ભક્તને જ થાય. ઈ તો બાળમુકુંદદાસસ્વામી અને અક્ષરસ્વરૂપદાસસ્વામીને જ થાય. કિરણ-૩૩૩
- નવો દિવસ ઊગે એટલે નવો જન્મ કહેવાય. આ

વસ્તુ વિના મારે હાલે જ નહીં એવું થઈ ગયું છે એને પ્રકૃતિ કહેવાય. કિરણ-૩૩૩

- આલોક ઊંટનું બેસણું છે. હલ્યા વિનાં ન રહે. જે સ્તુતિ કરતો હોય ઈ જ પાછી નિંદા કરવા માંડે એવું આલોક છે પણ ધર્મ, વૈરાગ, આત્મનિષ્ઠા હોય ઈ સારો રહેશે. કિરણ-૩૩૩
- બધુંય મોંઘું થયું પણ ભગવાન સોંઘાં થયા. દૈવી જીવને સોંઘા છે. પણ દુરિજનને તો મોંઘાં જ છે. કિરણ-૩૩૩
- સંતોષ ન હોય તો ભગવાનનો સંબંધ ન કહેવાય. કિરણ-૩૩૩
- શ્રીજી મહારાજનાં બસો વરસનાં ઉત્સવ નિમિત્તે અમે આજથી દૂધ ન લેવાનું અને એકલું ઘી ન ખાવું- એવું નિયમ લઈએ છીએ. રોટલી કે મિષ્ટાન્નમાં ઘી આવશે તે ખાશું. બીજું અમે માનસી પૂજાનું

નિયમ લઈએ છીએ કે આખી પૃથ્વીમાં સમાય એવડું મંદિર કરીને, આખી પૃથ્વીનાં આચાર્ય, સત્સંગી, સાધુ, પાર્ષદ, બ્રહ્મચારી અને આખી પૃથ્વીનાં બ્રાહ્મણોને ભેગાં કરીને પછી બધાયની માનસી પૂજા કરીશું. સત્સંગી બાઈ-ભાઈ નાનાં મોટા જે જે કાંઈ નિયમ લેશે તેનો દેહ નિયમ દરમિયાન પડશે ત્યારે એનું નિયમ પૂરું ગણીને સ્વામિનારાયણ ભગવાન તેડી જાશે અને બીજાં કેટલાંક દુઃખ નાશ થઈ જાશે. કિરણ-૩૩૪

- જેમ ભગવાન દોષ થકી રહિત છે એમ ભક્ત પણ દેહ મેલ્યાં પછી ભગવાનની દયાથી કામકોષાદિક દોષથી રહિત થાય છે. કિરણ-૩૩૫
- નિર્મળ અંતઃકરણ હોય તો ભગવાન રક્ષા કરે. ને રોટલો તો ભગવાન સોડ્યમાં આપી જાય. કિરણ-૩૩૬

- તમારો તો મોક્ષ થાશે પણ તમારો ગુણ લેશે એનો પણ મોક્ષ થાશે. કિરણ-૩૩૬
- મંદિરે ન આવે ઈ તો બધાય હરાયાં ઢોર જેવા છે. કિરણ-૩૩૬
- સત્સંગનું સારું બોલતો હોય ઈ આળસું હોય, ઊંઘતો હોય તોપણ એને બેઠાંબેઠાં ખાવા દઉં, સેવા કરું એમ સ્વામિનારાયણ કહે છે. એટલો સારું બોલવામાં લાભ છે.કિરણ-૩૩૬
- ભજન કરી લેજો અહીંથી ગયા પછી કોઈ કોઈનાં સગાં નથી. બધાય સ્મશાનનાં સગાં છે. ભાયું સ્મશાન સુધી આવશે અને બાયું પાદર સુધી આવશે. એટલું જ સગપણ છે.કિરણ-૩૩૬
- જેમ ભજન જેવી કોઈ વાત નથી. તેમ સાધુ જેવી કોઈ વાત નથી. હરિની સાઘ્ય ઈ સાધુ કહેવાય. કિરણ-૩૩૬

- ગુણાતીતાનંદસ્વામીએ કહ્યું પહેલાં લીલું આવે પછી પાણી આવે. એમ પહેલાં સાધુ દેખાય પછી ભગવાન દેખાય. કિરણ-૩૩૬
- સ્વભાવમાં ન લેવાય એટલું કલ્યાણ કહેવાય. ધાર્યું ન થાય તોય મુંઝાવું નહીં આલોકની ઉપાદિ છોડી દેવી. કિરણ-૩૩૬
- નિયમ જેવી કોઈ વાત નથી. નિયમ ન હોય એના જીવમાં બળ ન રહે. એને સત્સંગ શું ચીજ છે ઈ ખબર ન પડે. કિરણ-૩૩૬
- બધુંય થાય પણ ભજન ન થાય. ભજન થાય પણ ભક્તનો સંગ ન થાય. સંગ થાય પણ સમાગમ ન થાય. સમાગમ થાય પણ એના ગુણ ન આવે. કિરણ-૩૩૬
- ભગવાન સન્મુખ ચાલવું. ભજન કરી લેવું. પછી દેહનું તો ગમે એમ થાય. અમને તો હેત આવે છે

તે કહીએ છીએ. સ્વામિનારાયણનો મંત્ર બહુ બળિયો છે. એ મંત્રથી કાળા નાગનું ઝેર ઊતરી જાય. પંચવિષય ઊડી જાય. કિરણ ૩૩૬

- ભગવાનને કર્તા હતાં સમજે તો મનસૂબા ન થાય. કિરણ-૩૩૭
- એક આશરામાં બધાંય સાધન આવી જાય. મૂઢપણે કરીને આશરો. પ્રીતિએ કરીને આશરો ને જ્ઞાને કરીને આશરો. ભગવાન આગળ આપણે “તુમ હો તુમસે નાથ.” તમે ઈ તમે. તમારાં જેવો કોઈ દયાળું નથી. કિરણ-૩૩૭
- હાથ જોડવાં સિવાય બીજું કાંઈ થઈ શકે એમ નથી. જગતકર્તા આપણી પાસે જ છે. આપણા સન્મુખ જ છે. એણે જ રક્ષા કરી છે. ઈ જ રક્ષા કરે છે. ઈ જ રક્ષા કરશે. ઈ સિવાય બીજું કોઈ આપણું નથી. એક સ્વામિનારાયણ જ આપણાં છે. કિરણ-૩૩૭

- દૃઢ આત્મનિષ્ઠા હોય અને માહાત્મ્ય સોતી ભક્તિ હોય એને ગમે એવાં કઠણ દેશકાળ થાય તોપણ પરાભવ ન થાય. કિરણ-૩૩૭
- કથા વાંચો અને સાંભળો એટલો જ લાભ છે. આ લોકનો લાભ તો આ લોકમાં જ રહેવાનો છે. કિરણ-૩૩૭
- ગરીબ હાથ જોડીને ઊભો રહે પણ આડો અવળો તરી ન જાય એનાં ઉપર ભગવાન રાજી થાય. ભગવાન રાજી થાય એટલે અમારે રાજી થાવું પડે. કિરણ-૩૩૭
- સ્ત્રી-છોકરાં છે એને સુખદાયી માને છે પણ દુઃખદાયી છે. એને દુઃખદાયી માનો ત્યારે ભગવાનના ભક્તમાં હેત થાય. કિરણ-૩૩૭
- જેનો આપણને વિશ્વાસ હોય ઈ જ તેડવા આવશે. ઈ જ દુઃખમાં ભાગ લેશે. કિરણ-૩૩૮

- ‘સ્વામિનારાયણ, સ્વામિનારાયણ’ ઊંચે સ્વરે ગાય, જમદૂત એને છેટેથી પાય લાગે. એવો પ્રતાપ સ્વામિનારાયણમાં છે. કિરણ-૩૩૮
- પૂર્વનાં ભારે બીજબળ હોય ત્યારે આ જોગ મળે. કિરણ-૩૩૮
- આપણે એમ સમજવું કે આપણે ન્યૂન છીએ. બીજાં બધાય આપણાથી મોટાં છે. કિરણ-૩૩૮
- ભગવાનના ભક્ત આલોકમાં અને પરલોકમાં આપણાં સંગાથી છે. કિરણ-૩૩૮
- ઈંદ્રિયું વિષયમાં તણાય જાય એને જરૂર દુઃખ થવું જોઈએ. જો દુઃખ ન થાય તો ભક્ત ન કહેવાય. કિરણ-૩૩૮
- સત્સંગ થયા પછી; દુર્લભમાં દુર્લભ એકાંતિકપણું છે. એકાંતિકપણું એટલે શું ? તો ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ- ઈ ચાર ગુણસહિત ભક્તિ કરવી. કિરણ-૩૩૮

- અક્ષરધામમાં હોય અને દેહાભિમાન હોય તો અક્ષરધામમાંથી હેઠો પડે. અને આલોકમાં હોય અને દેહનું અભિમાન ન હોય તો આલોકમાં જ અક્ષરધામ છે. કિરણ-૩૩૯
- નિષ્કામી વર્તમાનમાં સ્ત્રીની નિંદા કરવી એટલે નિષ્કામધર્મ આવી ગયો. કિરણ-૩૩૯
- ભગવાનને ભક્ત અતિ વહાલા છે. અને ભક્તને ભગવાન દુર્લભ છે. કિરણ-૩૩૯
- સ્વભાવ તો સમાધિનિષ્ઠને પણ રહી જાય છે. કિરણ-૩૪૦
- ભગવાન મળ્યા, સાધુ મળ્યા એને રાજી કરો એટલે પતી ગયું. એની શું ઈચ્છા છે ? ઈ સમજવું. કિરણ-૩૪૦
- રાજીપો થયો ઈ જ મૂવા પછીની પ્રાપ્તિ છે. રાજીપો થયો એટલે ન ટળે એવા કામક્રોધાદિક છે ઈ પણ

ટળી જાય.કિરણ-૩૪૦

- ભક્ત અલ્પ છે પણ ભગવાન એની આગળ પોતાનું ધાર્યું મેલી ઘે.કિરણ-૩૪૦
- ભગવાનની પ્રસન્નતાને માટે કરે છે ઈ શુભ વાસનાવાળો છે. અને પ્રસન્નતાને માટે નથી કરતો ઈ અશુભ વાસનાવાળો છે. કિરણ-૩૪૧
- ભગવાન મળ્યા અને સંતોષ નથી થાતો ઈ જ મોટી ખોટ્ય છે. ઐશ્વર્યે કરીને જ ગોપાળાનંદસ્વામીને મોટાં જાણવાં પણ સાધુતાથી ગોપાળાનંદસ્વામીને મોટાં કરેલાં. ઐશ્વર્યથી પાછો હઠે ઈ ભક્ત કહેવાય. ભલાં થઈને કોઈ ઐશ્વર્યને ઈચ્છતા નહીં. ઐશ્વર્ય માગે ઈ ભક્ત નહીં અને ઐશ્વર્ય આપે ઈ ભગવાન નહીં. પણ આ જીવને ઐશ્વર્ય બતાવે તો આનંદ થાય એવો મોહ છે. ઐશ્વર્યથી મોક્ષ માન્યો હોય તો સમજણમાં ફાંકા છે.

ગોપાળાનંદસ્વામીમાં એટલું ઐશ્વર્ય હતું છતાંપણ એમ માનતાં કે સ્વામિનારાયણની મોજડી ઊપાડવાં મળે તોય ઘણુંય છે. માટે સાધુતા છે ઈ જ અલૌકિકતા છે. ઐશ્વર્ય જોઈને કોઈ દિવસ સાચો હરિભક્ત થવાનો જ નથી. એને તો દશથી નિવેદ જારી દેવા. કિરણ-૩૪૨

- આ લોકનું સુખ તો એઠવાડિયાનાં હાંડલાં જેવું છે. ખાય ઈ પણ પસ્તાય અને ન ખાય ઈ પણ પસ્તાય. કિરણ-૩૪૨
- ભગવાનને કર્તાહર્તા સમજવા ઈ બહુ વિકટ મામલો છે. કાળને, કર્મને, માયાને કર્તા જાણે પણ ભગવાનને કર્તાહર્તા સમજવા ઈ બ્રહ્માંડ ફેરવવા જેવી વાત છે. કર્તાહર્તા સમજવા એમાં આશરો આવી જાય. તે વિના ગમે ત્યાં જાય તોય સુખિયો ન થાય. કર્તાહર્તા સમજે તો જ સુખિયો થાય. કિરણ-૩૪૩

- ચા બનાવવો અને ન પીવો ઈ જ જબરી વાત છે. સ્ત્રી ભેળું રહેવું અને નિષ્કામી રહેવું ઈ આકરું છે. એમ ત્યાગીને એક ટાણા ખાવું ઈ આકરું છે. એક ટાણાંવાળો સદાય ઉપવાસી છે. પોતાની સ્ત્રી સિવાય બીજી સ્ત્રીઓ મા-બેન માને તો બ્રહ્મચારી કહેવાય. કિરણ-૩૪૩
- પ્રતાપ જણાવીને દેહ મેલવો ઈ ભગવાનના ભક્તને જ થાય.કિરણ-૩૪૩
- ધૂન તો બધાયને લાગી જ છે. પણ સ્વામિનારાયણની ધૂન લાગી જાય તો છેલ્લો જન્મ થઈ જાય. કિરણ-૩૪૪
- જેની પાસે બેસો અને આપણી ખામી દેખાય ઈ સંત. જેની પાસે બેસો અને આપણી ખામી ન દેખાય ઈ અસંત. જ્યાં ટોકે ત્યાં જ મોક્ષ છે. ત્યાં જ અક્ષરધામ છે.કિરણ-૩૪૩

- આ પૃથ્વીમાં હલકામાં હલકો હોઈ ઈ પણ આપણા કલેવર કરતાં સારો છે. એવું ભૂંડું આ કલેવર છે એમ સમજે તો ભગવાનના ભક્તનો દ્રોહ ન થાય. કિરણ-૩૪૩
- કથા, વાર્તા, કીર્તન અને ધ્યાન- ઈ ચાર સ્વામિનારાયણનો સિદ્ધાંત છે. ભગવાનને અરથે આ દેહ લેખે લગાડવો, તો કામ થઈ જાય, નહીંતર આ દેહ કામ આવે એમ નથી. કિરણ-૩૪૩
- નવ પ્રકારની ભક્તિ કરતા પરાભક્તિ અધિક છે. પરાભક્તિ એટલે સ્નેહ. કલ્યાણકારી ગુણ જાણવાં અને પામવાં ઈ પરાભક્તિ છે. કિરણ-૩૪૫
- સાધુ સમાગમ કરે છે એને જ દોષ દેખાય છે. કિરણ-૩૪૫
- ભગવાનના ભક્તનો દ્રોહ કરે તો એની પાસે જાય તો જ નિવારણ થાય. કિરણ-૩૪૫

- દીન થાય તો જ શિક્ષાપત્રી પાળી ગણાય. હું ગુનેગાર છું એમ પોતાનો ગુનો જાહેર કરે તો દીન થયો કહેવાય. દેહે કરીને નમતો રહે છે પણ પોતાનો દોષ કહેવાતો નથી ઈ પણ નિર્દોષ છે. કિરણ-૩૪૫
- પૂર્વકર્મ તો મોટાં રાજી થાય તો જ ટળે. કિરણ-૩૪૫
- ભક્તિ કરવી ઈ મુક્તનું લક્ષણ છે. કિરણ-૩૪૬
- આ લોકનું સુખ તો કાષ્ટનાં લાડુ છે. ખાય ઈ પણ પસ્તાય છે અને ન ખાય ઈ પણ પસ્તાય છે. કિરણ-૩૪૬
- ભગવાન અને સાધુને ઓળખ્યા પછી કર્મ તો ક્યાંય મોટી નદીના પૂરમાં તણાઈ ગયા. આ સત્સંગને અલૌકિક સમજે એટલે અલૌકિક થઈ જાય. કિરણ -૩૪૬
- મોક્ષને માર્ગે ચાલે એને થોડી બુદ્ધિ છે તોપણ ઝાઝી બુદ્ધિવાળો જાણવો. ઝાઝી બુદ્ધિવાળાની બુદ્ધિ દુષિત છે. એટલે કલ્યાણને માર્ગે ચાલતો નથી. કિરણ-૩૪૭

- બુદ્ધિવાળો એમ જાણે છે કે મહારાજ વિના બીજો કોઈ ભગવાન નથી. અને આવાં સંત બ્રહ્માંડમાં ક્યાંય નથી. એમ જાણે છે. કિરણ-૩૪૭
- થોડી બુદ્ધિવાળો છે તોપણ પોતાનો અવગુણ સૂઝે છે. એને મોટી બુદ્ધિવાળો કહ્યો છે. કિરણ-૩૪૭
- બધાયમાંથી ગુણ લ્યે ઈ વધે છે અને અવગુણ લ્યે ઈ જ ઘટે છે. પોતે ન્યૂન છે ઈ જ સમજે છે. કિરણ-૩૪૭
- સુખમાં ભગવાન સાંભરે એનું જ નામ એકાંતિક કહેવાય. કિરણ-૩૪૭
- ભગવાનના ભક્તને મનનું ધાર્યું ન થાય એમાં જ સુખ છે અને વિમુખને મનનું ધાર્યું થાય એમાં જ સુખ છે. કિરણ-૩૪૭
- જીવવાની આશા મટે તો જ સમાગમ કર્યો કહેવાય. આ લોકમાં કાંઈ માલ નથી. ગમે એટલું જીવ્યો

પણ ધરાતો નથી. કિરણ-૩૪૮

- કર્મથી ગુણની ઉત્પત્તિ થાય છે. ક્રિયા સત્ત્વગુણમાં રહીને કરીએ એટલે સત્ત્વગુણ ઉત્પન્ન થાય. કિરણ-૩૪૮
- જેવું પુરુષને સ્ત્રીમાં હેત છે અને સ્ત્રીને પુરુષમાં હેત છે એવું હેત થાય તો જ ભગવાન મળ્યા કહેવાય. કિરણ-૩૪૮
- આલોકનું કરતાં કરતાં પરલોકનું થઈ જાય એટલો જ લાભ છે. છેલ્લો જન્મ કરવો. કિરણ-૩૪૮
- આ ઘડી, આ ક્ષણમાં મરી જાવું છે. કિરણ-૩૪૮
- ભગવાનને સાકાર અને કર્તા સમજવા ઈ ઉપાસના છે. સાકાર છે ઈ જ કર્તા છે એમ સમજે તો દ્રોહ ન થાય. કિરણ-૩૪૮
- નિશ્ચય પરિપક્વ હોય એને આનંદનાં ઢગલા હોય. સુખસુખનાં ઢગલા હોય. કિરણ-૩૪૮

- સુખ મળ્યા પહેલાં જાણપણું આવે તો ઈ સુખ ભોગવાય નહીં. કિરણ-૩૪૯
- આ હરિભક્ત અને આ સાધુ એ જ આપણા સાચા સગા છે. એવો આ સત્સંગ અલૌકિક છે, અદ્ભુત છે, કલ્યાણકારી છે. દેહ અને દેહના સંબંધીમાં જે આસક્તિ છે એ જ માયા છે. એમાંથી હેત તૂટે એટલે માયાને તરી ગયો કહેવાય. કિરણ-૩૫૦
- હું પંડ્યે એમ મહિમા સમજું છું; કે આખી દુનિયામાં નફફટમાં નફફટ, કાયરમાં કાયર, નીચમાં નીચ, હલકામાં હલકો, નબળી ક્રિયા કરનારો છે એનાથી પણ આ દેહ નફફટ છે અને નકામો છે. એમ સમજે તો ભગવાનના ભક્તનો અવગુણ ન આવે. કિરણ-૩૫૦
- આ સ્વરૂપની દેહતા વિના ગમે એટલા ઉપવાસ કરો તોપણ ખામી ભાંગશે નહીં. કિરણ-૩૫૦

- ભગવાનને વરવું છે તો પદાર્થને વળગશો તો ભગવાનને વરાશે નહીં.કિરણ-૩૫૦
- જેવો તેવો હોય પણ ભગવાનનો અને સંતનો અભિપ્રાય સમજે તો કામ થઈ જાય.કિરણ-૩૫૧
- સ્વભાવ મૂકાતો ન હોય તોપણ એને દુઃખદાયક માનવો પણ સુખદાયક ન માનવો તોપણ નડશે નહીં. કિરણ-૩૫૧
- પ્રત્યક્ષ ભગવાનની મૂર્તિ હયાતીમાં કોઈએ નહીં પધરાવી હોય પણ શ્રીજી મહારાજે જોબનપગીને લીધે વરતાલમાં પધરાવી છે. હાલતાં, ચાલતાં, બોલતાં, સાંભળતાં, હરતાં, ફરતાં ભજન કરતા શીખવું. ભજન છે ઈ જ કરવત છે. આવતાં - જતાં બેય વખત કાપે છે.કિરણ-૩૫૧
- હૈયામાં મળે, લોકમાં મળે અને શાસ્ત્રમાં મળે- ઈ વાત સત્ય કહેવાય. કિરણ-૩૫૨

- ભગવાન ભજશું તો બધું સુખ તેની પાછળ છે. કિરણ-૩૫૨
- આલોકનાં સુખમાં શું માલ છે? રાખનાં પડીકાં છે એમાં માલ માન્યો છે? તમને કોઈ કહેનારાં છે કે નહીં? રાખનાં પડીકાં વાળ્યાં કરો છો ને છોડ્યા કરો છો. કિરણ-૩૫૨
- આટલું જ કરવાનું છે કે આ લોકનાં સુખમાંથી આસક્તિ મૂકી ઘો એટલે પતી ગયું. કિરણ-૩૫૨
- જગતનું સુખ ભોગવે છે પણ પસ્તાય છે અને નથી ભોગવતાં ઈ પણ પસ્તાય છે. પરણવા જાય ત્યારે પણ પસ્તાય અને પરણ્યા પછી પણ પસ્તાય છે. અને પછી વ્યવહાર ન ચાલે પછી પણ પસ્તાય છે. કિરણ-૩૫૩
- ભેગું રહેવું દુર્લભ છે. શરીરે સાજું રહેવું દુર્લભ છે. ભગવાન મળ્યા છે પણ માનવાં કઠણ છે. જો

સ્વભાવ મેલાય તો ભગવાન મનાય જાય. હવે સાધુને વાત કરું છું કે સાધુતા શીખ્યા વિના સાધુનું સુખ આવતું નથી. પાંચ આંગળીએ પોંચો રણિયામણો છે. આ સત્સંગમાં અવગુણ લ્યે તો કલ્યાણ ન થાય. પોતાની સાથે આવેલા છે ઈ આપણને સોંપી ગયા છે. એને આપણે સાચવવાં જોશે. માન મેલો તો માન જડવાનું છે. માન રાખશો તો માન જાવાનું છે. જીવ તો કેવળ જીવ જ છે. લંબકર્ણ જેવો છે. એને અક્ષરધામમાં લઈ જાવા ભગવાન અહીં આવ્યા છે. હવે જેમ સમજવું હોય તેમ સમજજો. કિરણ-૩૫૩

- દોષમાં દોષાધ્યાન થાય એટલે દોષ જીતાઈ ગયો કહેવાય. દોષને તુચ્છ કહેતો હોય અને એમાં ગુણાનુધ્યાન થાય એટલે દોષ ટળી જાય. કુત્સિત શબ્દથી નિંદા કરે છે એને સાંભળનારો પણ નિર્દોષ છે. કિરણ-૩૫૪

- વિવેક સહિત ભોગવાય તો ગુણાતીત કહેવાય. વિવેક વિના ભોગવાય તો ઉપાધિરૂપ કહેવાય. કિરણ-૩૫૪
- આપણા ઉપર ભગવાન અને સંત રાજી થાય તો આપણે શું માંગીએ ? ભગવાનની ઈચ્છા ઈ જ આપણું પ્રારબ્ધ. એની ઈચ્છા હોય તો શરીર નિરોગી રાખો, એની ઈચ્છા હોય તો મોટો રોગ પ્રેરો. કિરણ-૩૫૪
- આ જીવને ડોડ બહુ છે. જેટલી ઈંદ્રિયો છે એટલા બ્રહ્માંડ છે. આ જીવને પોતાને સુધરવું નથી ને બીજાને સુધારવાં છે એટલો ડોડ છે. બધાંય બ્રહ્માંડનું માથે લઈને ફરે છે. કિરણ-૩૫૪
- ધાર્યું ન થાય ઈ સુખ ભગવાનનું છે. કિરણ-૩૫૪
- ભગવાનના ભક્તનો ભીડો સહન કરવો ઈ જ ભગવાનનાં સ્વરૂપનો નિશ્ચય છે. ભીડો સારો ન

લાગે તો નિશ્ચય જ નથી. કિરણ-ઉપપ

- આલોકનાં પંચવિષયમાં સલવાણાં ઈ તો મરી ગયા એમ જ સમજવું. એઠવાડિયાનાં હાંડલા જેવું છે. પંચવિષયનો ત્યાગ ઈ જ સુખ છે. ને ભગવાનનું સુખ ઈ જ સુખ છે. કિરણ -ઉપપ
- ઝાઝા પૈસા ભેળાં કરવામાં સુખ નથી.કિરણ-ઉપપ
- ભગવાનનું સુખ આલોકનાં સુખની ઓલીપા છે.કિરણ -ઉપપ
- આપણે માને મેલી, બાપને મેલ્યો, સગાસંબંધીને મેલ્યા પણ મોક્ષ થાશે નહીં. બુદ્ધિવાળો કોણ છે ? મોક્ષની બુદ્ધિ ઈ જ બુદ્ધિ છે. મોટાં પાસેથી શીખ્યા ઈ જ બુદ્ધિ છે. કિરણ -ઉપપ
- દોષવાળો છે પણ મોટાથી દબાય છે તો નિર્દોષ છે. આપણને ખપ જાગે તો જ થાય. પણ બીજાનો ખપ આપણને કામ લાગતો નથી. આપણે આપણું

- સુધારીએ તો બધાં રાજી છે. કિરણ-૩૫૫
- અમે તો અભાગિયા સાધુ છીએ. ઘરે પણ ભણ્યા નથી અને અહીં આવ્યા પછી પણ ભણ્યાં નથી. તોપણ ભગવાનના ભક્ત અમારી સામું જુવે છે. તો સારું છે. કિરણ-૩૫૫
 - મોક્ષદાતા તો ભગવાન અને સંત બે જ છે. જેટલી આજ્ઞા પળે એટલી વાસના બળે. કિરણ-૩૫૫
 - માયિક આકારનું આ જીવને કાયમ ચિંતવન રહે છે. પણ અમાયિક આકારનું ચિંતવન નથી. પણ માયિક આકાર અને અમાયિક આકારની આ જીવને ખબર નથી. કિરણ-૩૫૬
 - માયિક આકારનું ચિંતવન કરનારાં તો અનંત કોટિ કલ્પ સુધી નરક ચોરાસીમાં ભમે છે. અમાયિક આકારનું ચિંતવન કરનારાં પરમપદને પામે છે. કિરણ-૩૫૬
 - દુઃખમાં જ રસિલો આવે છે. અમથો આવતો નથી.

બીજા રસિલા તો જગતના દુઃખમાં બેભાન થાવ તો જ આવે. ને આ રસિલો તો જગતનું સુખ ત્યાગ કરો તો જ આવે. કિરણ-૩૫૬

- જો સાંખ્યની વાત કરે તો એટલાં જ એનામાં ભગવાન છે. ત્યાગ કરવાની વાત કરે તો જ એની વાત ગળે ઊતરે. કિરણ-૩૫૭
- સ્વામિનારાયણનું નામ લ્યો પણ મહિમાએ સહિત લ્યો તો ફળ મળે. કિરણ-૩૫૮
- સાક્ષાત્ પણાની સમજણ નથી એટલે સ્વામિનારાયણ નામથી સર્પ નથી ઊતરતો. જો સાક્ષાત્ મનાતા હોય તો નામ લેવાથી સર્પ જરૂર ઊતરી જાય. કિરણ-૩૫૮
- વર્તમાનકાળ શુદ્ધ થયો એટલે ભવિષ્યકાળ સુધરી ગયો. કિરણ-૩૫૮
- કાયા અને માયા દુઃખદાયી છે. કિરણ-૩૫૮

- ભજન કરવામાં અને ભક્તિ કરવામાં ટેમ કાઢવો ઈ ટેમ અખંડ રહે છે. કિરણ-૩૫૮
- જો કોઈ સાચો થઈને મન અર્પે તો કોઈ પ્રકારની કસર ન રહે. જે જેનો થઈને રહે; તેને તેની ઉપાધિ થાય.કિરણ-૩૫૮
- આપણે પ્રાર્થના કરવી ન પડે અને તેડવા આવે તો અવતારી જાણ્યા ગણાય. કિરણ-૩૫૮
- બધાય કરતા ભગવાનની મોટાઈ સમજવી ઈ મોટામાં મોટું સાધન છે.કિરણ-૩૫૮
- સમજીને પંચવિષય ભોગવે અને સાર-અસારનો વિવેક કરે તો પંચવિષય બાધ ન કરે અને મુક્ત થાય. કિરણ-૩૫૮
- સ્ત્રીને વિશે પુરુષને હેત છે પણ ઘોર નરકની પ્રાપ્તિ થાય છે. કારણ કે વિવેક નથી.કિરણ-૩૫૮
- આની વાસના નથી ટળી અને આની વાસના ટળી

છે ઈ ભગવાનનું જ કાર્ય છે. આપણને બીજાનાં અંતર જોવાનો અધિકાર નથી. કિરણ-૩૫૮

- મરી તો સર્વને જાવું છે. આવી રીતે ભક્તિ કરવી ઈ જીવવાનો લાભ છે. કિરણ-૩૫૮
- આપણે હથેળીમાં જળ દેખીએ એમ ભગવાન જીવપ્રાણીમાત્રના ઘાટને દેખે છે. બધાયના મનને, બધાયના મનને, બધાયની ગતિને, બધાયની ક્રિયાને દેખે છે. તો પણ જાતું કરી દે છે. કિરણ-૩૫૮
- દુઃખ અને દોષને ભગવાનના ભક્ત જાણે તો ટળી જાય. કિરણ-૩૫૮
- જે સુખ મર્યા પછી મેળવવું છે ઈ સુખના આપનારા અહીંયાં છે. કિરણ-૩૫૮
- સમર્થ થકા ઝરણા કરે એને અતિ મોટા જાણવા. કિરણ-૩૫૮
- પંચવિષયનાં સુખ તો આંકડાનાં તૂર જેવા છે. કિરણ-૩૬૦

- ભગવાનના ભક્ત ભેળા થાય એમાં હેત થાય, ગુણ આવે, ક્રિયા ગમે, સ્વભાવ ગમે તો કામ થઈ જાય. કિરણ-૩૬૦
- આપણા સત્સંગમાં જેને ભગવાન સંબંધી સંકલ્પો ઝાઝાં થાતાં હોય ઈ જ મોટેરાં છે. કિરણ-૩૬૧
- આ સુખ, આ કથા અલૌકિક છે. હાનિ હોય તોપણ લાભ લઈ જાય. દુઃખ હોય તોપણ સુખ થઈ જાય. કિરણ-૩૬૧
- ભગવાનનાં સુખમાં સુખ છે. એવું સુખ ક્યાંય નથી. કિરણ-૩૬૧
- ભગવાનનું સુખ ઈ જ સુખ છે. બીજું સુખ, દુઃખ વિનાનું નથી. કિરણ-૩૬૨
- આપણે ખરેખરું નહીં વર્તીએ તો સારા માણસ ટેકો નહીં આપે. કિરણ-૩૬૨
- પંચવર્તમાનથી પર હોય ઈ કહેશે ત્યારે અક્ષરધામમાં જવાશે. તે વિના અક્ષરધામમાં જવાય ઈ તો તાળીઓ વગાડવા જેવી વાત છે. કિરણ-૩૬૨ ● ● ●